

**STRUCTUURVISIE BUITENGEBIED BARNEVELD
2011
ONTWIKKELINGSPERSPECTIEF VOOR ONS
LANDELIJK GEBIED**

GEMEENTE BARNEVELD

24 mei 2011
075546559:A - Definitief
B01033.203301.0300

Inhoud

1 Inleiding	2
1.1 Aanleiding en doel van deze structuurvisie	2
1.2 Hoe deze structuurvisie tot stand is gekomen	3
1.3 Leeswijzer	4
2 Visie	5
2.1 Visie op hoofdlijnen	5
2.2 Visie omgevingskwaliteit	16
2.2.1 Bodem en Water	16
2.2.2 Natuur	17
2.2.3 Landschap, Cultuurhistorie en Archeologie	18
2.3 Visie sociaal-economische kwaliteit	20
2.3.1 Landbouw	20
2.3.2 Paardensector	28
2.3.3 Niet-agrarische bedrijven	29
2.3.4 Functieverandering	30
2.3.5 Wonen	32
2.3.6 Recreatie en toerisme	33
2.3.7 Verkeer	35
3 Uitvoering: Hoe gaan we de visie realiseren?	37
3.1 Samenhang structuurvisie, Bestemmingsplan buitengebied en uitvoering	37
3.2 Doorkijk naar de regeling in het bestemmingsplan buitengebied	38
3.3 Ontwikkelingsplanologie	40
3.4 Overige Instrumenten	40
Colofon	95
Bijlage 1 Huidige situatie en ontwikkelingen	44
Bijlage 2 Toelichting landschap en deelgebieden	72
Bijlage 3 Samenvatting PlanMER	83
Bijlage 4 Kaart milieugebruiksruimte	92
Bijlage 5 Samenstelling Klankbordgroep	93
Bijlage 6 Nota Zienswijzen en reacties	94

HOOFDSTUK 1 Inleiding

1.1

AANLEIDING EN DOEL VAN DEZE STRUCTUURVISIE

De gemeente Barneveld heeft in juni 2009 de Strategische Visie vastgesteld. De Strategische Visie geeft aan welke doelen het gemeentebestuur nastreeft voor de periode tot 2030. Daaraan voorafgaand heeft de raad in januari 2009 de Structuurvisie 2009 vastgesteld waarin de stedelijke ontwikkelingen voor de komende 10 jaar zijn weergegeven. Mede op basis van de Strategische Visie zal die Structuurvisie 2009 binnenkort geactualiseerd worden. De Structuurvisie Buitengebied is het derde en laatste onderdeel van deze beleidstrilogie. In de Structuurvisie Buitengebied wordt specifiek ingegaan op onderwerpen als landbouw, recreatie en landschap. De twee structuurvisies vullen elkaar hierbij inhoudelijk aan. De strategische visie geeft aan wat de overkoepelende doelen zijn.

Deze structuurvisie voor het landelijk gebied is een belangrijk fundament voor het opstellen van het bestemmingsplan buitengebied. Deze visie bouwt voort op verschillende keuzes die al zijn gemaakt in de Nota van Uitgangspunten, de Strategische Visie en de Structuurvisie 2009. In aanvulling daarop zijn in deze structuurvisie samenhangende keuzen gemaakt op basis van actuele ontwikkelingen rond duurzaamheid, Food Valley en een nadere landschapsanalyse.

De dynamiek in het landelijke gebied neemt toe. Sommige veranderingsprocessen zijn voorzienbaar, andere niet. In een bestemmingsplan buitengebied kunnen de bestaande rechten en de voorzienbare veranderingen goed worden geregeld. Het bestemmingsplan buitengebied is veel minder in staat om als toetsingskader te dienen voor nog onbekende initiatieven. Om de doelen in het landelijk gebied te bereiken is er behoefte aan een ontwikkelingsgericht plan dat kan inspelen op kansen die in het veld ontstaan. Niet alleen het aangeven waar bepaalde ontwikkelingen niet of juist wel toegestaan zijn, maar ook het inzetten van (planologische) instrumenten om gewenste ontwikkelingen te sturen of op gang te brengen, zullen dan een belangrijk thema zijn. Deels kan dat vertaald worden in flexibiliteit binnen het bestemmingsplan buitengebied, maar deels kan dat ook (nog) niet. De structuurvisie kan zo'n rol wel vervullen.

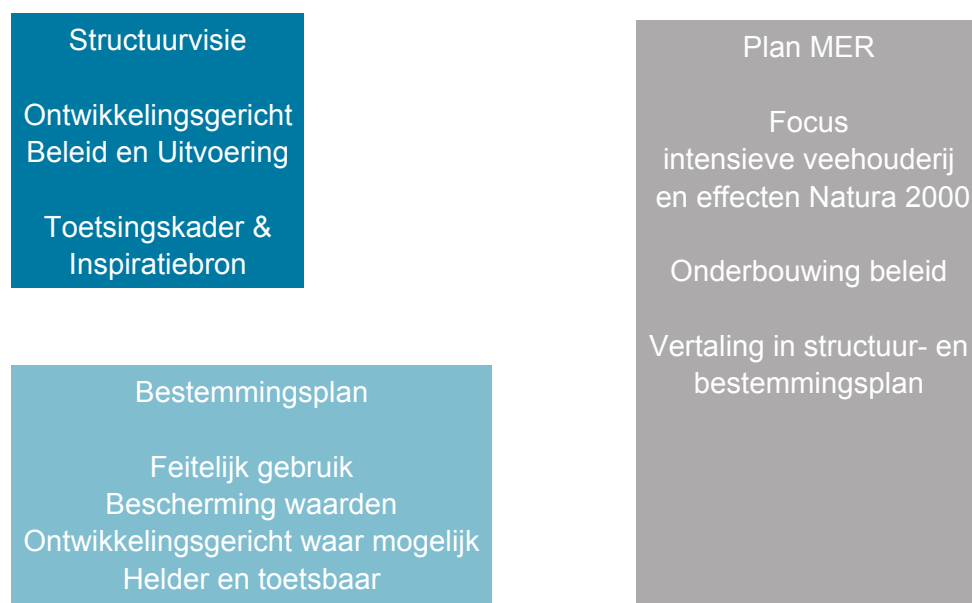
De structuurvisie is daarmee ook een afwegingskader voor het beoordelen van ontwikkelingen die nog niet in dat bestemmingsplan buitengebied zijn voorzien of vertaald naar concrete planologische aanduidingen. De structuurvisie vervult daarmee een functie als onderbouwing voor het bestemmingsplan buitengebied en als toetskader voor het afwegen van nu nog onbekende initiatieven, die via een eigen planologische procedure gerealiseerd kunnen worden.

De structuurvisie is daarbij een onderlegger voor het verhalen van kosten via een exploitatieplan of een overeenkomst, gekoppeld aan het bestemmingsplan buitengebied of een ander bestemmingsplan. Met een uitvoeringsprogramma als integraal onderdeel van de structuurvisie wordt nog meer handen en voeten gegeven aan de beleidskeuzen.

Afbeelding 1 laat de samenhang zien tussen structuurvisie, bestemmingsplan en de PlanMER die gemaakt is ten behoeve van de besluitvorming over structuurvisie en bestemmingsplan.

Afbeelding 1

Samenhang tussen structuurvisie, bestemmingsplan en de PlanMER

1.2

HOE DEZE STRUCTUURVISIE TOT STAND IS GEKOMEN

Deze structuurvisie is opgesteld door een brede interne ambtelijke werkgroep in samenwerking met adviesbureau Arcadis. De volgende overleg- en beslismomenten met belanghebbenden en het gemeentebestuur hebben plaatsgevonden:

- Regelmatig overleg met de portefeuillehouder.
- Overleg met de klankbordgroep op 9 december 2010 en 21 maart 2011. De samenstelling van de klankbordgroep is weergegeven in bijlage 5.
- De ontwerp-structuurvisie heeft samen met de planMER van 1 april t/m 12 mei 2011 ter inzage gelegen en is voor reactie verzonden aan de relevante overheidsorganisaties, zoals buurgemeenten en Waterschappen. De ingediende zienswijzen en reacties hebben geleid tot enkele kleine tekstwijzigingen, zoals aangegeven in de Nota zienswijzen en reacties in bijlage 6.

1.3

LEESWIJZER

Hoofdstuk 2 bevat de eigenlijke visie: Welke doelen stelt en welke keuzen maakt de gemeente voor de verschillende thema's in hun onderlinge samenhang: "wat willen we in 2020 en welke beleidslijnen zetten we daartoe uit"? Hoofdstuk 3 bevat een beschrijving van de aanpak om deze visie ook daadwerkelijk te realiseren.

Bijlage 1 bevat voor alle belangrijke thema's een beknopte beschrijving van de huidige situatie ("wat hebben we"?), en belangrijke (beleids) ontwikkelingen die al gaande zijn ("wat krijgen we vanzelf zonder het beleid van de structuurvisie"?).

HOOFDSTUK 2 Visie

2.1

VISIE OP HOOFDLIJNEN

Met deze visie bieden we ruimte voor economische ontwikkeling in samenhang met behoud en ontwikkeling van de omgevingskwaliteiten landschap, natuur, woon – en leefmilieu.

In Barneveld doen zich belangrijke ontwikkelingen voor die bepalend zijn voor de toekomst van het buitengebied van Barneveld. De landbouw in Barneveld heeft niet stil gestaan en heeft zich aangepast aan nieuwe ontwikkelingen. De doorgaande ontwikkeling in de agrarische sector heeft onder andere tot gevolg dat we steeds minder maar grotere bedrijven in ons buitengebied hebben en krijgen. Eén van de gevolgen hiervan is dat agrarische erven vrij kwamen en komen voor functieverandering naar wonen of werken. Ook verbreding en verduurzaming zien we steeds vaker. En we kunnen constateren dat recreatiebedrijven moderniseren en de kwaliteit verhogen. Deze ontwikkelingen zijn van grote invloed op de omgevingskwaliteiten natuur, landschap en woon- en leefomgeving. Met deze visie bieden we ruimte voor economische ontwikkeling in samenhang met behoud en ontwikkeling van de omgevingskwaliteiten. Dat gaan we doen door initiatieven mede te beoordelen op de mate waarin ze bijdragen aan behoud en ontwikkeling van de omgevingskwaliteit, bijvoorbeeld effecten op landschap (beeldkwaliteit), woon- en leefmilieu, verkeer en natuur.

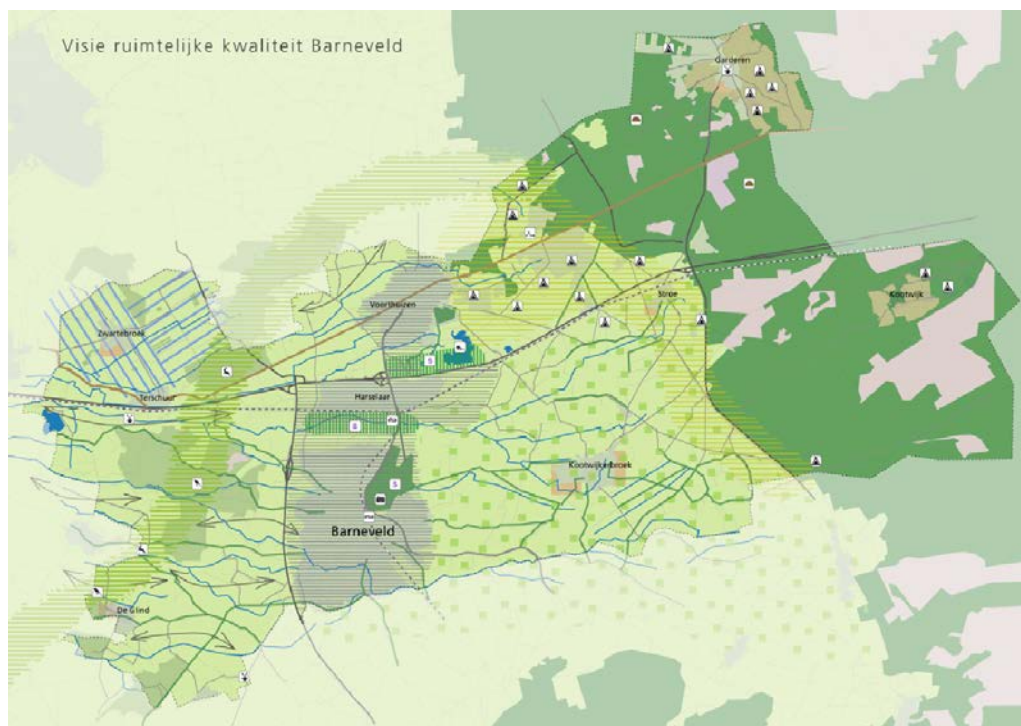
We willen diverse ontwikkelingen faciliteren. Wat betreft de landbouw gaat dat om zowel schaalvergroting als verbreding en innovatie. Die verbreding verdient mogelijkheden om enerzijds extra inkomsten te bieden aan agrarische ondernemers en anderzijds om duurzame en innovatieve ontwikkelingen ruimte te geven. Verbreding is bovendien interessant voor de beleidsopgave om recreatieve mogelijkheden in het hele buitengebied te benutten en te stimuleren. Innovatie verdient kansen omdat daarmee gewerkt kan worden aan het versterken van de positie van de Regio Food-Valley, aan ondernemingszin en aan klimaatadaptatie. De schaalvergroting en de innovatieve ontwikkelingen zullen echter wel moeten passen in het Barneveldse landschap. Die voorwaarde geldt ook voor de locaties waar de agrarische bedrijven juist stoppen en gebruik maken van het beleid voor functieverandering waarmee woningen of (kleine) bedrijven gerealiseerd worden. En het spreekt bijna vanzelf dat ook recreatieve functies moeten bijdragen aan een fraai en herkenbaar landschap. Het landschap zien wij daarmee als een belangrijke drager van de nieuwe ontwikkelingen. Die keuze bouwt voort op het eerder al vastgestelde landschapsontwikkelingsplan en wordt ook sterk ingegeven door de wens om een mooi buitengebied te behouden en te ontwikkelen. Een landschappelijk fraai buitengebied met goed ingepaste ontwikkelingen. Een buitengebied dat op die manier wordt ingericht is een aangename plek om te werken en te recreëren.

En zo is de cirkel weer rond, want dat vergt natuurlijk ook een goed klimaat om passende werk- en recreatiefuncties daadwerkelijk te kunnen behouden en ontwikkelen. Het buitengebied als een prettige omgeving om te verblijven geeft ook een meerwaarde voor de talrijke woningen die in ons buitengebied aanwezig zijn en is van groot belang als positieve vestigingsfactor voor de (toekomstige) bewoners van de negen woonkernen. Die meerwaarde willen we graag verder versterken door te werken aan het ontwikkelen van de relaties tussen de dorpen en het buitengebied. Daarom willen we initiatieven op het gebied van bijvoorbeeld de lokale voedselvoorziening en het beleven van veehouderij (kijk- en doemogelijkheden) en natuur (rust zoeken en onderhoud) faciliteren.

Bovenstaande aanpak geldt voor het hele buitengebied. Daarnaast onderscheiden we deelgebieden met beleidsaccenten op grond van landschappelijke kenmerken en zones op grond van een specifieke functie (afbeelding 2). Bijlage 2 geeft een nadere toelichting op de wijze van bepalen van de deelgebieden en zones.

Afbeelding 2

Visie ruimtelijke kwaliteit
Barneveld.

Legenda

Zones

- Stedelijke zone
- Overgangszone landschap, landbouw en recreatie
- Robuuste ecologische verbindingszone
- Landschappelijke bufferzone

Deelgebieden

- Agrarisch bedrijvenlandschap
- Agrarisch bekenlandschap (dicht lint, open landschap, beek)
- Agrarisch slagenlandschap
- Veluws natuurgebied met agrarische enclaves (bos, heide, es- en brinkdorpen)

Ontwikkelingen

- Stedelijk uitloopgebied
- Uitbreiding wonen en bedrijven bij kleine kernen

Basis

- Gemeentegrens
- Stedelijk gebied
- Relicten kampenlandschap
- Spoorlijn
- Water/ beken
- Snelweg
- Wegen
- Historische weg
- Lanen
- Cultuurhistorische elementen (grafheuvel, molen, landgoed)
- Verblijfsrecreatie
- Golfbaan
- Recreatieplas

23-05-2011

ARCADIS

Onderstaand is per deelgebied en zone een ontwikkelingsrichting met kwaliteitsbeeld beschreven. Het kwaliteitsbeeld vormt het ruimtelijk toetsingskader. Het stelt eisen die richtinggevend zijn voor ruimtelijke ontwikkeling. Deze (minimum-) eisen zijn kaderstellend voor het Bestemmingsplan.

Agrarisch bedrijvenlandschap

Intensieve landbouw is de belangrijkste gebruiksvorm van dit deelgebied. Het beleid is gericht op herstructurering en passende schaalvergroting, waarbij productieruimte beschikbaar komt voor de toekomst gerichte bedrijven die in staat zijn om te groeien en daarin te investeren.

Karakteristiek

Dit deelgebied wordt gekarakteriseerd door afwisselend kleinschalig landschap met diverse cultuurhistorische landschapstypes (kampenlandschap, heideontginningslandschap etc.). Deze verschillende landschapstypen zijn op veel plekken niet langer direct herkenbaar. De agrarische bedrijven zijn op de voorgrond aanwezig in dit gebied. Sommige delen van het gebied zijn door kleinschalige landschapselementen als houtsingels en door erfbeplanting dichter dan andere delen. Lanen en beken vormen daarbij belangrijke landschappelijke elementen. De lanen zijn echter niet altijd consequent doorgezet en routes worden daardoor niet geaccentueerd. De beken vallen in de kleinschaligheid van het landschap nauwelijks op. De maïsteelt draagt in het groeiseizoen bij aan het kleinschalige karakter van het gebied.

Gebruik

Intensieve landbouw is de belangrijkste gebruiksvorm van dit deelgebied. Het beleid is gericht op herstructurering en passende schaalvergroting, waarbij productieruimte beschikbaar komt voor bedrijven die in staat zijn om te investeren. Andere bedrijven zullen stoppen met hun agrarische activiteiten. In het kader van het gemeentelijk functieveranderingsbeleid bieden we, in gevallen van vrijkomende en leegstaande agrarische bebouwing, planologische mogelijkheden voor functiewijziging naar niet-agrarische bedrijvigheid. Vanwege het primaat van de ontwikkelingsmogelijkheden van de landbouw, verlenen we in het landbouwonwikkelingsgebied in beginsel geen medewerking aan verzoeken om functiewijziging naar wonen. Het uitgangspunt voor al aanwezige niet-agrarische bedrijven is dat eventuele uitbreiding alleen onder strenge voorwaarden wordt toegestaan. Hervestiging op een bestaand of nieuw bedrijventerreinen in de gemeente Barneveld is wenselijk.

Behoudens de hiervoor genoemde mogelijkheden van functieverandering van stoppende agrarische bedrijven laten we in dit agrarische productiegebied geen nieuwe woningen of niet-agrarische bedrijven toe. Deze functies horen thuis in de kernen. Het streefbeeld voor dit landschap is gericht op vernieuwing.

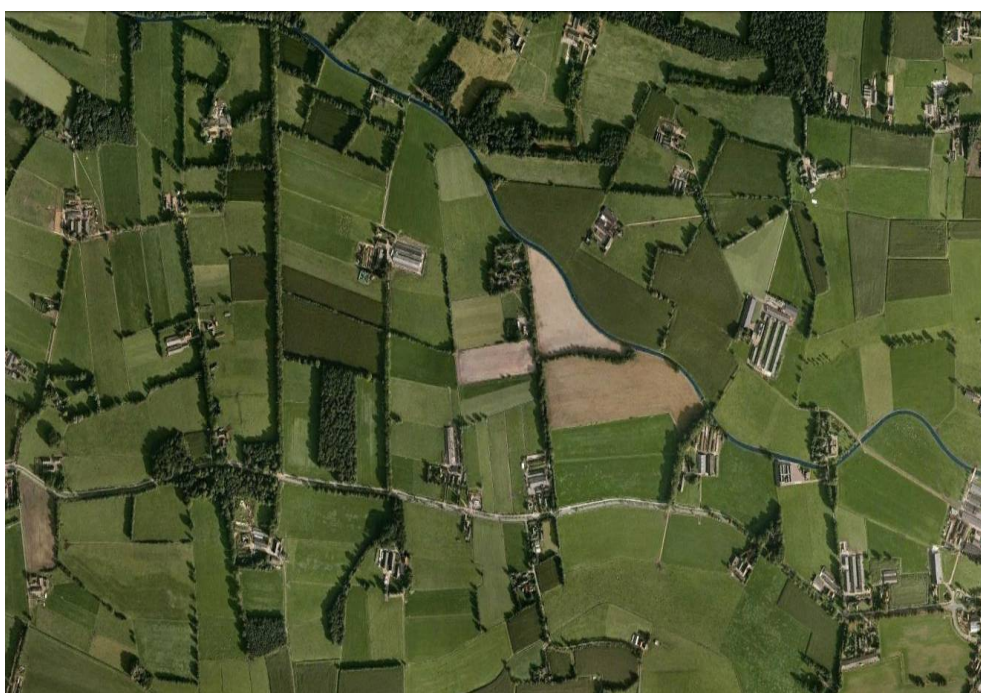
Bestaande waardevolle natuur- en landschappelijke waarden zullen we beschermen en zijn nevens geschikt aan de hoofdfunctie landbouw.

Agrarisch bekenlandschap

De functie landbouw in het gebied is richtinggevend naast het versterken van dagrecreatief medegebruik. Functieverandering naar wonen / niet-agrarische bedrijvigheid) geven we vorm in overeenstemming met de regionale beleidsinvulling voor functiewijziging.

Karakteristiek

Het agrarisch bekenlandschap wordt gekarakteriseerd door een afwisseling van hogere ruggen met dichtere beplanting (o.a. lanen) en bebouwing en lagere open delen waar de beken lopen. Langs de beken is sprake van langere doorzichten. Delen van het gebied zijn zeer kleinschalig door kleinschalige landschapselementen en bosjes. In dit deelgebied zijn een aantal relatief gave relictten van het kampenlandschap.

Gebruik

De functie landbouw is in een groot deel van het gebied richtinggevend, ingepast in het streven naar behoud en versterking van de structuurbepalende natuur en landschapselementen in het gebied. In de natuurkerngebieden van de Ecologische Hoofdstructuur is de landbouwfunctie niet richtinggevend. Wij streven in die gebieden naar duurzame landbouw binnen de natuurdoelstellingen. In het gemeentelijk ruimtelijk beleid willen we rekening houden met passende schaalvergroting, waardoor enerzijds bedrijven kunnen groeien, anderzijds bedrijven hun agrarische activiteiten zullen beëindigen. Functieverandering naar wonen/niet-agrarische bedrijvigheid) geven we vorm in overeenstemming met de regionale beleidsinvulling voor functiewijziging.

We streven in het agrarisch bekenlandschap naar een goede dagrecreatieve structuur. Voor versterking van die toeristisch-recreatieve functie van het gebied besteden we aandacht aan mogelijkheden voor het realiseren en verbeteren van wandel-, fiets- en ruiterspaden. We zijn terughoudend ten aanzien van verblijfsrecreatie, uitgezonderd het stimuleren van recreatief medegebruik van agrarische gronden, als onderdeel van het beleid met betrekking tot

nevenactiviteiten en functieverandering. Verder houden we rekening met een bescheiden nieuwvestiging van zorggerelateerde verblijfsrecreatie nabij De Glind, in de omgeving van het zwembad aan de Ringweg.

Agrarisch slagenlandschap

De functie landbouw in het gebied is richtinggevend naast het versterken van recreatief medegebruik. Functieverandering naar wonen / niet-agrarische bedrijvigheid) geven we vorm in overeenstemming met de regionale beleidsinvulling voor functiewijziging.

Karakteristiek

De rationele verkaveling rond Zwartebroek is gekoppeld aan een relatief kleinschalige ruimtelijke opzet, doordat veel lijnen worden begeleid door beplanting (lanen, houtsingels etc.). Er ontstaan daardoor landschappelijke coulissen, c.q. kamers. Grote delen van het gebied zijn relatief gave relictten van het cultuurhistorische slagenlandschap. Het duidelijk nattere karakter is goed herkenbaar in de beplantingen.

Gebruik

De functie landbouw in het gebied is richtinggevend, ingepast in het streven naar behoud en versterking van de structuurbepalende natuur en landschapselementen in het gebied. In de natuurkerngebieden van de Ecologische Hoofdstructuur is de landbouwfunctie niet richtinggevend. Wij streven in die gebieden naar duurzame landbouw binnen de natuurdoelstellingen. In het gemeentelijk ruimtelijk beleid willen we rekening houden met passende schaalvergroting, waardoor enerzijds bedrijven kunnen groeien, anderzijds bedrijven hun agrarische activiteiten zullen beëindigen. Functieverandering naar wonen/niet-agrarische bedrijvigheid) geven we vorm in overeenstemming met de regionale beleidsinvulling voor functiewijziging.

We streven in het agrarisch slagenlandschap naar een goede dagrecreatieve structuur. Voor versterking van die toeristisch-recreatieve functie van het gebied besteden we aandacht aan mogelijkheden voor het realiseren en verbeteren van wandel- en fietspaden. We zijn terughoudend ten aanzien van verblijfsrecreatie, uitgezonderd het stimuleren van recreatief

medegebruik van agrarische gronden, als onderdeel van het beleid met betrekking tot nevenactiviteiten en functieverandering.

Veluws natuurgebied en agrarische enclaves

Natuur en recreatie zijn de belangrijkste gebruiksvormen voor dit deelgebied. Wij streven naar een goede balans met de economische ontwikkeling van dit gebied.

Karakteristiek

Dit gebied bestaat uit diverse bosmilieus, heidevelden en (deels voormalige) agrarische enclaves rond de dorpen Kootwijk en Garderen. De enclaves zijn te karakteriseren als es- en brinkdorpen landschap. Dit deelgebied is van grote betekenis voor recreatie en toerisme met dag- en verblijfsrecreatie. In de agrarische enclave Garderen is de kalverhouderij van belang. In de enclaves vallen ook boomkwekerij (Garderen) en paardenhouderij (Kootwijk) op.

Gebruik

Natuur en recreatie zijn de belangrijkste gebruiksvormen voor dit deelgebied, landbouw is daaraan ondergeschikt. Ook defensie heeft een belangrijk deel van het gebied in gebruik. Deze defensie terreinen hebben voor een groot deel ook een hoge natuurwaarde. Wij streven naar het open houden van waardevolle open essen en ondersteunen het behoud en de ontwikkeling van de natuur. Wij willen daarbij nadrukkelijk wel de balans zoeken met een duurzame economische ontwikkeling. Voor de landbouw rondom Garderen bieden we mogelijkheden voor bedrijfsontwikkeling zoals beschreven in het uitwerkingsplan van het reconstructieplan Veluwe. Die uitwerking streeft ook naar reductie van de uitstoot van ammoniak door onder meer verplaatsing van een aantal bedrijven naar een betere plek en via technische maatregelen. Gebleken is dat verplaatsen niet eenvoudig is, maar wij ondersteunen verplaatsingsinitiatieven. Verder wordt gewerkt aan kavelruil, erfbeplantingen en aan natuurstroken langs de beken. Daardoor verbetert de kwaliteit van het water.

De verblijfsrecreatie terreinen op de Veluwe vallen onder het Groei & Krimp-beleid van de provincie Gelderland. Groei van deze verblijfsrecreatie terreinen kan uitsluitend in de groeiclusters Garderen en Kootwijk (Streekplanuitwerking Groei- & Krimpbeleid op de Veluwe) plaatsvinden. Wij ondersteunen die groei onder de voorwaarden zoals beschreven in de clustervisies voor Garderen en Kootwijk.

De Veluwe is aangewezen als Natura 2000 gebied. Ontwikkelingen in het buitengebied van Barneveld mogen geen significant negatieve invloed hebben op de Natura 2000 gebieden. Daarbij gaat het in Barneveld met name om ontwikkelingen in de veehouderij en de recreatiesector. Initiatieven van individuele bedrijven zullen we op Natura 2000 toetsen in de vergunningprocedure, in overeenstemming met het Gelderse convenant stikstof en Natura 2000.

Overgangszone landschap, landbouw en recreatie

Het ruimtelijk beleid richt zich vooral op handhaving en versterking van het functioneren van de bestaande verblijfsrecreatieve sector, primair door verbetering van de kwaliteit van bestaande verblijfsrecreatiebedrijven. Een landschappelijk aantrekkelijke overgang tussen Veluwe en Vallei is wenselijk.

Op de overgang van de bosgebieden van de Veluwe naar de Gelderse Vallei ligt, hoofdzakelijk ten noorden van de A1, een gordel van recreatieve functies, waaronder een aantal grote recreatieve verblijfsrecreatiecomplexen. Een positionering tussen Veluwe en Vallei als uitvalsbasis voor recreatie is vanzelfsprekend zeer aantrekkelijk. De grote complexen zijn echter zodanig opgezet dat zij voor dagrecreanten een barrière tussen beide gebieden vormen. Ook ruimtelijk- en ecologische- overgang tussen beide gebieden wordt er door aangetast.

Uitbreiding van de bestaande recreatieterreinen zullen wij overwegen wanneer dit nodig is voor een kwaliteitsverbetering en extensivering van deze terreinen. Ook zullen wij recreatief medegebruik van agrarische gronden, als onderdeel van het beleid met betrekking tot nevenactiviteiten en functieverandering, stimuleren. Het ruimtelijk beleid richt zich vooral op handhaving en versterking van het functioneren van de bestaande verblijfsrecreatieve sector. Handhaving en versterking moet primair plaatsvinden door verbetering van de kwaliteit van bestaande verblijfsrecreatiebedrijven, op kwaliteitsversterking gerichte schaalvergroting daaronder begrepen. Kwaliteitsversterking betekent ook dat de bedrijfsrecreatieve complexen meer onderdeel uitmaken van de gewenste landschappelijke structuur en er meer sprake is van een recreatieve dooradering voor recreatief verkeer.

Voor het deel van de zone ten zuiden van de A1 streven wij er naar het gebied in te richten als een overgang tussen de aaneengesloten bossen van de Veluwe en het kleinschalige landschap van het Agrarisch bedrijvenlandschap. Het doel is deze landschappen meer geleidelijk in elkaar over te laten gaan. Ten opzichte van het huidige landschap is daardoor een ontwikkeling gericht op de toename van kleine landschapselementen wenselijk, waardoor een variatie ontstaat van door houtsingels omgeven open ruimtes van wisselende grootte en kleinere bossages. Dit bevordert het opnamevermogen van het landschap en de recreatieve belevingswaarde. De bestaande agrarische bedrijven kunnen in deze zone, binnen het kader van het Reconstructieplan, gewoon blijven functioneren.

Vanwege de nabijheid van de Veluwe zal de ontwikkeling van agrarische bedrijvigheid ook nadrukkelijk afgestemd moeten worden op natuurwaarden van de Veluwe in overeenstemming met het convenant stikstof en Natura 2000.

Stedelijke zone

Het concentratiebeleid voor woningbouw, ontwikkeling van bedrijventerreinen en voorzieningen in het gebied Barneveld-Harselaar-Voorthuizen blijft onverkort uitgangspunt.

Voor gedetailleerde uitwerking van deze zone, wordt verwezen naar het Structuurvisie 2009 dan wel de geactualiseerde versie daarvan. Binnen de stedelijke zones zijn twee landschappelijke bufferzones aangegeven (zie onderstaand). Daarnaast zijn in relatie tot de stedelijke zone het landgoed Schaffelaar en de bufferzone ten noorden van Barneveld, aangewezen als recreatieve uitloopgebieden. De mogelijkheden voor recreatief medegebruik en de aansluiting op het stedelijk gebied dienen hier te worden versterkt.

Het gebied Kallenbroek (Het Paradijs, landgoed Erica) wordt ook gebruikt recreatief uitloopgebied. Op termijn is een sterkere relatie tussen dat gebied en de westkant van de kern Barneveld goed denkbaar.

Landschappelijke bufferzones

De landschappelijke bufferzones houden in beginsel hun bestaande functies, maar het beleid richt zich op meer dan het handhaven van de bestaande (agrarische) situatie. Actief beleid is nodig om ongewenste ontwikkelingen tegen te gaan. Voor delen van de bufferzones zijn daarvoor (deel)gebiedsvisies opgesteld die leidend zijn voor ruimtelijke ontwikkelingen. Voor een deel van de landschappelijke bufferzone tussen Barneveld en Harselaar is de Gebiedsvisie Overgangszone Esvelderbeek vastgesteld. Hierbij wordt actief ingezet op natuur, recreatie, waterberging en landschapsherstel. De Esvelderbeek wordt de drager voor de ontwikkeling van een natte ecologische verbindingszone. Het gebied wordt nadrukkelijk ontwikkeld als uitloopgebied voor de kern Barneveld. Hiervoor worden extra recreatieve verbindingen gerealiseerd, onder andere over de lengte van deze bufferzone. Ook wordt de landschappelijke kwaliteit versterkt door onder andere de aanwijzing van deze bufferzone als gebied voor natuur- en groencompensatie voor ontwikkelingen elders in de gemeente en door het ondersteunen van particuliere initiatieven voor landschapsherstel en landgoedontwikkelingen. Hierbij streeft de gemeente er naar de samenhang met het omliggende buitengebied en landgoed Schaffelaar te versterken. Ten behoeve van de waterberging voor Harselaar zal in de bufferzone waterberging worden gerealiseerd.

Belangrijke karakteristieken zijn (zeer) lage dichtheden, hoogwaardige architectuur en veel (ecologisch waardevol en openbaar toegankelijk) groen.

Zeumeren is een groene buffer met een sterk authentiek landschapsbeeld, gericht op het gebruik door bewoners, recreanten en agrarische bedrijven. In de gebiedsvisie gaat het recreatiegebied geleidelijk over in het omliggende landschap. Het recreatiegebied Zeumeren ontwikkelt zich door tot een (boven)lokale functie en zorgt gemeentebreed voor een meer gevarieerd dagrecreatief aanbod. De waterplas krijgt bijvoorbeeld een intensieve en een luwe zone. Het recreatiegebied blijft ook aantrekkelijk voor de huidige groene en extensieve vormen van recreatie. In het overige buitengebied is en blijft volop ruimte voor de diversiteit van de agrarische sector. Niet alles kan overal; in de kernrandzone kan op termijn een overgang plaatsvinden naar op de woonkern gerichte functies.

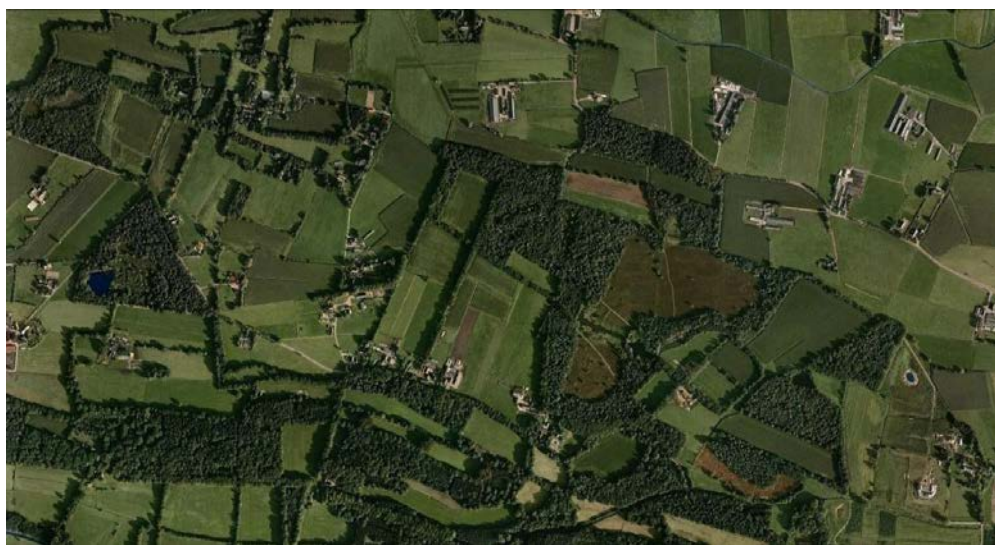
Robuuste ecologische verbindingszone

We zullen de robuuste verbinding pas opnemen in ons beleid zodra er concreet zicht is op uitvoering.

Op grond van het nieuwe kabinetsbeleid worden robuuste verbindingen heroverwogen. We zullen de robuuste verbinding pas opnemen in ons beleid zodra er concreet zicht is op uitvoering. Dit om planologische schaduwwerking te vermijden. In het geval de robuuste verbinding definitief wordt geschrapt zullen we passend bij ons landschapsbeleid waar mogelijk met kleine landschapselementen bijdragen aan de ecologische verbinding tussen de Veluwe en de Utrechtse heuvelrug.

Het beleid dat wij voor deze zone voorstaan is afhankelijk van de uitkomst van de heroverweging. Er kan mogelijk gedacht worden aan:

- Natuur- en landschapsontwikkeling in combinatie met herstel van het watersysteem.
- Bijdragen aan een florerende plattelandseconomie, waarbij verbetering van de productieomstandigheden voor de landbouw de belangrijkste opgave is.
- Waar grondmobiliteit (financieel) mogelijk is kan die bijdragen aan zowel de ecologische verbinding als aan verbeteren van de verkaveling en de landbouwstructuur.

Samenhang deelgebieden met reconstructiezonering

Met deze indeling in deelgebieden respecteren we het beleid voor de intensieve veehouderij overeenkomstig het reconstructieplan. De reconstructiezonering is vooral gebaseerd op de afstand van intensieve veehouderij tot natuurgebieden. Bij het afleiden van de deelgebieden voor deze structuurvisie hebben we ook gekeken naar de landschappelijke structuur zoals hierboven omschreven. Het onderscheiden deelgebied “agrarisch bedrijvenlandschap” komt globaal overeen met het LOG van het reconstructieplan. De andere onderscheiden deelgebieden en zones omvatten zowel verwevingsgebied als extensiveringsgebied, waarvoor het beleid voor de intensieve veehouderij geldt zoals omschreven in het reconstructieplan en het actualisatieadvies van de Reconstructiecommissie. Daaraan hebben we toegevoegd:

1. Het niet omschakelen naar intensieve veehouderij in:
 - Kernrandzones van 250 meter rond de kernen.
 - De zoekzones stedelijk gebied conform de betreffende streekplanuitwerking.
2. Het binnen de kernrandzone en de zoekzones stedelijk gebied niet toepassen van de 2^e bouwblokvergroting van 30% die in de actualisatie wordt voorgesteld voor het verwevingsgebied.

Dit om de kwaliteit van het leefmilieu in de kernen te beschermen en mogelijkheden voor verstedelijking in de zoekzones niet te belemmeren. De exacte begrenzing van de kernrandzones zal worden uitgewerkt in het kader van het bestemmingsplan buitengebied. Het instellen van een zone rondom de kernen sluit volledig aan op het geurbeleid van de gemeente Barneveld zoals dat is verwoord in de Gebiedsvisie ten behoeve van de Verordening Geurhinder en Veehouderij uit 2008. Uit het Planmer is gebleken dat de kwaliteit van het leefmilieu in delen van bebouwde kommen op basis van geur uit de veehouderij is gekwalificeerd als matig. Het beperken van de intensieve veehouderij in de gebieden direct aansluitend aan de kernen draagt bij aan het verbeteren van de geursituatie. Bijlage 3 bevat meer informatie over het Planmer.

2.2

VISIE OMGEVINGSKWALITEIT

2.2.1

BODEM EN WATER

Overeenkomstig de waterbeheersplannen van waterschap Vallei en Eem en Waterschap Veluwe werken we mee aan een natuurlijker en veerkrachtig watersysteem.

Daarbij willen we waar nodig rekening houden met klimaatverandering, wat kan leiden tot een afwisseling van grotere neerslagpieken en grotere droogteperioden. Daartoe is van belang om water langer vast te houden om afvoerpieken af te toppen en om droogte te bestrijden. In overeenstemming met het beleid van de waterschappen zetten we in op afkoppeling van regenwater, aanleggen van waterberging, natuurlijke inrichting van de beekoevers, aanleg van poelen.

Het waterbeleid hangt sterk samen met natuur – en landschapsbeleid. In onze gemeente komt dat vooral tot uiting in het natuurlijker en veerkrachtiger inrichten van de beken om water vast te houden de natuur(verbindingen) te versterken, met het waterschap als trekker. Deze ontwikkeling blijven we ruimtelijk mogelijk maken. In onze strategische visie staat dat beken een belangrijke verbinding vormen voor (natte) ecologische waarden. Het gaat hierbij niet alleen om de waterloop zelf, maar ook om de direct aanliggende gronden en beekbegeleidende beplanting. In het nieuwe bestemmingsplan buitengebied nemen we regels op om langs waterlopen die voor natuur en landschap waardevol zijn aan beide zijden een strook vrij te houden van bebouwing. Hierdoor kan op lange termijn een meer natuurlijk verloop mogelijk worden gemaakt, ook voor een natuurlijker en veerkrachtiger watersysteem. In beginsel worden alle bestaande bouwrechten binnen de zone gerespecteerd, maar wordt deze zone zoveel mogelijk gevrijwaard van nieuwe bouwrechten. De precieze breedte van deze zone is afhankelijk van de ligging (bijv. binnen of buiten de EHS) en zal worden afgestemd met de betrokken waterschappen.

Innovaties als “Waterboeren” (water vasthouden, minder waterinlaat) kunnen vragen om (ruimtelijke) facilitering door de gemeente zodra ze concreet genoeg zijn uitgewerkt. Dat geldt ook voor eventuele initiatieven om kwelwater dat nu nog wordt weggepompt om overlast te voorkomen, voor nuttige c.q. hoogwaardige toepassingen (bijvoorbeeld visteelt) te gebruiken.

2.2.2

NATUUR

Het doel van het beleid is om de bestaande biodiversiteit in stand te houden en waar mogelijk verdwenen biodiversiteit terug te brengen.

In ons beleid sluiten we aan bij het provinciale beleid. Waar mogelijk bundelen wij gemeentelijke inspanningen op het gebied van natuurwaarden met de inspanningen die gericht zijn op de versterking van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Hierbij is de term ‘natuur’ een breed begrip. In ons buitengebied gaan natuurwaarden vaak hand in hand met bijvoorbeeld landschapswaarden (zoals bosjes, hagen en houtwallen) en natte elementen zoals beken en poelen. Het doel van het beleid is om de bestaande biodiversiteit in stand te houden en waar mogelijk verdwenen biodiversiteit terug te brengen.

Beleid EHS

Over het algemeen kan het bestaande gebruik op basis van de vigerende bestemming worden gecontinueerd. Zowel binnen als buiten de EHS vinden wij particulier natuurbeheer door landbouwbedrijven en andere particuliere grondeigenaren van belang, naast natuurbeheer door grote terreinbeherende organisaties zoals Natuurmonumenten, het Geldersch Landschap en Staatsbosbeheer. Bij veranderingen in het gebruik en nieuwe ontwikkelingen wordt wel expliciet rekening gehouden met de aanwezige ecologische waarden. Voor wat betreft ontwikkelingen in de EHS is het ‘nee-tenzij’ beleid van toepassing.

Op grond van het nieuwe kabinetsbeleid wordt de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) heroverwogen, waarbij het vervallen van de zogeheten Robuuste Verbindingen als onderdeel van de EHS zeker lijkt. We zullen de robuuste verbinding pas opnemen in ons beleid zodra er concreet zicht is op uitvoering. Dit om planologische schaduwwerking te vermijden. In het geval de robuuste verbinding definitief wordt geschrapt, zullen we passend bij ons landschapsbeleid waar mogelijk met kleine landschapselementen bijdragen aan de ecologische verbinding tussen de Veluwe en de Utrechtse heuvelrug. Bij de uitwerking daarvan houden we rekening met de gave relictten van het kampenlandschap, maar vooral met het landschappelijke patroon van de beken. Doordat de verbinding haaks staat op het patroon van de beekdalen kan deze afbreuk doen aan de leesbaarheid van deze landschappelijke structuur. We staan daarom een subtiele uitwerking voor, met grotere stapstenen gekoppeld aan de dichtere lintstructuren op de dekzandruggen, met uitlopers richting de beek en bredere natuurlijke oevers langs de beek.

Natura 2000

Ontwikkelingen in het buitengebied van Barneveld mogen geen significant negatieve invloed hebben op de Natura 2000 gebieden. Daarbij gaat het in Barneveld met name om ontwikkelingen in de veehouderij en de recreatiesector. Initiatieven van individuele

bedrijven worden getoetst aan het toetsingskader van de Natuurbeschermingswet, waarbij voor de landbouw het Gelderse convenant stikstof en Natura 2000 leidend is. Bij het beoordelen van ontwikkelingen wordt ook rekening gehouden met het te zijner tijd door de provincie vast te stellen Beheerplan Veluwe.

2.2.3

LANDSCHAP, CULTUURHISTORIE EN ARCHEOLOGIE

Ontwikkelingsrichting landschap per deelgebied

Onderstaand beschrijven we de gewenste landschappelijke ontwikkeling op hoofdlijnen per deelgebied. Een nadere uitwerking is opgenomen in de bijlage landschap.

Agrarisch bedrijvenlandschap

Voor dit deelgebied streven we naar ondersteuning van de vernieuwing en verbetering van de ruimtelijke structuur in het buitengebied en vermindering van de milieubelasting.

Verdichting van het gebied bij uitbreiding van landbouwbedrijven is door de kleinschaligheid ruimtelijk geen groot probleem, mits dit wordt aangegrepen om de bedrijven groener in te passen. Dit betekent niet dat ze moeten worden verstoep, omdat ze een herkenbaar onderdeel van het landschap vormen, maar door erfbeplanting en houtsingels wordt de impact van meer bebouwing verzacht, terwijl de ruimtelijk en ecologische kwaliteit kan toenemen (landschappelijk casco). Het versterken van het landschappelijk raamwerk door middel van laanbeplantingen (bijvoorbeeld eenzijdig) kan routes markeren en het gebied aantrekkelijker maken en nog minder kwetsbaar voor verdichting.

De ontwikkelingsrichting naar een kleinschalig landschap is ook recreatief aantrekkelijk. Fietzers, wandelaars etc. kunnen zich via een veelheid van wegen en paden door het gebied bewegen en steeds weer wat nieuws tegenkomen.

Bij ontwikkelingen in dit deelgebied besteden we nadrukkelijk aandacht aan enkele hoge aardkundige waardes en middel- tot hoge archeologische verwachtingswaardes.

Agrarisch bekenlandschap

Het gemeentelijk streefbeeld is gericht op behoud en versterking van de structuurbepalende natuur- en landschapselementen in het gebied (natuurkerngebieden, kleine landschappelijke elementen, waterlopen en landschappelijke structuren).

De oost-west gerichte structuur van open beekdalen en dichtere linten is hierbij ruimtelijk richtinggevend. Het gelaagde karakter van het gebied met een afwisseling van hoger en dicht en lager en open maakt het gebied relatief kwetsbaar voor verdichting. Elementen (wegen etc.) dwars op deze structuren dienen onopvallend te blijven: geen lanen en expliciet rekening houden met de situering van bebouwing. Ontwikkeling en verdichting kan alleen plaats vinden in de groene lijnen parallel aan deze structuren, waarbij deze niet te ver in de openheid steken. Naast de ruimtelijke structuur van de beken respecteren en bewaren we met nadruk de relictten van het kampen landschap.

Als uitwerking van de wateropgave dienen we water in het gebied zoveel mogelijk vast te houden. Hierdoor is overlast benedenstrooms te voorkomen bij piekbuien en is verdroging tegen te gaan. Beekdalen zullen daardoor een dominantere rol gaan spelen in het landschap, waarbij kansen voor natuurontwikkeling zijn te benutten, waardoor ze ook sterkere ecologische verbindingen worden. Stuwen dienen door middel van vispassages passeerbaar te zijn voor vissen.

Bij ontwikkelingen in dit deelgebied besteden we nadrukkelijk aandacht aan enkele hoge aardkundige waardes en middel- tot hoge archeologische verwachtingswaardes.

Agrarisch slagenlandschap

Ons gemeentelijk streefbeeld is gericht op behoud en versterking van de structuurbepalende natuur- en landschapselementen in het gebied (natuurkerngebieden, kleine landschappelijke elementen, waterlopen en landschappelijke structuren).

Door de relatief kleinschalige ruimtelijke structuur van groene kamers is dit landschap wat minder kwetsbaar voor verdichting. Zolang de rationele verkavelingsstructuur en nieuwe ontwikkelingen op groene wijze wordt uitgewerkt (houtsingels, kavelbeplanting), zijn nieuwe ontwikkelingen/uitbreidingen goed mogelijk. Wel dient de structuur grover te blijven (grotere eenheden, meer blokken) dan bijvoorbeeld het landschap bij Nijkerkerveen.

Bij ontwikkelingen in dit deelgebied besteden we nadrukkelijk aandacht aan enkele hoge aardkundige waardes en middel- tot hoge archeologische verwachtingswaardes.

Veluws natuurgebied met agrarische enclaves

Ons streefbeeld voor dit deelgebied richt zich hoofdzakelijk op behoud, bescherming en versterking van het Centraal Veluws Natuurgebied.

Het ruimtelijke contrast tussen bos en openheid enclaves dient zo sterk mogelijk te zijn. De enclaves zijn ruimtelijk zeer kwetsbaar en elke ontwikkeling bijvoorbeeld door verdichting in de vorm van beplanting of bebouwing kan al snel de ruimtelijke karakteristiek negatief beïnvloeden. Dit kan ook gelden voor vormen van natuurontwikkeling en de invloed van licht- en geluidbronnen. Voor de thema's licht- en geluidvervuiling is de nota Veluwe Donker en Stil opgesteld door onder andere de gemeente Ede, Apeldoorn, Renkum, Barneveld en de provincie Gelderland. In deze nota is ook uitgewerkt hoe deze thema's kunnen worden meegenomen in gemeentelijk beleid zoals het bestemmingsplan maar ook het beleid voor het aanbrengen van straatverlichting.

Door het Veluwe Transferium bij Stroe wordt de Veluwe recreatief beter ontsloten en de recreatieve sector gestimuleerd. Nieuwe ontwikkelingen voor een goede ontsluiting en het verminderen van de parkeerdruk op wegen en paden in het gebied, worden gestimuleerd.

Landschappelijke- cultuurhistorische- en archeologische kwaliteiten

De landschappelijke- cultuurhistorische- en archeologische kwaliteiten willen we handhaven, beschermen en bij voorkeur versterken. Versterking vindt plaats door het realiseren van nieuwe landschapselementen (zoals houtwallen en andere houtopstanden) als uitwerking van het in het LOP genoemde landschappelijke raamwerk gekoppeld aan de ontwikkeling van een dynamisch multifunctioneel landschap. Wij zien hierbij een belangrijke rol voor de agrarische ondernemers en onderzoeken daarom de mogelijkheden dit te faciliteren via de zogeheten Groenblauwe diensten. Archeologische monumenten worden in het nieuwe bestemmingsplan beschermd. Deze krijgen een zodanige bestemming, dat de bescherming optimaal is gewaarborgd. Om de overige archeologische waarden te beschermen, wordt uitgegaan van de gemeentelijke archeologische verwachtingswaarden kaart. Deze kaart is actueel en gekoppeld aan het archeologische beleid van de gemeente Barneveld.

In de ruimtelijke wetgeving krijgen cultuurhistorische waarden een steeds belangrijker plaats. Zo dienen cultuurhistorische waarden nadrukkelijk meegewogen te worden bij het vaststellen van bestemmingsplannen, conform het gewijzigde Besluit Ruimtelijke Ordening. Gemeenten moeten daarvoor een analyse verrichten van de cultuurhistorische waarden in een bestemmingsplangebied en daar conclusies aan verbinden in het bestemmingsplan. Dit betekent voor het bestemmingsplan dat aangegeven moet worden welke cultuurhistorische waarden aanwezig zijn en hoe hiermee moet worden omgegaan, bijvoorbeeld hoe en in welke mate de waarden al dan niet beschermd worden. In deze structuurvisie zijn op hoofdlijnen de cultuurhistorische waarden, waaronder de archeologische waarden aangegeven die mede de basis voor de visie op de ruimtelijke ontwikkeling vormen, passende bij het detailniveau van deze structuurvisie. In de planMER bij deze structuurvisie is voor het spectrum van cultuurhistorische waarden (archeologische waarden, historisch geografische waarden en historische (steden)bouwkundige waarden) in algemene zin aangegeven welke effecten te verwachten zijn bij de uitvoering van deze structuurvisie. In het bestemmingsplan vindt de uitwerking plaats van het omgaan met aanwezige cultuurhistorische waarden op objectniveau.

Landschappelijk inpassingsplan

Bij planologische wijziging van (agrarische) erven en verblijfsrecreatieterreinen is een door B en W goedgekeurd landschappelijk inpassingsplan vereist. Dit om de kwaliteit van de omgeving te behouden of te versterken, zoals in het bovenstaande is beschreven.

2.3

VISIE SOCIAAL-ECONOMISCHE KWALITEIT

2.3.1

LANDBOUW

Voor Barneveld is en blijft de landbouw een belangrijke economische activiteit. Enerzijds als voedselproducent, anderzijds als beheerder en beeldbepalende drager van het landschap.

We willen daarom goede ruimtelijke randvoorwaarden scheppen om de landbouw een blijvend bestaan en ruimte voor innovaties te kunnen garanderen. Het behoud en het versterken van de pluimveegerelateerde agribusiness, het ondersteunen van initiatieven in

het kader van het Food-Valleyconcept, de ontwikkeling van biologische landbouw en de ontwikkeling van nichemarkten zijn daarbij van wezenlijk belang.

De gemeente blijft in beginsel uitgaan van het geldende ruimtelijke tweesporenbeleid voor de landbouw, namelijk:

1. Het bieden van voldoende ruimte voor passende schaalvergroting en innovatie.
2. Het bieden van voldoende ruimte voor mogelijkheden tot verbreding.

In de strategische visie hebben wij uitgesproken positief te staan tegenover schaalvergroting en innovatie van de agrarische sector in het gehele buitengebied. Dit onder de voorwaarde dat de betreffende ontwikkeling ruimtelijk en binnen de beschikbare milieuruimte toelaatbaar is. Met andere woorden willen we ook de kansen voor de landbouw benutten, als deze buiten het LOG liggen. Ook in het verwevingsgebied ligt namelijk een belangrijk deel van de toekomstgerichte bedrijven. Gezonde, toekomstgerichte agrarische intensieve veehouderij bedrijven met groeiambitie in de verwevingsgebieden lopen nu tegen hun maximale uitbreidingsmogelijkheden aan op basis van de huidige mogelijkheden voor het vergroten van het bouwblok. Ontwikkelingen in de veehouderij mogen geen significant negatieve invloed hebben op de Natura 2000 gebieden. Initiatieven van individuele bedrijven worden (door de provincie) hierop getoetst in overeenstemming met het Gelderse convenant stikstof en Natura 2000. Uit het Planmer blijkt dat er zowel in het LOG als het verwevingsgebied bestaande intensieve veehouderijlocaties zijn met milieuruimte voor groei naar minder maar grotere bedrijven. Bijlage 3 bevat meer informatie daarover.

Omvang en uitbreiding van bouwblokken

Voor het tekenen van de agrarische bouwvlakken in het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied is de huidige oppervlakte het uitgangspunt. In de deelnotitie reconstructiezonering (SVGV) zijn agrarische activiteiten als bedrijfsmatig aangemerkt wanneer ze 20 NGE of groter zijn. Deze ondergrens is overgenomen van de norm die het Centraal Bureau voor de Statistiek hanteert voor het bepalen van het onderscheid tussen hobbymatige en bedrijfsmatige agrarische activiteiten. Deze norm neemt Barneveld over in het bestemmingsplan.

Bouwblokken intensieve veehouderij

Wij willen de intensieve veehouderij ontwikkelingsmogelijkheden bieden in overeenstemming met de reconstructieplannen Veluwe en Gelderse Vallei/Utrecht-Oost en het advies van de streekcommissie over de actualisatie van het reconstructieplan Gelderse Vallei/Utrecht-Oost. Dit onder voorbehoud van besluitvorming van de provincie Gelderland over dit advies.

Dit advies stelt onder meer voor om in verwevingsgebied ook een tweede uitbreiding met 30% toe te staan op goede (ontwikkel)locaties onder strikte voorwaarden: wonen, bovenwettelijke emissie-eisen aan stallen, landschap, infrastructuur, bedrijfseconomische noodzaak, besluitvorming in samenspraak tussen provincie, gemeente en gebied.

Nieuwvestiging is, om verdere verstening te vermijden, alleen nog mogelijk bij hoge uitzondering, ook in het LOG. Bijvoorbeeld om met een verplaatsing om milieuknelpunten op te lossen. Bij voorkeur zijn bestaande locaties te gebruiken.

De mogelijkheden die we bieden voor de intensieve veehouderij zijn weergegeven in tabel 1.

Tabel 1

Ontwikkelingsmogelijkheden
intensieve veehouderijbedrijven

Mogelijkheden intensieve veehouderij	Landbouwon- wikkelingsgebied	Verwevingsgebied	Extensiveringsgebied
Nieuwvestiging op een nieuwe locatie	Nee, tenzij geen geschikte bestaande locatie (milieuruimte, versterking). Zo ja: maximum bouwblok 2,5 ha, overeenkomstig advies actualisatie reconstructieplan.	Nee.	Nee.
Uitbreiding	Maximaal 1,5 ha met flexibiliteit bestemmingsplan. Tot maximaal 2,5 ha bouwblok met planherziening, overeenkomstig advies actualisatie reconstructieplan.	Bouwblok met 2 keer 30% t.o.v ingangsdatum reconstructieplan. Tweede uitbreiding met 30% onder strikte voorwaarden. In zoekzones stedelijk gebied (geen bufferzone) en kernrandzones 250 meter maximaal één keer 30%. In bestaande en op korte termijn te ontwikkelen stedelijke zones geen uitbreiding.	Alleen om te voldoen aan wettelijke eisen aan stallen.
Omschakeling	Zowel op grondgebonden agrarisch bedrijf als op een woonbestemming. Mits naar minimaal 70 NGE omvang intensieve veehouderij. Geen omschakeling in 250 meter rond de kernen en in zoekzones uit streekplanuitwerking zoekzones stedelijk gebied.	Ja, met wijzigingsbevoegdheid, mits getoetst door gemeente op omgevingskwaliteit, maar niet in kernrandzones 250 meter en zoekzones in streekplanuitwerking zoekzones stedelijk gebied. Minimaal naar 70 NGE intensieve veehouderij. Omschakeling van agrarisch bedrijf en van 'wonen met agrarische activiteit'. Omschakeling van woning alleen onder strenge voorwaarde, via planherziening.	Nee.

In de bovenstaande tabel zijn de mogelijkheden voor de uitbreiding van bouwblokken genoemd voor de intensieve veehouderij. Voor kleine uitbreidingen van het bestaande bouwblok, tot maximaal 250 m², bieden wij een afwijkingsmogelijkheid in het nieuwe bestemmingsplan. Hierbij blijven de in de tabel genoemde randvoorwaarden (zoals de voorwaarden voor het extensiveringsgebied) overigens wel gehandhaafd. Deze optie is er alleen op gericht om kleine vergrotingen procedureel eenvoudiger mogelijk te maken. Volledige nieuwvestiging van intensieve veehouderij zien wij als een zeer grote uitzondering binnen het LOG en we nemen dan ook geen flexibiliteitsbepaling op in het nieuwe bestemmingsplan die nieuwvestiging mogelijk maakt. Onder nieuwvestiging verstaan we het vestigen van een agrarisch bedrijf op een locatie waar, op basis van het nu geldende bestemmingsplan, geen gebouwen zijn toegestaan (afgezien van een veldschuur of

iets dergelijks). Een groot deel van het buitengebied van Barneveld (met uitzondering van De Veluwe) is relatief dicht bebouwd. Dit maakt het praktisch gezien erg moeilijk om een onbebouwde locatie te vinden met voldoende milieuruimte en zonder verdere (beleidsmatige) belemmeringen, voor het realiseren van een nieuw agrarisch bedrijf.

Daarnaast willen we een verdere versterking van het buitengebied, door het toevoegen van nieuwe bouwlocaties, voorkomen. Naar verwachting zal de behoefte aan nieuwvestiging gering zijn en daarom slechts bij hoge uitzondering mogelijk. Een dergelijke uitzondering is bijvoorbeeld het verplaatsen van een agrarisch bedrijf om bijvoorbeeld een milieuknelpunt op te lossen. Het beleid is gericht op een optimale benutting van bestaande locaties. Voor agrarische bedrijven betekent dit dat hervestiging op een bestaand agrarisch bouwvlak het uitgangspunt is, ook in het LOG.

Het reconstructiebeleid heeft ook invloed op de omschakeling van agrarische bedrijven. Met name de omschakeling van een grondgebonden bedrijf naar een intensieve veehouderij.

Onder omschakeling verstaan wij twee dingen:

- A. Het geheel of gedeeltelijk omschakelen naar een andere agrarische bedrijfsvorm. Een voorbeeld hiervan is de omschakeling van een grondgebonden melkrunderveehouderij naar een intensieve veehouderij met vleesvarkens.
- B. Het omschakelen van een niet-agrarische functie (zoals wonen) naar een agrarisch bedrijf met een bijpassende bestemming en bouwvlak.

In de reconstructieplannen wordt ernaar gestreefd het aantal intensieve veehouderijen in de extensiveringsgebieden te laten afnemen. Omschakeling van grondgebonden naar intensief wordt dan ook niet toegestaan in het extensiveringsgebied. Volledige nieuwvestiging zien wij als een zeldzaamheid, ook in het LOG. Wij streven er echter wel naar om optimaal gebruik te maken van die locaties die over voldoende milieuruimte beschikken voor de (door) ontwikkeling van toekomstbestendige agrarische bedrijven. Wij willen daarom zowel in het LOG als in het verwevingsgebied de mogelijkheid bieden voor omschakeling naar intensieve veehouderij van een grondgebonden bedrijf én van een niet-agrarische functie (zoals wonen) naar een volwaardig agrarisch bedrijf. In alle gevallen moet na de omschakeling een volwaardig en toekomstbestendig agrarisch bedrijf ontstaan met een bedrijfsomvang van minimaal 70 NGE. Omschakeling vanaf de bestemming wonen is in het verwevingsgebied alleen bij hoge uitzondering mogelijk en niet binnen zoekzones verstedelijking en niet in een zone van 250 meter rond kernen. De haalbaarheid en wenselijkheid moet van geval tot geval worden beoordeeld, waarbij uiteraard tenminste een zorgvuldige landschappelijke en milieuhygiënisch verantwoorde inpassing het uitgangspunt is.

Omschakeling naar intensieve veehouderij staan we niet toe in kernrandzones van 250 meter en in zoekzones in streekplanuitwerking zoekzones stedelijk gebied.

Uit het Planmer bij deze structuurvisie (bijlage 3) blijkt dat de kwaliteit van de leefomgeving op basis van geur uit de veehouderij plaatselijk in de kernen is beoordeeld als matig tot slecht. Wij streven ernaar deze situatie te verbeteren. Gelukkig kan door de toepassing van nieuwe staltechnieken het probleem al voor een deel worden opgelost. Daarnaast moeten wij in ons beleid keuzes maken met betrekking tot de ruimtelijke ontwikkeling van

agrarische bedrijven. Dit om de kwaliteit van het leefmilieu in de kernen te beschermen en mogelijkheden voor verstedelijking in de zoekzones niet te belemmeren.

Bouwblokken grondgebonden landbouw

Wij bieden de volgende ontwikkelingsmogelijkheden voor de grondgebonden landbouw (met name de melkveehouderij, ook akkerbouwbedrijven):

1. Het bestaande bouwblok is met afwijkingsprocedure uit te breiden met maximaal 250 m².
2. Met wijzigingsbevoegdheid en afweging omgevingsfactoren (verkeer, landschap, milieu) is uitbreiding mogelijk tot 1,5 hectare, net zoals in het vigerende bestemmingsplan.
3. Met planherziening en afweging omgevingsfactoren (verkeer, landschap, milieu) is uitbreiding mogelijk tot 2,5 hectare.

In het bestemmingsplan zullen de hierboven omschreven mogelijkheden voor bedrijfsontwikkeling in de veehouderij opnemen onder voorbehoud van de mogelijkheden van de omgevingsvergunning mede in relatie tot Natura 2000.

De bovenstaande ontwikkelingsmogelijkheden die we bieden voor landbouwbedrijven gelden ook voor biologische landbouwbedrijven.

Tweede Bedrijfswoning bij agrarische bedrijven

Bestaande, legaal tot stand gekomen tweede bedrijfswoningen worden gerespecteerd. Maar in het nieuwe beleid is het uitgangspunt dat maximaal één bedrijfswoning wordt toegestaan. Onder strenge voorwaarden kan in uitzonderingsgevallen worden meegewerkt aan een planherziening om toch een tweede bedrijfswoning mogelijk te maken.

Food valley

We willen ruimte bieden voor agro food clusters en innovatie in het kader van de regionale samenwerking met betrekking tot Food-Valley.

Voedsel en agribusiness zijn belangrijke aandachtspunten in het Barneveldse economische beleid. We zien hierin ook voor de toekomst een belangrijke drager voor de lokale economie. Zowel wat betreft de primaire productie van met name dierlijke eiwitten (varkens, kalveren, kippenvlees en eieren) als wat betreft de toeleverende en verwerkende industrie. We willen dit zo houden en zo mogelijk verder uitbouwen. Wat betreft de primaire productie willen we modernisering van productiemethoden mogelijk maken.

Daarnaast ondersteunen we waar mogelijk samen met de sector (onder andere Dutch Poultry Centre) initiatieven op het gebied van innovatie, kennisontwikkeling en kennisdeling. Voor de aanwezige bedrijvigheid biedt dit kansen om onderdeel te zijn van een netwerk van hoogwaardige bedrijven en kennisinstellingen. Ook hebben zij gemakkelijker toegang tot hoogwaardige onderzoeksfaciliteiten. We willen samen met de regio ruimte bieden aan foodbedrijven van elders die zich in de regio willen vestigen en voor de regio, naast werkgelegenheid, ook toegevoegde waarde bieden aan het zittende bedrijfsleven. We willen met name op het bedrijventerrein Harselaar ruimte bieden aan clusterwijze huisvesting van agro/foodbedrijven.

Een belangrijk kenmerk van ons buitengebied en de agrarische sector is de dynamiek. Met onze inspanningen in het kader van Food Valley stimuleren wij deze dynamiek. Tot welke ontwikkelingen dit zal leiden in de toekomst is niet tot in detail te voorspellen.

Toch zullen we als gemeente moeten kunnen reageren op nieuwe ontwikkelingen. Dit doen wij binnen de kaders zoals ze zijn beschreven in deze structuurvisie. Voor de landbouw zien wij blijvend een belangrijke rol weggelegd voor de primaire productie waarbij er aandacht moet zijn voor de mogelijkheden van biologische landbouw. Innovaties op dit vlak treden wij dan ook positief tegemoet mits passend binnen onze kaders. In het nieuwe bestemmingsplan buitengebied zullen we de wettelijke mogelijkheden voor flexibiliteit voor dynamiek en innovatie benutten. Als in concrete gevallen blijkt dat het juridische kader van het bestemmingsplan buitengebied hiervoor geen passende oplossing biedt, dan zullen wij (onder voorwaarden) medewerking verlenen aan maatwerkoplossingen.

Dierenwelzijn

Als gemeente streven wij naar een duurzame agrarische sector waarin, naast economie en milieu, ook het dierenwelzijn aandacht verdient. In de afgelopen jaren is de maatschappelijke aandacht voor dierenwelzijn toegenomen. Dat heeft geleid tot Europese en landelijke wetgeving waarin onder meer de hoeveelheid stalruimte voor dieren is vastgelegd. Daarnaast heeft de schaalvergroting in de landbouw er onder andere toe geleid dat veehouderijen meer dieren zijn gaan houden en dat ook de omvang van agrarische bedrijfsgebouwen is toegenomen. In de maatschappelijke discussie over de groei van individuele veehouderijen, is de vraag naar voren gekomen of dit leidt tot slechtere leefomstandigheden voor het vee.

Het feit dat stallen groter worden komt in een aantal situaties echter niet alleen voort uit een toename van het aantal dieren op een bedrijf. De stallen worden ook groter omdat de eisen die gesteld worden vanuit dierenwelzijn veranderen. De wettelijk voorgeschreven beschikbare ruimte per dier is toegenomen waardoor de stal groter zal moeten zijn, wil de boer een gelijk aantal dieren kunnen houden. Voor het individuele dier zijn de leefomstandigheden in het eigen verblijf binnen een stal bepalend voor het welzijn. In die zin is dus niet de totale omvang van die stal of het totale aantal dieren op het bedrijf van belang. Het gebruikte stalsysteem is wel van invloed. Hierbij zien we over het algemeen dat modernere stallen beter voldoen aan de wettelijk gestelde dierenwelzijn eisen dan oudere stallen. De gemeentelijke regelgeving heeft op dit laatste echter geen invloed.

Als gemeente hebben wij invloed op de groei van de oppervlakte van agrarische bedrijven. Er is echter in onze ogen geen directe relatie te leggen tussen de grootte van een agrarisch bedrijf en het dierenwelzijn. Voor zover uitbreiding noodzakelijk is om te voldoen aan de regelgeving voor dierenwelzijn, biedt het beleid daarvoor de mogelijkheden. Ook zien wij er bij de nieuwbouw van stallen op toe dat deze voldoen aan de landelijk voorgeschreven regels, maar bepalen wij die regels niet.

Samengevat betekent dit dat wij het belang van het thema dierenwelzijn onderkennen en dat wij de benodigde ruimtelijke mogelijkheden faciliteren. Maar wij hebben als gemeente geen directe invloed op de wet- en regelgeving met betrekking tot dierenwelzijn.

Verbrede landbouw, multifunctionele (landbouw)bedrijven

Verbreiding naar multifunctionele bedrijven kan bijdragen aan het realiseren van de doelen van deze structuurvisie en aan het economisch versterken van (de kernen in) de gemeente Barneveld.

Verbreiding van landbouwbedrijven vinden we niet alleen belangrijk voor de versterking van landbouwbedrijven zelf. Verbreiding naar multifunctionele bedrijven kan ook bijdragen aan het realiseren van de doelen van deze structuurvisie en aan het economisch versterken van (de kernen in) de gemeente Barneveld. Deze multifunctionele plattelandsinvulling maken we niet alleen mogelijk voor landbouwbedrijven maar ook bij functieverandering. Daarbij maken we maatwerk mogelijk in samenhang met het realiseren van de doelen van deze structuurvisie.

We zien met name goede mogelijkheden voor vormen van recreatie en zorg (hoofdzakelijk dagopvang) en het ontwikkelen van vormen van voedsel gerelateerde bedrijvigheid. Mogelijkheden zijn er ook voor de ontwikkeling van kwaliteitsproducten uit de landbouw met oog voor milieu en dierenwelzijn (nichemarkten, uitwerking van het concept Food Valley). Hierbij past ook het leveren van “groene en blauwe diensten” zoals natuur- en landschapsbeheer en waterberging.

In het bijzonder willen we de (voedsel)relatie tussen boer en burger versterken, passend binnen de strategie van Food Valley. Dit met het faciliteren van bijvoorbeeld boerenwinkels en boerenmarkten (streekproducten), kinderboerderij/speeltuin, educatie: bijvoorbeeld schooltuintjes. In het bijzonder de kernrandzones zijn geschikt voor deze activiteiten.

Om deze beleidsdoelen te stimuleren willen we planologische ruimte bieden, waarbij wij initiatieven op het gebied van recreatie en zorg relatief meer ruimte willen bieden, omdat wij deze functies zien als meest geschikte nevenactiviteit bij de landbouw.

In het nieuwe bestemmingsplan onderzoeken we daarom de mogelijkheid om dergelijke verbredingsactiviteiten, onder voorwaarden, bij recht mogelijk te maken en/of via flexibiliteitsbepalingen die aanvullend zijn op de mogelijkheden in het vigerende bestemmingsplan. Die voorwaarden moeten in ieder geval betrekking hebben op een duidelijk ondergeschikte betekenis ten opzichte van de landbouw en het respecteren van cultuurhistorische- en landschappelijke waarden.

Biomassavergistingsinstallaties

Het is evident dat in het kader van het opwekken van duurzame energie het realiseren van mestvergistingsinstallaties zeer gewenst is, zeker in een mestrijke regio als de onze.

Naar aard en capaciteit zijn er verschillende typen vergisters te onderscheiden, met een verschillend ruimtebeslag, wat keuzes over de ruimtelijke mogelijkheden van de verschillende typen mogelijk en wenselijk maakt. De te onderscheiden typen zijn boerderij-, buurt- en industriële vergisters:

<i>Boerderijvergisters:</i>	Mest van uitsluitend het eigen agrarisch bedrijf, al dan niet met co-vergistingsmateriaal. Beperkt ruimtebeslag. De vergisting is een onderdeel van de agrarische bedrijfsvoering.
<i>Buurtvergisters:</i>	Mest van het eigen bedrijf en/of uit de directe omgeving van de installatie, ongeacht de capaciteit, al dan niet met co-vergistingsmateriaal. Het ruimtebeslag is globaal 0,5 - 2 ha.
<i>Industriële vergisters:</i>	Mestvergisting met een zodanige verwerkingscapaciteit dat er een zogenaamde 'ontkoppeling' is van de bedrijfsvoering met de regionale verbondenheid omdat anders de installatie niet kan functioneren. Het ruimtebeslag is globaal 2 tot 3 hectare.

We bieden in overeenstemming met het raadsbesluit van 14 december 2010 de volgende ruimte voor deze typen vergisters:

Mestvergistingsinstallaties met een verwerkingscapaciteit tot 36.000 ton

1. Boerderijvergisters voor eigen mest worden bij recht mogelijk gemaakt op agrarische bouwpercelen, binnen de ruimtelijke kaders die gelden voor het betreffende agrarische perceel.
2. Buurtvergisters worden onder voorwaarden mogelijk gemaakt met een wijzigingsbevoegdheid. Naast de reguliere voorwaarden voor onder andere milieu, verkeer en landschap:
 - Moet er aangetoond worden dat gebruik gemaakt kan worden van lokale aanvoer van mest uit een brongebied (=buurt) van in principe 500 hectare waarbinnen ook de vergister ligt), of als dat niet helemaal kan worden aangetoond, dat een initiatief wel past binnen het ordeningsprincipe van het Reconstructieplan.
 - Mag het maximale ruimtebeslag van een installatie in het landbouwontwikkelingsgebied niet meer bedragen dan 1,5 hectare.
 - Mag het maximale ruimtebeslag van een installatie in het verwevingsgebied niet meer bedragen dan 1,0 hectare.
 - Moet het bouwperceel van de buurtvergister aansluiten op een bestaand bouwperceel en/of al dan niet gedeeltelijk op dat bestaande bouwperceel liggen.

Mestvergistingsinstallaties met een verwerkingscapaciteit van 36.000 ton of meer

Mestvergistingsinstallaties met een verwerkingscapaciteit van 36.000 ton of meer horen in het landbouwontwikkelingsgebied of op een industrieterrein thuis.

Voor deze categorie is in principe maatwerk nodig via een partiële herziening van het bestemmingsplan. Daarbij geldt:

1. Voor de ruimtelijke inpassing wordt de voorkeursvolgorde uit de provinciale Structuurvisie Bedrijventerreinen en werklocaties gevolgd, met dien verstande dat vestiging alleen mogelijk is op een bedrijventerrein, in een zoekzone werken en in het landbouwontwikkelingsgebied (verwevingsgebied wordt uitgesloten);
2. Er moet aangetoond worden dat gebruik gemaakt kan worden van lokale aanvoer van mest (uit een brongebied van in principe 1300 hectare waarbinnen ook de vergister ligt), of als dat niet helemaal kan worden aangetoond, dat een initiatief wel past binnen het ordeningsprincipe van het Reconstructieplan.
3. Er wordt aangesloten bij de principes van de actualisatie van het Reconstructieplan (in het landbouwontwikkelingsgebied een bouwperceel van maximaal ca. 2,5 hectare).

Mestvergistingsinstallaties met een verwerkingscapaciteit van 100.000 ton of meer horen op een industrieterrein thuis.

Ook mestvergistingsinstallaties mogen geen significant negatieve invloed hebben op de Natura 2000 gebieden. In het bestemmingsplan zullen we de hierboven omschreven mogelijkheden voor mestvergisten opnemen onder voorbehoud van de mogelijkheden van de omgevingsvergunning mede in relatie tot Natura 2000.

2.3.2

PAARDENSECTOR

De gemeenten in het reconstructiegebied Gelderse Vallei/ Utrecht-Oost hebben gezamenlijk een handreiking opgesteld voor het ruimtelijke beleid dat van toepassing is op paardenbedrijven. Deze handreiking is opgesteld in opdracht van de samenwerkende gemeenten in de Regio de Vallei, waarvan Barneveld deel uitmaakt. Deze handreiking maakt onderscheid tussen productiegerichte paardenhouderijen, gebruiksgerichte paardenhouderijen en maneges. In beginsel volgen wij deze handreiking in deze structuurvisie en in het nieuwe bestemmingsplan als het gaat om het thema paardensector.

De bouw mogelijkheden productiegerichte paardenhouderijen zijn hetzelfde als voor andere grondgebonden agrarische bedrijven.

Gebruiksgerichte paardenhouderijen die bedrijfsmatig geëxploiteerd worden, krijgen een passende bestemming. Paardenhouderijen trekken meer verkeer aan dan fokkerijen. Dit komt onder andere omdat er veelal ook paarden van particulieren worden gestald en er mensen komen voor trainingen. Bij nieuwvestiging van paardenhouderijen moet daarom onder andere rekening worden gehouden met de verkeersaantrekkende werking bij het kiezen van de vestigingsplaats. Omschakeling van een agrarisch bedrijf naar een gebruiksgerichte paardenhouderij willen wij, onder voorwaarden, mogelijk maken op basis van een flexibiliteitsbepaling.

Maneges vallen onder de noemer intensieve dagrecreatie. Gezien de specifieke behoeften van een manege, zowel qua gebouwen als qua gebruik (b.v. parkeren voor bezoekers) houden wij bij de realisatie van een manege in ieder geval rekening met:

- De verkeersaantrekkende werking.
- De kwaliteit van het omliggende landschap en de landschappelijke inpassing, inclusief effecten van verlichting.
- De bereikbaarheid voor jeugdige bezoekers en de bereikbaarheid per fiets.
- De milieugevolgen voor de omgeving.
- Onze voorkeur gaat uit naar een locatie nabij een kern of een bestaande concentratie van verblijfsrecreatie en aansluitend aan ruiterroutes.

2.3.3

NIET-AGRARISCHE BEDRIJVEN

Niet-agrarische bedrijven maken blijvend deel uit van de functies van het buitengebied. Het kan daarbij gaan om bedrijven die historisch gezien een relatie hebben met de agrarische sector, zoals een loonwerker of een fouragehandel, maar ook bedrijven die strikt genomen geen binding hebben met het buitengebied.

Daarnaast zien wij kansen in het buitengebied voor nieuwe economische dragers, zoals zorg, natuur- en landschapsbeheer, recreatie en nieuwe landgoederen. Vooralsnog beperken we de mogelijkheden daarvoor tot de beleidsmogelijkheden van functieverandering en nevenactiviteiten bij agrarische bedrijven (verbrede landbouw) en de mogelijkheden op grond van het landgoederenbeleid.

Onderscheid buitengebied en bedrijventerrein

Het buitengebied moet zich blijvend onderscheiden van een vestigingslocatie op een bedrijventerrein. Het buitengebied biedt andere vestigingsmogelijkheden dan een locatie op een bedrijventerrein. Dit verschil vinden wij belangrijk en wordt ook in het nieuwe beleid opgenomen. Dit onderscheid uit zich in een aantal factoren:

- In het buitengebied maakt een bedrijfswoning vrijwel standaard deel uit van de mogelijkheden (zeker als het om een locatie gaat waar functieverandering heeft plaatsgevonden), op de meeste bedrijventerreinen is dit niet het geval.
- De oppervlakte van de bedrijfsbebouwing, de groeimogelijkheden en de mogelijkheden voor buitenopslag (in principe niet) zijn in het buitengebied veel beperkter dan op een bedrijventerrein.
- Het type bedrijvigheid (op basis van de milieucategorie) dat zich kan vestigen in het buitengebied is beperkter en anders van aard dan op een bedrijventerrein.
- De ontsluiting van het bedrijf voor wegverkeer is anders in het buitengebied waardoor maar een beperkte verkeersaantrekkende werking wordt toegestaan. Op een bedrijventerrein worden in de regel verkeersvoorzieningen aangelegd die een hogere verkeersbelasting mogelijk maken.

Omschakeling naar ander bedrijfstype

De mogelijkheden voor bedrijven met betrekking tot omschakeling naar een ander type niet-agrarisch bedrijf, willen wij vereenvoudigen. In het geldende bestemmingsplan zijn een groot aantal typen bedrijven opgenomen. Ieder bedrijf is hierdoor als het ware specifiek bestemd. Echter, met name bij de lichtere milieucategorieën heeft dit vastleggen op het specifieke bedrijfstype weinig of geen ruimtelijke relevantie. Immers, al deze bedrijven krijgen bijvoorbeeld dezelfde uitbreidingsmogelijkheden en de ruimtelijke uitstraling is vaak vergelijkbaar. Het omschakelen tussen verschillende bedrijfstypen willen wij daarom vereenvoudigen. Dit doen we door een lijst op te stellen van bedrijven in de

milieucategorieën 1 en 2 die binnen de bestemming voor niet-agrarische bedrijvigheid zonder nadere procedure gevestigd mogen worden. Voor bedrijven in zwaardere milieucategorieën handhaven we wel de systematiek van het geldende bestemmingsplan.

Groei van niet-agrarische bedrijven

De groeiruimte die bij recht aan niet-agrarische bedrijven wordt toegekend beperken we tot 10% van de oppervlakte waar het geldende bestemmingsplan recht op geeft. In Concentratiegebieden intensieve teelten en in Multifunctioneel Gebied geldt dit tot een omvang van maximaal 1000 m². In de EHS, de extensiveringsgebieden, de waardevolle landschappen, waardevol open gebied en de agrarische enclaves op de Veluwe is dit toegestaan tot een maximum omvang van 750 m².

De uitbreidingsmogelijkheden gelden per planperiode (uitgaande van het Streekplan/provinciale structuurvisie). Is een grotere uitbreiding gewenst, dan is medewerking daaraan in beginsel mogelijk in lijn met het beleid voor functieverandering naar werken. In bijzondere gevallen is op die basis ook medewerking mogelijk voor uitbreiding boven de genoemde maximum oppervlaktes. Hierbij gelden de voorwaarden dat aangetoond moet worden dat verplaatsing naar een bedrijventerrein niet mogelijk is en dat er een bijdrage wordt geleverd aan de verbetering van de ruimtelijke kwaliteit.

Nieuwvestiging van niet-agrarische bedrijven

Nieuwvestiging van niet-agrarische bedrijven maken we alleen mogelijk via het functieveranderingbeleid, dus op een locatie waar nu al bebouwing staat. In het bestemmingsplan wordt nieuwvestiging van een niet-agrarisch bedrijf op maagdelijke grond in het buitengebied niet mogelijk gemaakt.

Bedrijfswoning bij niet-agrarische bedrijven

Bestaande, legaal tot stand gekomen tweede bedrijfswoningen worden gerespecteerd. Maar in het nieuwe beleid is het uitgangspunt dat bij alle bedrijfstypen maximaal één bedrijfswoning wordt toegestaan.

2.3.4

FUNCTIEVERANDERING

Functieverandering naar wonen en werken

Hoewel aan de landbouw groeimogelijkheden werden en worden geboden voor ontwikkeling en verbreding, zijn veel agrarische bedrijven beëindigd en is de verwachting dat de komende jaren nog veel meer bedrijven beëindigd worden. Het functieveranderingbeleid dat in regionaal verband is ontwikkeld en als beleid is vastgesteld, is het uitgangspunt voor zowel de structuurvisie als het bestemmingsplan. Momenteel wordt gewerkt aan een actualisatie van dat beleid. Wanneer een actualisatie wordt vastgesteld, wordt dat leidend bij de beoordeling van functieveranderingsplannen.

Via het functieveranderingsbeleid wordt de sloop van overvloedige gebouwen gecombineerd met het realiseren van nieuwe ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor ontstaat maatschappelijke winst. Dit gebeurt op de locatie en door investeringen in de kwaliteit van het buitengebied.

Die investeringen lopen via het Ontwikkelingsfonds Platteland en hebben betrekking op de doelen van de structuurvisie: landbouw, natuur, landschap, cultuurhistorie en archeologie, milieu en water, recreatie en sociaal economische revitalisering.

We zullen functieverandering monitoren en jaarlijks nagaan of functieverandering verstorend gaat werken op de lokale huizenmarkt en of het nog voldoende geschikt is als oplossing voor overtollige stallen. Als het nodig is zullen we vervolgens nieuw beleid ontwikkelen.

Wanneer grote aantallen vooral dure woningen in het buitengebied gebouwd worden, bestaat de mogelijkheid dat dit verstorend gaat werken op de lokale huizenmarkt. Wanneer er hierdoor minder behoefte is aan dure woningen op inbreidings- of uitbreidingslocaties, kunnen de plannen daarvoor onder druk komen te staan doordat de goedkopere woningbouw niet meer gefinancierd kan worden. Met het oog hierop houden we de mogelijkheid open dat het aantal woningen dat beschikbaar is voor functieverandering begrensd zal gaan worden of dat in het uiterste geval deze mogelijkheid zal moeten worden beëindigd. Daarnaast zullen we zoeken naar andere mogelijkheden om sloopmeters in te zetten. Bijvoorbeeld door in ruil voor sloop van oude stallen het vergroten van woningen en bijgebouwen toe te staan.

Naar verwachting zullen er de komende jaren door diverse oorzaken (wet- en regelgeving en marktwerking) nog veel agrarische bedrijven beëindigd worden. Als dat inderdaad gebeurt zal daardoor een groot aantal schuren en stallen zijn huidige functie verliezen. Dat brengt het risico met zich mee dat er kwaliteitsverlies optreedt in het buitengebied door verloedering (geen onderhoud) en mogelijk illegale activiteiten. Functieverandering levert een belangrijke bijdrage aan het oplossen van deze problematiek, maar zal in de toekomst als bruikbaar instrument mogelijk verzadigd raken, c.q. niet opgewassen zijn tegen de stroom aan leegkomende bebouwing. Wij zullen dit oplettend volgen en zonodig actie ondernemen door andere/nieuwe instrumenten ontwikkelen om op deze problematiek aan antwoord te vinden.

Functieverandering naar wonen is in het LOG niet toegestaan. De vraag is of het mogelijk is om stoppende agrariërs uit het LOG mogelijkheden te bieden om via functieverandering een woning buiten het LOG te realiseren. Op grond van provinciale regelgeving is daarvoor een Gebiedsvisie noodzakelijk. Wanneer zich initiatieven aandienen om een dergelijke gebiedsvisie op te stellen met dit doel, willen wij meedenken over de mogelijkheden. Aan medewerking worden in ieder geval de voorwaarden verbonden de milieugebruiksruimte voor de agrarische sector niet beperkt wordt en dat tegelijk meerdere beleidsdoelen uit deze Structuurvisie en de Woonvisie worden gerealiseerd.

Nieuwe Landgoederen

Vooralsnog gaan we uit van ons landgoederenbeleid zoals dit geldt vanaf de beleidsevaluatie Gemeentelijk beleid Nieuwe Landgoederen van eind 2006. We zijn nu bijna 5 jaar verder en zien diverse ontwikkelingen die leiden tot de wens om te heroverwegen of ons beleid nog actueel is. We gaan het landgoederenbeleid op korte termijn evalueren, op de mate waarin het voldoende aanknopingspunten biedt om de ruimtelijke ontwikkelingen die we in de structuurvisie voorstaan, mogelijk te helpen maken en om de doelstelling van de

visie-op-wonen te faciliteren. Die doelstelling luidt : Meer in het bijzonder willen we juist ook initiatieven uit „de markt“ voor (nieuwe) vormen van comfortabel wonen ondersteunen: wonen dat zich kenmerkt door service, comfort, veiligheid en zorgzekerheid. Mogelijkheden daarvoor liggen op het vlak van bijvoorbeeld collectief wonen, full-service-appartementen, villa-wonen of wonen op een landgoed of buitenplaats.

2.3.5

WONEN

Het bestaande onderscheid tussen verschillende typen burgerwoningen zal ook in het nieuwe beleid worden opgenomen.

Wonen met agrarische activiteiten

Ook in ons nieuwe bestemmingsplan nemen we weer een bestemming op die het wonen met agrarische activiteiten mogelijk maakt. Deze bestemming wordt toegekend aan percelen waar weliswaar agrarische activiteiten plaatsvinden, maar die niet als agrarisch bedrijf beschouwd konden worden (minder dan 20 NGE). De bestemming maakt het echter wel mogelijk de bestaande activiteiten voort te zetten binnen de bestaande oppervlakte aan gebouwen. Met een flexibiliteitsbepaling zal omschakeling naar een agrarisch bouwperceel onder voorwaarden mogelijk worden gemaakt. Een essentiële voorwaarde is in ieder geval dat er een toekomstbestendig bedrijf ontstaat van tenminste 70 NGE.

Aan huis gebonden beroep en bedrijf

Uitgangspunt is dat de aan-huis-gebonden beroeps- of bedrijfsactiviteiten qua aard, omvang en intensiteit ondergeschikt zijn aan de woonfunctie. Om dit te garanderen wordt onder andere de maximale oppervlakte van de activiteit beperkt. Ook worden bijvoorbeeld detailhandel en seksinrichtingen niet toegestaan. Op basis van deze uitgangspunten zal in het nieuwe bestemmingsplan een regeling worden opgenomen voor aan-huis-gebonden beroepen en bedrijven.

Woningsplitsing

In de Ontwikkelingsschets Buitengebied (1998) wordt het uitgangspunt gehanteerd dat woningsplitsing niet acceptabel is. Deze beleidslijn is nog steeds actueel, omdat woningsplitsing een relatief laagdrempelige manier is voor ongewenste toename van het aantal woningen in het buitengebied. Wij laten wel ruimte om gedurende de looptijd van de structuurvisie nieuw beleid op dit punt te ontwikkelen, als daartoe aanleiding ontstaat.

Mantelzorg

In het nieuwe bestemmingsplan worden mogelijkheden opgenomen voor mantelzorg. Mantelzorg is een vorm van inwoning met als doel het verlenen van zorg. Wij hechten veel belang aan een goede mogelijkheid voor het verlenen van mantelzorg. Voor het nieuwe bestemmingsplan zullen wij dan ook voorstellen doen hoe wij dit gestalte willen geven.

2.3.6

RECREATIE EN TOERISME

Het verder ontwikkelen en versterken van de toeristisch-recreatieve sector in de gemeente is één van de speerpunten in het economische beleid.

Vanwege de ligging van de gemeente, de naamsbekendheid en de reeds aanwezige voorzieningen, beschikt Barneveld al over veel toeristische en recreatieve mogelijkheden. De ambitie is nu deze mogelijkheden verder te ontwikkelen om ze ook in de toekomst optimaal te blijven benutten en verder uit te bouwen.

We willen (beleidsmatige) voorwaarden scheppen die leiden tot een economisch gezond, kwalitatief hoogwaardig en gedifferentieerd aanbod van verblijfsrecreatie. Dit betekent dat er ook voortdurend aandacht moet zijn voor verbetering van de kwaliteit.

Uit het Toeristisch Recreatief Ontwikkelingsplan Barneveld blijkt dat we vooral het accent moeten (blijven) leggen op de typische Veluwe waarden groen, rust en ontspanning. Dat biedt kansen om brede doelgroepen te binden en te boeien. Accenten als actief (tegenhanger van rust) en wellness verdienen daarbij extra aandacht.

Verblijfsrecreatie

Er is een trend naar meer tweede woningen en naar minder toeristisch verblijf. Dat laatste is niet goed voor de lokale economie en de voorzieningen in de kernen. Daarom willen we sturen op behouden en bevorderen van toeristisch verblijf, niet op meer tweede woningen. De bedrijfsmatige exploitatie van verblijfsrecreatieve terreinen is hierbij van belang. Verder richten we ons op innovatie en kwaliteit (vernieuwen accommodaties, betere seizoensspreiding, innovaties als boomhutten en ondergronds bouwen). Ook de eventuele vraag naar uitbreiding van verblijfsrecreatieterreinen moet gericht zijn op innovatie en kwaliteit. In feite is dit het doortrekken van het bestaande beleid.

Een kwaliteitsverbetering van verblijfsrecreatieterreinen zal vooral moeten bijdragen aan:

- Het herstel en behoud van natuur en landschap.
- De versterking van het toeristische imago van Barneveld.
- Vernieuwing van accommodaties en voorzieningen.
- Een betere seizoensspreiding voor het gebruik van recreatieve voorzieningen.
- Een grotere differentiatie en innovatie in het aanbod.
- Het behoud en versterking van de voorzieningen in de kernen.
- Meer samenwerking en synergie tussen recreatieondernemers voor het ontwikkelen van een samenhangend toeristisch product.

We bieden een wijzigingsbevoegdheid (voor uitbreiding en wijzigingen binnen het terrein) ten behoeve van bijdragen aan de inrichting van het gebied en kwaliteitsverbetering voor een beter toekomstperspectief. Dit ook voor voorzieningen ten behoeve van gasten buiten bedrijf: bijvoorbeeld bowlingbaan, zwembad, wellness, kantine.

We zullen in de APV opnemen dat campers ook op aangewezen plekken buiten recreatieterreinen mogen staan. Dit om ook deze voor de Barneveldse economie belangrijke vorm van verblijf meer te faciliteren.

Voor een deel van de verblijfsrecreatieterreinen geldt het provinciale Groei- en Krimpbeleid. Op basis daarvan bieden we geen uitbreidingsmogelijkheden voor verblijfsrecreatie die liggen binnen het Natura 2000-gebied Veluwe en buiten de zogeheten groeiclusters. Waar mogelijk willen we voor de bedrijven die geen uitbreidingsmogelijkheden hebben wel kansen bieden voor herstructurering van het bedrijf. Dit laatste natuurlijk wel binnen de kaders van het provinciale beleid. Hierbij is het met name van belang dat de provincie, als bevoegd gezag voor de Natuurbeschermingswet (Natura2000) instemt met de voorgestelde ontwikkeling. In dat geval willen wij ook planologische ruimte bieden. Binnen onze gemeente zijn dat de groeiclusters Garderen en Kootwijk, waarvoor zogeheten clustervisies zijn opgesteld. Recreatiebedrijven binnen de groeiclusters ondersteunen wij bij het ontwikkelen van herstructurerings- en/of uitbreidingsplannen, voor zover die passen binnen de vastgestelde clustervisies en de hiervoor omschreven doelstellingen. Als aan deze bedrijven door de provincie in het kader van een groeitender, groeiruimte wordt toegekend, spannen wij ons in om dergelijke plannen via herziening van het bestemmingsplan te faciliteren.

Bed & breakfast staan we bij rechte toe bij alle typen woningen, dus zowel bedrijfswoningen als burgerwoningen.

De regeling voor **kamperen bij de boer**, zoals in 2009 is vastgesteld, wordt overgenomen in het nieuwe bestemmingsplan. In 2009 is de regeling kamperen bij de boer opgesteld en opgenomen in het bestemmingsplan Buitengebied. In het plangebied zijn circa 20 boerencampings gevestigd. Wij laten er op dit moment maximaal 30 toe.

Dagrecreatie

We willen het toeristisch-recreatief potentieel van het buitengebied meer benutten en laagdrempelige mogelijkheden bieden voor extensieve dagrecreatie.

Wandel-, ruiter- en fietsroutes zijn vormen van extensieve dagrecreatie. Ze vormen een belangrijk onderdeel van ons recreatieaanbod. Dit betekent dat we ze ook op een adequate en laagdrempelige wijze in het bestemmingsplan op willen nemen. Daarnaast zoeken we naar dwarsverbanden tussen deze routes en andere (verblijfs-) recreatieve ontwikkelingen. Door dwarsverbanden te leggen, kunnen dagrecreatie en bijvoorbeeld verblijfsrecreatie (zoals trekkershutten) elkaar immers versterken.

In verschillende dorpsplannen (De Glind, Stroe, Zwarteboek-Terschuur), is de wens opgenomen voor meer wandel-, fiets-, en ruitersporen, inclusief herstel van kerkepaden, in samenhang met versterking van het landschap en kleinschalige natuurontwikkeling rond de dorpen. Ook de kern Voorthuizen heeft het thema wandelpaden actief opgepakt. Wij trachten deze wens voor nieuwe wandelpaden te honoreren, bijvoorbeeld door middel van het Ontwikkelingsfonds Platteland Barneveld.

Intensievere vormen van dagrecreatie zien wij als niet-agrarische bedrijven. Dit betekent dat nieuwvestiging alleen mogelijk is door gebruik te maken van ons functieveranderingbeleid en als nevenfunctie bij een agrarisch bedrijf, in het kader van de verbreding van de landbouw. Deze vorm van verbreding vinden wij in het LOG niet wenselijk en willen wij daarom daar niet mogelijk maken.

Het dagrecreatiegebied Zeumeren en het golfterrein liggen in het recreatieconcentratiegebied. Eventuele nieuwe ontwikkelingen op en rond Zeumeren vallen buiten het blikveld van de planvorming voor het buitengebied. Hiervoor wordt een separate gebiedsvisie ontwikkeld.

Wij zijn zeer terughoudend met het bieden van mogelijkheden voor **nieuwe horecabedrijven** in het buitengebied. Nieuwvestiging van cafés, restaurants en zalencentra is in principe uitgesloten. Nieuwe kleinschalige hotelfaciliteiten zijn mogelijk via ons functieveranderingbeleid. Zoals genoemd streven wij naar een gevarieerd en aantrekkelijk toeristisch recreatief aanbod in ons buitengebied. Echter, cafés, restaurants en zalencentra willen wij concentreren in onze kernen en op bestaande verblijfsrecreatieterreinen.

Kleinschalige horeca in het buitengebied van Barneveld trekt veel recreanten en toeristen. Om de recreatieve aantrekkelijkheid van Barneveld verder te verhogen kunnen nieuwe voorzieningen ontwikkeld worden. Ons beleid voor nevenfuncties en functieverandering biedt hiervoor de planologische basis. Onderdeel van die nieuwe functies zijn kleinschalige horeca-activiteiten, zoals theetuinen en de verkoop van ter plaatste geproduceerd producten. Wij willen ruimte bieden voor deze kleinschalige activiteiten omdat ze de aantrekkelijkheid van ons gebied verhogen, onder meer voor aantrekkelijke fiets- en wandelroutes, en omdat het kansen biedt voor verbreding van de landbouw. Maar, wij hechten er ook aan dat deze kleinschaligheid bewaard blijft. De nieuwe initiatieven mogen niet uitgroeien tot zelfstandige horecalocaties. We bewaken de kleinschaligheid door deze horeca te beperken tot onzelfstandige horeca als nevenactiviteit en door de toegestane (bebouwde en onbebouwde) oppervlakte voor de activiteit te beperken in het bestemmingsplan. Ook zullen we de openingstijden in de Algemene Plaatselijke Verordening beperken tot de dagperiode. Hiermee willen we ook voorkomen dat de nieuwe initiatieven een onbedoelde concurrent gaan worden voor de reguliere horeca.

2.3.7

VERKEER

Recreatieverkeer

Overeenkomstig ons gemeentelijk verkeers- en vervoersplan gaan we een recreatief fietsroutenetwerk realiseren dat voldoende alternatieven biedt voor de recreatieve fietser om drukke wegen te ontwijken. Dit gemeentelijk fietsnetwerk is complementair aan het door de provincie vastgestelde fietsroutenetwerk.

We streven ernaar om langs de randen van de Veluwe grotere parkeervoorzieningen te realiseren, zodat de verkeersdruk op de wegen in de Veluwe afneemt.

Landbouwverkeer

Met in het Verkeers- en vervoersplan voorgestelde wegcategoriseringsmaatregelen gaan we het doorgaande verkeer concentreren op 80 km-wegen met fietspaden. De overige (60

km)-wegen zullen een rustiger verkeersbeeld krijgen. Dat vormt ook een goede basis voor veilig landbouwverkeer. Bijzondere maatregelen als omleidingsroutes voor landbouwverkeer zijn niet nodig.

Bij onderhoud van wegen in het buitengebied zullen smalle wegen van 3,0 tot 4,5 meter, waar brede voertuigen elkaar alleen kunnen passeren als ze met de rechterkant door de berm rijden, worden voorzien van bermverharding.

Een ander aandachtspunt is de communicatie rondom aandachtslocaties door middel van attentieborden. Snelheidsremmende maatregelen in het buitengebied zijn het landbouwverkeer het minst tot last als kruispunten worden ingericht tot een groot plateau en als bij wegvakken sprake is van een verharde berm.

Binnen de kleine kernen vragen de landbouwvoertuigen aparte aandacht. De trend van steeds bredere, grotere voertuigen betekent dat een aantal traditionele maatregelen om de snelheid te remmen tot problemen zal gaan leiden. Normale wegversmallingen worden bijvoorbeeld stuk gereden door de brede voertuigen. Naast drempels en plateaus kan nog wel aan wegversmallingen in een aangepast ontwerp gedacht worden. De trottoirbanden zijn daarbij zo ontworpen dat ze berijdbaar zijn voor brede landbouwvoertuigen.

Verder kunnen verkeersknelpunten, als gevolg van landbouwverkeer in het buitengebied, worden verminderd of zelf vermeden door het verbeteren van de verkaveling van landbouwbedrijven. Waar mogelijk willen we als gemeente bijdragen aan een optimale verkaveling voor agrarische bedrijven waarbij de afstand tussen de agrarische gronden en het agrarische bouwvlak zo klein mogelijk is. Wij realiseren ons dat het de invloed van de gemeente hierop beperkt is.

Fietspaden langs de N800 en de N 310

Het dorpsplan Stroe bevat als actiepunten het realiseren van (provinciale) fietspaden langs de N800 en N310. Het fietspad langs de N800 (Kootwijkerbroek-Stroe) gaat binnenkort in procedure.

HOOFDSTUK

3

Uitvoering: Hoe gaan we de visie realiseren?

3.1

SAMENHANG STRUCTUURVISIE, BESTEMMINGSPLAN BUITENGEBIED EN UITVOERING

De structuurvisie voor het buitengebied is in eerste instantie een integrale visie waarin is aangegeven welke ontwikkelingen wij willen faciliteren en welke kwaliteiten wij willen bereiken. Een visie als beleidsdocument die gevoed is door de verschillende beleidskeuzen die al eerder zijn gemaakt zoals de Nota van Uitgangspunten en de Strategische Visie en die een logische plek heeft naast de Structuurvisie voor het stedelijk gebied. De Structuurvisie Buitengebied is daarmee ook belangrijk fundament voor het opstellen van het bestemmingsplan buitengebied.

De aanwezigheid van natuurgebieden en landschappelijke en cultuurhistorische elementen, in combinatie met de aanwezigheid van landbouwbedrijven, recreatiebedrijven en burgerwoningen in het buitengebied, maakt het buitengebied boeiend. Het brengt ook met zich mee dat er veel aandacht moet zijn voor ontwikkelingsmogelijkheden van de gebruiksfuncties op een manier die recht doet aan de vereiste en wenselijke bescherming van de genoemde waarden. Flexibiliteit en een duidelijke afbakening van ontwikkelingsmogelijkheden moeten samengaan. Dit zal in het bestemmingsplan buitengebied gestalte moeten krijgen.

Om de doelen in het landelijke gebied te bereiken is er behoefte aan een ontwikkelingsruimte waarmee kan worden ingespeeld op kansen die in het veld ontstaan. Niet alleen het aangeven waar bepaalde ontwikkelingen niet of juist wel toegestaan zijn, maar ook het inzetten van (planologische) instrumenten om gewenste ontwikkelingen te sturen of op gang te brengen, zullen dan een belangrijk thema zijn. Deels kan dat vertaald worden in flexibiliteit binnen het bestemmingsplan buitengebied, maar deels kan dat ook (nog) niet. De structuurvisie is daarmee ook een afwegingskader voor het beoordelen van ontwikkelingen die nog niet in dat bestemmingsplan buitengebied zijn voorzien of vertaald naar concrete planologische aanduidingen. De structuurvisie geeft aan welke ruimtelijke ontwikkelingen gewenst zijn en is daarbij een onderlegger voor het verhalen van kosten via een exploitatieplan of een overeenkomst.

3.2

DOORKIJK NAAR DE REGELING IN HET BESTEMMINGSPLAN BUITENGEBOED

In deze paragraaf wordt een beeld geschetst van de wijze waarop het voorgestane beleid in het bestemmingsplan buitengebied gestalte zal krijgen. De verdere voorbereiding van dit bestemmingsplan, overleg hierover met betrokken partijen en andere overheden, de resultaten van de inspraak en besluitvorming zullen ongetwijfeld leiden tot aanpassingen in die planologische regeling. Deze paragraaf is dan ook vooral bedoeld om een doorkijk te geven.

Agrarische bedrijven

De agrarische bedrijven krijgen een bouwvlak dat is afgestemd op de bestaande rechten. Binnen deze agrarische bouwvlakken zijn grondgebonden bedrijven, intensieve veehouderijen en kwekerijen toegestaan. Intensieve veehouderijen worden toegestaan op de percelen waar ze op de dag van de ter inzage legging van het ontwerpbestemmingsplan al gevestigd waren. Paardenhouderijen krijgen een eigen bestemming vanwege de hoeveelheid en soort andere bouwwerken die hier voorkomen. Glastuinbouwbedrijven worden ook apart aangeduid. Per bouwvlak is één agrarisch bedrijf toegestaan.

Het beleid uit het Reconstructieplan wordt doorvertaald in het bestemmingsplan. De zonering voor de intensieve veehouderij is op de verbeelding aangeduid. Intensieve veehouderijen in de verwevingsgebieden kunnen hun bouwvlak eenmalig met 30% vergroten. De tweede 30% uitbreiding die is voorzien in de actualisatie van het Reconstructieplan, wordt niet in het bestemmingsplan meegenomen, maar zal via aparte procedures gestalte moeten krijgen. In het landbouwonontwikkelingsgebied (LOG) zijn er mogelijkheden om de bouwvlakken via een wijziging van het bestemmingsplan te vergroten tot een oppervlakte van maximaal 1,5 hectare. De mogelijkheid om bouwvlakken in het LOG te vergroten tot 2,5 hectare wordt niet in het bestemmingsplan meegenomen. In het landbouwonontwikkelingsgebied is het ook mogelijk om via een wijzigingsbevoegdheid een woonbestemming te wijzigen in een agrarisch bouwvlak. Zo kan zich op een al bebouwde locatie een agrarisch bedrijf (her)vestigen.

Mestvergisters benaderen we positief. De zogenaamde boerderijvergisters (eigen mest verwerken) zijn toegestaan. Voor buurtvergisters (lokaal aangevoerde mest) wordt een wijzigingsbevoegdheid opgenomen. Buurtvergister worden daarin onder voorwaarden mogelijk gemaakt op het bestaande agrarisch bouwperceel en/of aansluitend daaraan, tot een oppervlak voor de vergisting van maximaal 1 hectare in het verwevingsgebied of 1,5 hectare in het landbouwonontwikkelingsgebied.

Om verbrede landbouw mogelijk te maken worden bepalingen opgenomen over de toelaatbare omvang van nevenfuncties, zowel in oppervlak als in de mate van ondergeschiktheid aan de agrarische functie.

Voor de bedrijfsgebouwen en andere bouwwerken worden bouwbeoordelingen opgenomen: maximale goot- en nokhoogtes en maximale oppervlaktelaten voor bijzondere bouwwerken of gebouwen (kassen, teeltondersteunende voorzieningen, silo's,

erfafscheidingen en dergelijke) en nevenfuncties. Ondergrondse verdiepingen mogen niet worden gebruikt voor het houden van vee.

Agrarische gebieden

Voor de agrarische gebieden gaat een andere systematiek gelden dan in het geldende bestemmingsplan. Er komt één agrarische gebiedsbestemming. De specifieke landschappelijke waarden worden met dubbelbestemmingen op de verbeelding aangegeven. Zo worden de landschappelijke waarden per gebied in beeld gebracht: waar liggen de open of juist de besloten gebieden, en waar is waardevol reliëf aanwezig? Aan deze dubbelbestemmingen wordt een op maat gesneden vergunningenstelsel voor werken en werkzaamheden gekoppeld.

Natuur-en bosgebieden

Natuur- en bosgebieden worden bestemd op een wijze die de beheerder waar nodig flexibiliteit biedt, gericht op behoud, herstel en/of ontwikkeling. Extensief recreatief medegebruik en bijbehorende voorzieningen zijn hierbij toegestaan, denk daarbij aan wandel- en fietspaden. Gemotoriseerde sporten of lawaaisporten zijn niet toegestaan. Bij deze bestemming wordt een beschermend vergunningenstelsel voor werken of werkzaamheden opgenomen.

Recreatie

Vanwege de vaak grote verkeersaantrekkende werking worden de dagrecreatieve voorzieningen specifiek bestemd. De bestaande functie wordt vastgelegd. De uitbreidingsmogelijkheden worden beperkt en de bebouwing moet worden geconcentreerd in het bouwvlak.

Voor de verblijfsrecreatieve terreinen wordt aansluiting gezocht bij de geldende regeling waarin onderscheid is gemaakt in verschillende typen terreinen. Een deel van de terreinen wordt bijvoorbeeld niet bedrijfsmatig geëxploiteerd en voor de overige bedrijven geldt een onderscheid in de toegestane kampeermiddelen en huisjes. Dit onderscheid blijft in stand. Uitbreidingen van voorzieningen op het terrein worden onder voorwaarden mogelijk gemaakt. Het bestemmingsplan gaat met het oog op een toekomstbestendige bedrijfsmatige exploitatie, ruimte bieden voor nieuwe ontwikkelingen zoals grote recreatiewoningen of vernieuwende concepten/voorzieningen of bouwvormen. Uitbreiding van het terrein zelf moet via een herziening van het bestemmingsplan plaatsvinden.

Wonen en werken

De bestaande woningen worden positief bestemd. Voor woningen waar nog kleinschalige agrarische activiteiten plaatsvinden wordt een specifieke regeling opgenomen. Bij de woonfunctie worden aan huis verbonden beroepen toegestaan. Via een saneringsregeling worden overtollige bijgebouwen gesaneerd: nieuwbouw/herbouw van een bijgebouw wordt mogelijk nadat gesloopt is.

De bestaande niet-agrarische bedrijven worden positief bestemd. Voor alle bedrijven geldt dat bedrijvigheid uit de categorie 1 en 2 van de VNG-bedrijvenlijst worden toegestaan, deze kunnen ook worden uitgewisseld: nieuwe vormen van bedrijvigheid of omschakeling is dus mogelijk. Voor de bedrijven in de zwaardere milieucategorieën geldt dat alleen de

bestaande bedrijvigheid is toegestaan, omschakelen kan via een binnenplanse afwijking van het bestemmingsplan. Nieuwe BEVI (risico's m.b.t. externe veiligheid)- of Wet geluidhinder inrichtingen worden niet toegestaan. Alle bedrijven mogen bij recht met 10% van de oppervlakte bedrijfsbebouwing uitbreiden. Voor grotere uitbreidingen geldt dat elders gesloopt moet worden.

Functieverandering

Voor gebouwen die hun functie verliezen – doorgaans van stoppende agrarische bedrijven – wordt de mogelijkheid geboden van functieverandering naar wonen of naar werken. Soms is hergebruik van bebouwing mogelijk, maar veelal zal in ruil voor sloop nieuwbouw plaatsvinden. Voor een aantal veel voorkomende situaties wordt een wijzigingsbevoegdheid opgenomen. In andere gevallen zal functieverandering via maatwerk en dus via een herziening verlopen.

3.3

ONTWIKKELINGSPLANOLOGIE

Het buitengebied nog beter maken kunnen wij niet alleen. Initiatieven van en samenwerking met burgers, belangengroepen en andere overheden en instanties zijn onmisbaar. Het buitengebied is voor het overgrote deel in handen van particuliere grondeigenaren en terreinbeherende instanties. We willen ruimte bieden voor goede initiatieven en willen samenwerken om die te realiseren. De gemeente Barneveld wil die initiatieven ondersteunen die passen bij de ontwikkelingsrichtingen zoals die zijn opgenomen in deze structuurvisie. Dit past bij de ontwikkeling van “toetsingsplanologie” (vooraf precies vastleggen wat wel en niet mag) naar “ontwikkelingsplanologie”: samen met initiatiefnemers kijken wat de beste oplossing is voor de omgevingskwaliteit en de ruimtelijke kwaliteit. In de praktijk betekent dit dat wij graag vroegtijdig met een initiatiefnemer/aanvrager in overleg gaan om samen te komen tot een passend plan of tot de conclusie dat iets echt niet kan of beter (ergens) anders kan. De gemeente maakt met deze visie en het nieuwe bestemmingsplan buitengebied en andere beleidsdocumenten wel duidelijk binnen welke grenzen en criteria wat waar mogelijk is.

3.4

OVERIGE INSTRUMENTEN

Naast het bestemmingsplan buitengebied en andere ruimtelijke plannen zijn er nog andere instrumenten die bijdragen aan de doelstellingen voor de ruimtelijke ontwikkeling zoals die zijn opgenomen in de structuurvisie. In deze paragraaf wordt nader ingegaan op het Ontwikkelings Fonds Platteland Barneveld en de uitvoering van projecten. De toepassing van de regeling “Functieverandering” en het beleid voor nieuwe landgoederen zijn ook zo’n instrument, maar die zijn al aan bod gekomen in hoofdstuk 2 van deze structuurvisie.

Ontwikkelings Fonds Platteland Barneveld

Artikel 6.24 lid 1 sub a Wro biedt ons de mogelijkheid om, in een overeenkomst die vooraf gaat aan een exploitatieplan (anterieure overeenkomst), een bijdrage te vragen aan ruimtelijke ontwikkelingen die opgenomen zijn in een structuurvisie. Deze structuurvisie Buitengebied beschrijft de ruimtelijke kwaliteitsverbetering die wij voor ogen hebben, uitgesplitst naar doelstelling en maatregelen voor diverse ruimtelijke ontwikkelingen. In de volgende paragraaf wordt nader aangeduid om welk soort projecten het gaat.

Het realiseren van de doelen voor ruimtelijke kwaliteit vindt plaats door de samenhangende ruimtelijke ontwikkelingen. Via onder meer het functieveranderingsbeleid en het beleid voor nieuwe landgoederen wordt de sloop van overtollige gebouwen en het opheffen van agrarische gebruik, gecombineerd met het realiseren van diverse vormen van nieuwe ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor ontstaat ruimtelijke en maatschappelijke winst. Dit gebeurt op de locatie en door investeringen in de kwaliteit van het buitengebied. Die investeringen lopen via het Ontwikkelingsfonds Platteland en hebben betrekking op de doelen van de structuurvisie: landbouw, natuur, landschap, cultuurhistorie en archeologie, milieu en water, recreatie en sociaal economische revitalisering.

Het fonds wordt gevuld door bijdragen uit ruimtelijke ontwikkelingen in de gemeente: uit de exploitaties van dorpsuitbreiding voor woon- en werklocaties, uit de bijdragen van de ontwikkeling van nieuwe landgoederen en uit de bijdragen uit functieveranderingen, zoals genoemd in de beleidsvisie "Functieverandering en nevenactiviteiten" van de Regio Vallei. Die beleidsvisie gaat uit van een financiële bijdrage per kubieke meter nieuwe woning in het buitengebied en per vierkante meter nieuwe niet-agrarische bedrijfsbebouwing. De vulling van het fonds is vastgelegd in de Regeling Ontwikkelingsfonds Platteland.

Het verhalen van de gevraagde bijdragen kan geschieden door met de betreffende initiatiefnemers een exploitatieovereenkomst te sluiten. In een exploitatieovereenkomst regelen wij met de initiatiefnemer verder de verplichtingen en leggen wij afspraken vast. Een exploitatieovereenkomst met de initiatiefnemer wordt gesloten voordat planologische inpassing heeft plaatsgevonden.

In de eerder genoemde Regeling is vastgelegd dat middelen uit het Ontwikkelingsfonds Platteland kunnen worden toegekend aan projecten die:

- Leiden tot kwalitatieve verbeteringen van het buitengebied (platteland) van de gemeente Barneveld inclusief de kleine kernen.
- Vallen binnen de thema's landbouw, landschap, cultuurhistorie en archeologie, natuur, milieu en water, recreatie, leefbaarheid en plattelandseconomie.
- Projecten moeten passen binnen de uitgangspunten van de structuurvisie, het Reconstructieplan en het overige gemeentelijke beleid.
- De middelen uit het Ontwikkelingsfonds Platteland moeten aan meerdere doelen en thema's worden besteed zodat een evenwichtig plattelandsontwikkelingsprogramma wordt opgebouwd en uitgevoerd.

Projecten

Ruimtelijke kwaliteit bereiken we door gewenste ruimtelijke ontwikkelingen te vertalen naar projecten. Daarom is het gewenst in deze structuurvisie aan te geven welke projecten wij voor ogen hebben om de doelen te bereiken.

Het uitvoeren van projecten in het buitengebied is niet nieuw. Onder meer het reconstructieplan en het Landschapsontwikkelingsplan hebben tot diverse projecten geleid. Mede op basis van relevante beleidsstukken voor het buitengebied heeft de gemeenteraad in haar vergadering van mei 2009 het Gebiedsprogramma Platteland vastgesteld als basis voor een meerjarig uitvoeringsprogramma voor de plattelandsontwikkeling in de gemeente.

Omdat de structuurvisie mede is gebaseerd op bestaand beleid, leidt het vaststellen van deze structuurvisie niet tot een heel nieuw uitvoeringsprogramma. De structuurvisie heeft wel betekenis voor de prioritering die wij in de toekomst stellen aan de keuze en uitvoering van projecten.

Ter uitvoering van de structuurvisie geven wij prioriteit aan ruimtelijke ontwikkelingen die behoren tot de onderstaande categorieën van projecten:

Thema Landbouw:

- Ondersteunen van inrichtingsplannen, ondernemingsplannen en toekomstverkenningen van ondernemers in het buitengebied als dat kan leiden tot verbeteringen in de kwaliteit en functioneren van het buitengebied.
- Stimuleren van verbreding en vernieuwing van de activiteiten van agrarische ondernemers.
- Ontwikkelen van toekomstlocaties voor agrarische ondernemingen in het buitengebied.
- Ruimte scheppen voor ontwikkeling van agrarische ondernemingen in het buitengebied door het wegnemen van objecten die een beperkende werking hebben zoals woon- of recreatiebestemmingen.
- Verbeteringen in de kwaliteit van de infrastructuur en de toegankelijkheid van het buitengebied.
- Stimuleren van maatregelen op gebied van milieu en duurzaamheid.

Thema Natuur:

- Aankoop, inrichting, onderhoud en kwaliteitsverbetering van bos en natuur.
- Voorzieningen voor zoogdieren, amfibieën en reptielen, in de vorm van dassen- en amfibieëntunnels of inrichting van 60-km zones voor gemeentelijke wegen.
- Verbeteren van de biodiversiteit en leefgebieden van planten en dieren.

Thema Landschap:

- Verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit van het landschap door aanleg en onderhoud van laanbeplanting, houtwallen, heggen en andere kleine landschapselementen.
- Uitvoeringsmaatregelen uit het landschapsontwikkelingsplan (LOP).
- Groen-Blauwe diensten voor vergoedingen voor aanleg en onderhoud van landschapselementen.
- Stimuleren van erfbeplanting die een bijdrage levert aan de landschappelijke kwaliteit.
- Sloop van storende elementen in het buitengebied.
- Aanleg, onderhoud en herstel van karakteristieke bomen, bosjes en boomgaarden in het buitengebied.

Thema Cultuurhistorie en archeologie:

- Herstel en onderhoud van archeologische en cultuurhistorische objecten (historische boerderijen en erven, grafheuvels, schaapskooien, oude begraafplaatsen e.d.).
- Hergebruik en herstel van bijzondere gebouwen en kernen in het buitengebied.
- Herstel en ontwikkeling van bijzondere landschappen zoals enges, ontginningen, heides, verstuivingen e.d.
- Herstel en hergebruik van deze en andere objecten draagt bij aan de kwaliteit van het buitengebied en de recreatieve mogelijkheden voor burgers en toeristen.
- Stimuleren van streekeigen objecten en gebruiken.

Thema Milieu en Water:

- Maatregelen die leiden tot meer duurzaamheid in het buitengebied zoals gebruik van duurzame energie, biobrandstoffen (snoeihout, mest en bermmaaisel), mestbewerking en -verwerking, mestvergisting, zonnepanelen op stallen en biokachels, en dergelijke.
- Stimuleren van gebruik van nieuwe milieu- en diervriendelijke stalsystemen.
- Afkoppeling van regenwater.
- Aanleggen van waterberging.
- Natuurlijke inrichting van de beekoevers.
- Aanleg van poelen.

Thema Recreatie:

- Aanleg van netwerken van paden voor fietsen, wandelen en paardrijden en mensen.
- Aanleg van recreatieve routes.
- Aanleg van attractieve punten.
- Aanleg van kleine recreatieve voorzieningen zoals bankjes en picknick tafels.
- Stimuleren van kleinschalige voorzieningen op het platteland voor overnachtingen en verpozing.
- Voorzieningen voor mensen met een lichamelijke beperking.
- Informatievoorziening en educatie.

Thema Sociaal economische vitalisering:

- Het verbeteren van het voorzieningenniveau in kleine kernen.
- Bijdragen aan de bouw en vernieuwing van dorpshuizen, kulturhusen en multifunctionele centra in kleine kernen.
- Ontlasting van de dorpskernen van vracht- en sluipverkeer.
- Dorpsontwikkelpannen.
- Stimuleren van de plattelandseconomie.

Overige zaken:

- Alle overige projecten die duidelijk bijdragen aan verbeteringen van de kwaliteit van het buitengebied maar die niet vallen onder één van bovenstaande thema's en doelen.

Bijlage 1

Huidige situatie en ontwikkelingen

In deze bijlage is de huidige situatie van het buitengebied van Barneveld beschreven. Daarnaast zijn beschreven belangrijke ontwikkelingen en beleid die een gegeven zijn voor de visie in hoofdstuk 2. Het gaat om belangrijk beleid van andere overheden: rijk, provincie, waterschap en om onderliggend bestaand regionaal beleid, bijvoorbeeld het LOP en de reconstructieplannen.

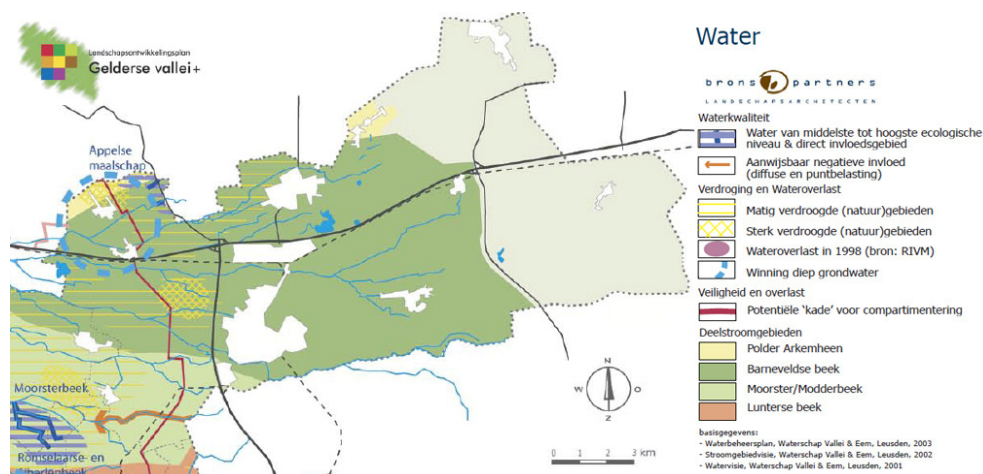
Huidige situatie en ontwikkelingen omgevingskwaliteit

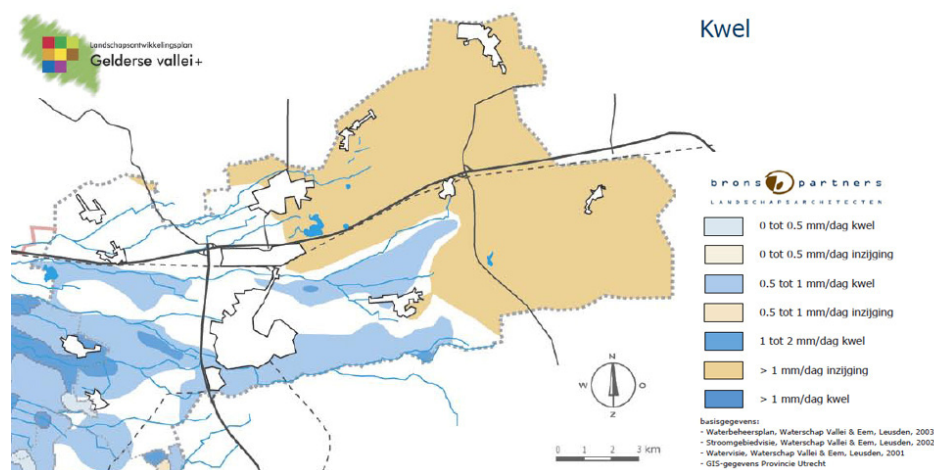
Bodem en Water

Huidige situatie bodem en water

Barneveld wordt gekenmerkt door de stuwwallen van de Veluwe en Utrechtse Heuvelrug met daartussen de Vallei. De hooggelegen Veluwe bestaat uit arme zandgronden en de Vallei uit rijke klei- en veengronden en zandruggen, met op de overgang Veluwe-Vallei bemeste zandgronden (de engen). De huidige waterhuishouding hangt samen met het ontstaan van de Veluwe. Sprake is van grondwateropbolling onder de Veluwe, waarbij door doorlatende lagen het water globaal naar zuid en naar west afstroomt. Dit water komt in de smalle beken in de Vallei die in Barneveld allemaal eerst naar het westen stromen en vervolgens samenkomen en dan naar het noorden gaan. Als gevolg van deze situatie zijn ontwikkelingen in het oosten van gemeente Barneveld ook van invloed op de waterhuishouding, de waterkwaliteit en de natuurkerngebieden in het westen van de gemeente.

Het stroomgebied Barneveldse Beek bestaat uit de kleinere stroomgebieden van de Esvelderbeek, de Barneveldse Beek, de Hoevelakense Beek en de Valkse Beken. De oppervlakte van het stroomgebied is 15.900 hectare. Het overtollige water wordt via de beken afgevoerd en onder vrij verval geloosd op het Valleikanaal. Om de waterafvoer te reguleren zijn de grotere stuwen geautomatiseerd. In het benedenstrooms en laag gelegen waterbergingsgebied Schammerpolder komen in natte tijden overstromingen voor.

Door grondwateronttrekkingen, ontwatering, drainage en alle verdere maatregelen die zijn en worden genomen om overtollig water af te voeren, is de grondwaterspiegel in de tweede helft van de 20e eeuw gedaald. Waterplassen en natuurgebieden die afhankelijk zijn van hoge grondwaterstanden en/of kwel, zijn daardoor deels verdroogd. De belangen van landbouw en verstedelijking aan de ene kant en natte natuur aan de andere kant spelen hierbij een belangrijke rol.

Beleid en ontwikkelingen bodem en water

Met uitzondering van de omgeving van Garderen (hoog en droog op de Veluwe) ligt de gehele gemeente Barneveld binnen het gebied van waterschap Vallei en Eem. Daarom is hier het waterbeleid beschreven op basis van het Waterbeheersplan 2010-2015 van waterschap Vallei en Eem, waaraan het volgende is ontleend.

De provincies hebben in hun provinciale waterplannen functies toegewezen aan gebieden en aan een aantal individuele wateren. Er zijn zes verschillende gebiedsfuncties onderscheiden, afhankelijk van het grondgebruik en de ruimtelijke ordening. Per gebiedsfunctie zijn algemene doelen geformuleerd voor de kwantitatieve en kwalitatieve toestand van het watersysteem.

De doelen voor gebieden met de functie landbouw zijn:

- Het waterbeheer is in de eerste plaats gericht op het minimaliseren van wateroverlast en vochttekort voor de landbouw. Het waterschap houdt daarbij rekening met verspreid voorkomende bebouwing (zettingen, wateroverlast) en natuurgebieden (verdroging en eutrofiëring).
- Het beschikbaar stellen van voldoende en schoon water voor agrarische doeleinden, zoals beregening.

Specifieke doelen van het waterschap voor gebieden met de functie natuur zijn:

- Het opheffen van verdroging. Daarbij wordt wateroverlast voor omliggende agrarische gronden en bebouwing zoveel mogelijk voorkomen.
- Het veiligstellen van verspreid voorkomende land- en waternatuur.
- Het behouden en ontwikkelen van waardevolle water- en oevervegetaties door het aanpassen van het onderhoud en het verbeteren van de waterkwaliteit.

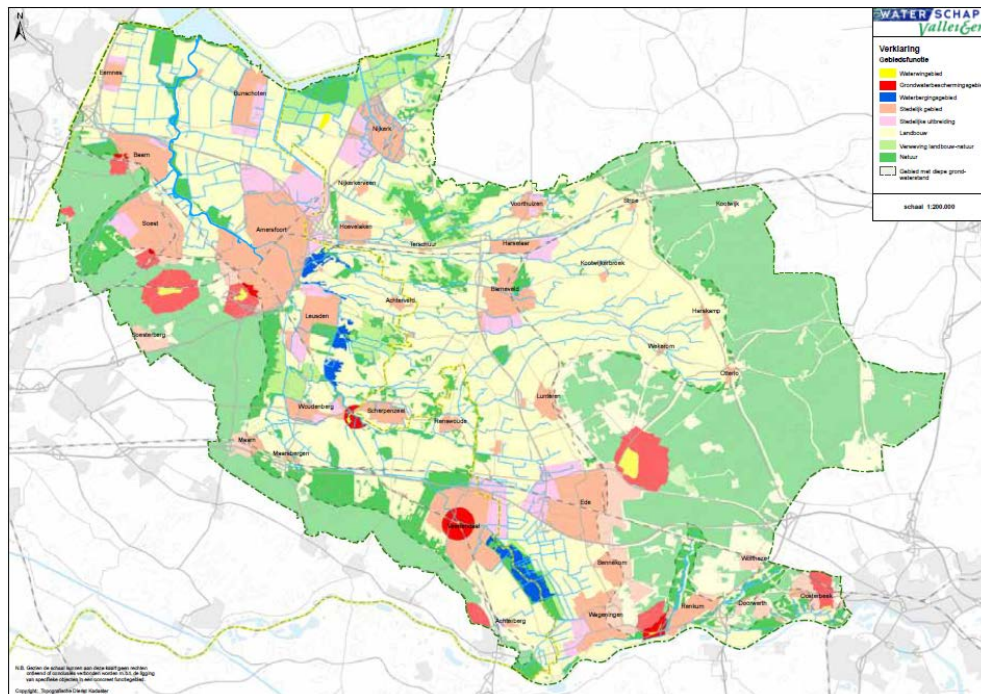
In veel gebieden zijn landbouw en natuur nauw met elkaar verweven. In de Gelderse Vallei betreft het voornamelijk landgoederen, agrarische gebieden met natuurwaarden en hydrologische beïnvloedingsgebieden van de EHS. Het waterschap wil de waterbeheersing zo goed mogelijk afstemmen op de verweving van landbouw en natuur. Dit betekent enerzijds dat de landbouwkundige waterhuishouding moet worden gediend en anderzijds dat natuurwaarden moeten worden behouden en ontwikkeld. Dit betekent dat er per gebied maatwerk nodig is.

Het doel in stedelijke gebieden is het voorkomen van wateroverlast en watertekort en het behouden en versterken van de beleefingswaarde, de recreatieve waarde en de ecologische waarde van het water. Daarnaast wordt het beleid gericht op het voorkomen wateroverlast in omliggende gebieden en het verminderen van lozingen van verontreinigende stoffen.

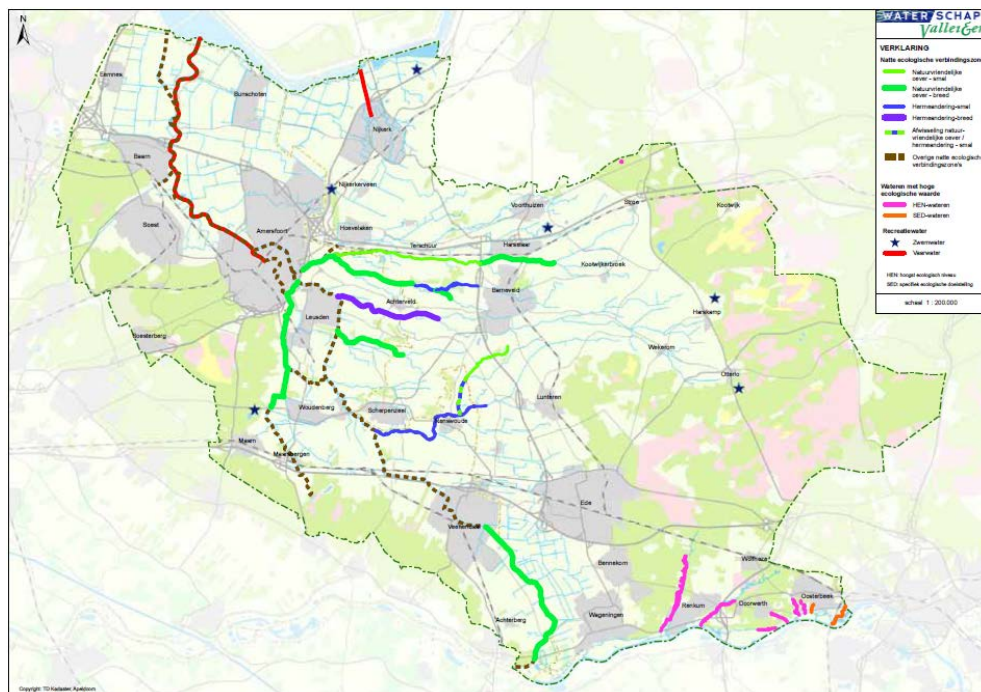
De stuwwallen van de Veluwe en de Utrechtse Heuvelrug bestaan voornamelijk uit droge zandgronden zonder oppervlaktewater. Plaatselijk komt waardevolle waternatuur voor in de vorm van vennen en natte heide. De stuwwallen zijn de herkomstgebieden van de kwel in de Gelderse Vallei en de beekdalen op de Zuid-Veluwe. De waterbeheersing in deze gebieden - aangeduid als 'gebieden met diepe grondwaterstanden' - is erop gericht de vennen en natte heide op de stuwwallen en de kwelafhankelijke natuur in de

benedenstrooms gelegen gebieden te beschermen tegen verdroging, eutrofiëring en verzuring.

AFBEELDING:
GEBIEDSFUNCTIES
(watebeheersplan
waterschap Vallei en Eem)

**AFBEELDING: AAN
OPPERVLAKTEWATEREN
TOEGEKENDE FUNCTIES**
(Waterbeheersplan
waterschap Vallei en Eem)

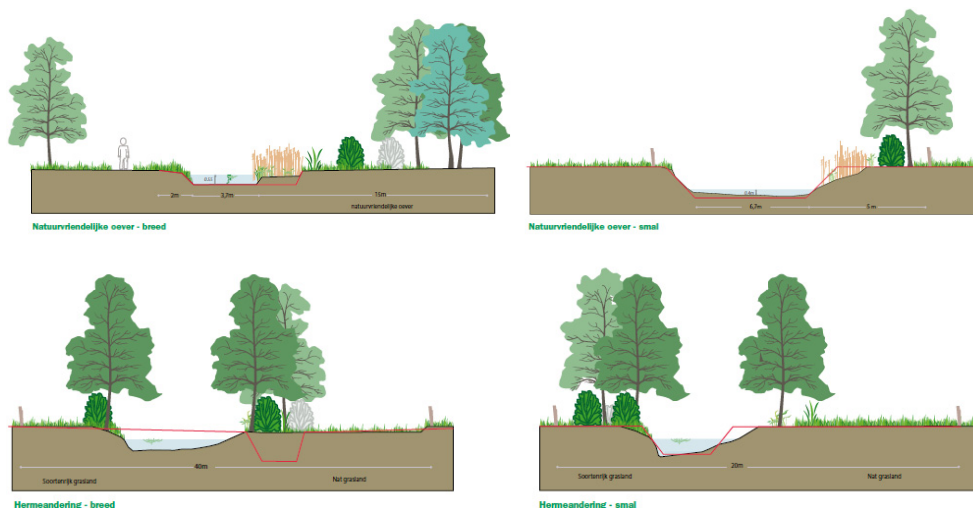

Voor wateren met de functie zwemwater is de Europese Zwemwaterrichtlijn van toepassing. Dit betekent dat de milieukwaliteit en de gezondheid van de mens moeten worden beschermd.

In de provinciale waterplannen en natuurgebiedsplannen staan de (natte) ecologische verbindingzones aangegeven. In 2008 hebben het waterschap en de provincies voor de ecologische verbindingzones inrichtingsbeelden uitgewerkt. Hierin zijn de doelen van de Kaderrichtlijn Water (KRW) geïntegreerd. Op basis van ambitie en haalbaarheid is per beektracé de gewenste inrichting en het gewenste beheer benoemd. Rijk, provincie en waterschap zorgen gezamenlijk voor de aanleg en financiering van de ecologische verbindingzones. Op basis van ambitie en haalbaarheid is per beektracé de gewenste inrichting en het gewenste beheer benoemd. De vier hoofdtypen staan geïllustreerd in onderstaande inrichtingsbeelden.

AFBEELDING:
INRICHTINGSBEELDEN
(Waterbeheersplan
waterschap Vallei en Eem)

Natuur

Huidige situatie natuur

Verspreid over de gemeente liggen veel gebieden met hoge natuurwaarden. De beekdalen verbinden de Veluwe met de kerngebieden van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het Centraal Veluws Natuurgebied (CVN) is een gebied met hoge natuur- en landschapswaarden dat bestaat uit kwetsbare bos- en heidegebieden. Bijzonder is ook het landgoed De Schaffelaar net buiten de kern van Barneveld. Het parkachtige terrein van dit landgoed maakt deel uit van de groenstructuur van Barneveld en zijn omgeving. Het landgoed is via het beekdal van de Esvelderbeek verbonden met de EHS. Tot de EHS behoort ook natuur in het Kallenbroek /Paradijs.

Beleid en ontwikkelingen natuur

Het provinciale beleid is er op gericht de bestaande natuurgebieden met elkaar te verbinden als onderdeel van de ecologische hoofdstructuur. Dit ter versterking van de samenhang tussen afzonderlijke natuur- en bosgebieden, het natuurgebied De Veluwe en de Utrechtse Heuvelrug. Rode ontwikkelingen (zoals de nieuwbouw van woningen) zijn niet toegestaan

in gebieden die zijn aangeduid als EHS. In het streekplan is verder onderscheid gemaakt tussen natuur binnen de EHS en natuur buiten de EHS.

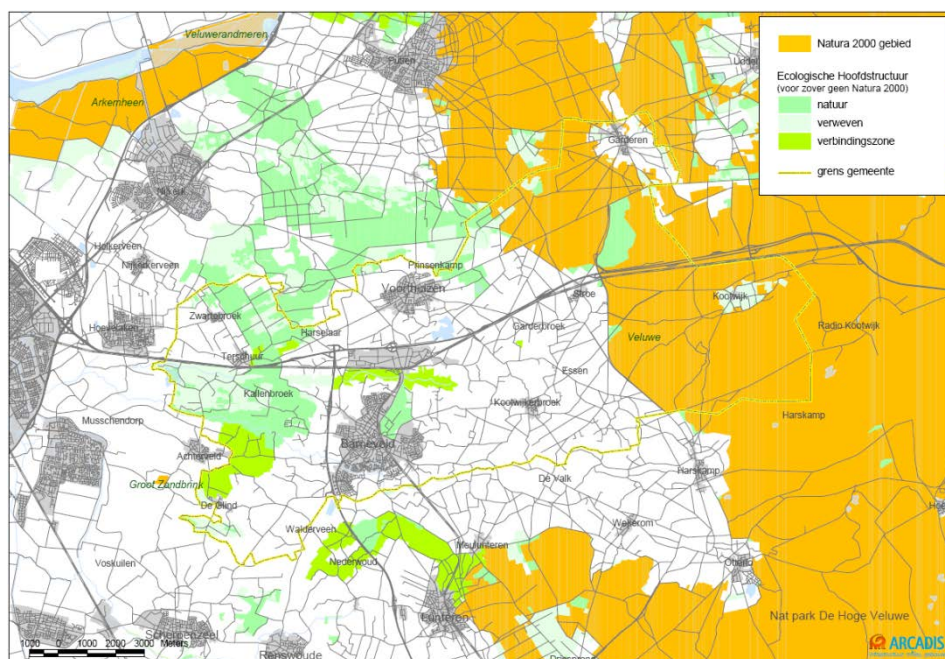
Het natuurgebied De Veluwe is een belangrijk onderdeel van de EHS. Dit natuurgebied is niet alleen het grootste natuurgebied binnen de gemeentegrenzen van Barneveld, het is ook het grootste bos- en natuurgebied van Nederland. Dit natuurgebied heeft een zeer hoge ecologische waarde en geniet om die reden dan ook bescherming op basis van Europese regelgeving. Deze gebieden heten 'Natura 2000-gebieden' en vormen gezamenlijk een ecologisch netwerk van speciale beschermingszones. De bescherming van deze gebieden is voor Nederland vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998. Deze wet heeft betrekking op de waarde van het gebied als leefgebied voor planten en dieren. De individuele planten en dieren worden beschermd op basis van de Flora- en faunawet.

Onderstaande afbeelding bevat een overzicht van beschermde gebieden in en rond het plangebied.

Momenteel werkt de provincie Gelderland aan plannen voor het beheer van de Natura 2000-gebieden, waaronder het natuurgebied De Veluwe. Eén van de gevolgen hiervan is dat wij de gevolgen van bijvoorbeeld een bestemmingsplan voor het natuurgebied De Veluwe in beeld moeten brengen. Dit geldt overigens niet alleen voor ons bestemmingsplan Buitengebied, maar heeft bijvoorbeeld ook gevolgen voor de uitbreiding van intensieve veehouderijen nabij een Natura 2000- gebied. Deze bedrijven moeten bijvoorbeeld bij een uitbreiding van het bedrijf een vergunning aanvragen op basis van de Natuurbeschermingswet 1998 bij de provincie. Dit laatste heeft vooral betrekking op de hoeveelheid ammoniak die wordt uitgestoten door het bedrijf en de invloed daarvan op de aanwezige ecologische waarden. Het beleid voor vergunningverlening op basis van ammoniak is begin 2011 vastgelegd in het Gelderse convenant stikstof en Natura 2000.

AFBEELDING

Ligging EHS en Natura 2000-gebieden

Landschap, cultuurhistorie en Archeologie

Huidige situatie landschap, cultuurhistorie en archeologie

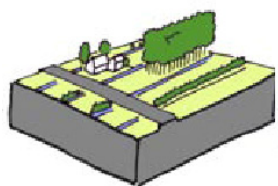
De gemeente beslaat de overgang van het CVN via de Veluwerand naar de Gelderse Vallei. Het gebied wordt gekenmerkt door lanen, beken, afgewisseld met boerderijen, met daartussen kleinere open ruimtes bevinden. De afwisseling van verschillende landschapstypen dicht bij elkaar is karakteristiek voor Barneveld. Zoals in detail uitgewerkt in het Landschapsontwikkelingsplan Gelderse Vallei (LOP), is het buitengebied van Barneveld onder te verdelen in 5 cultuurhistorische landschapstypen. Landschapstypen zijn samenhangende gebieden met een eigen karakteristiek en ontstaansgeschiedenis. De verschijningsvorm van het landschap en de belangrijkste functies (landbouw, recreatie, wonen, natuur) zijn nauw met elkaar verbonden.

Kampenlandschap

Het kampenlandschapstype komt het meest voor. Dit landschapstype wordt gekenmerkt door: beken, grote essen en onregelmatige verkaveling. Boerderijen staan over het algemeen op overgangen van de beek en de dekzandruggen. Het boerderijtype is het langhuis en het hallehuis. De boerderijen staan vaak met de achter- en of zijkant aan de weg. Westelijk van Barneveld en Voorthuizen treft men een coulisselandschap, waarin kampen en essen worden afgewisseld door bosstructuren. Dit kleinschalige landschap met veel kamers is zeer waardevol. De beekdalen zijn belangrijke structuurdragers. Ze vormen langgerekte open ruimtes tussen de hogere dekzandruggen met de bebouwingslinten. De beken zelf zijn echter nu weinig zichtbaar in het landschap.

In het gebied ten oosten van Barneveld zijn minder landschapsstructuren als houtsingels, lanen, bosjes etc. te vinden. Toch is het landschap hier niet meer open, doordat juist hier meer bedrijven zijn met bijbehorende stallen.

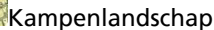
Slagenlandschap

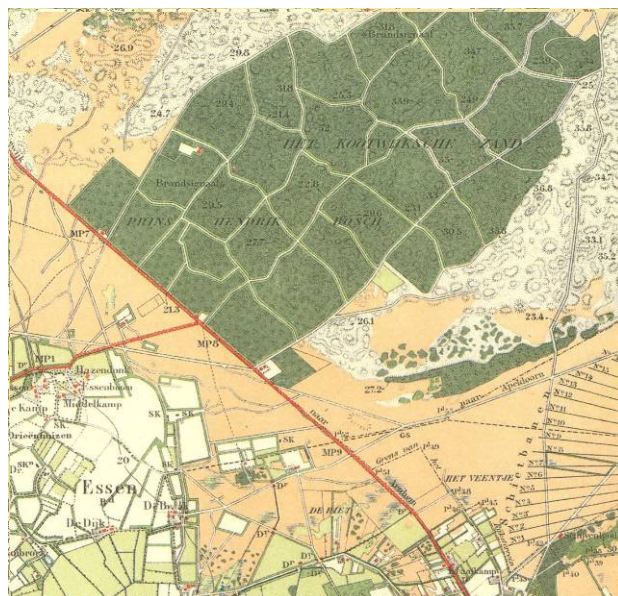
In het noordwestelijke deel van de gemeente, rond de dorpen Terschuur en Zwartebroek komt een veenontginningslandschap. Ten zuiden van Zwartebroek zijn zelfs waardevolle oorspronkelijke kavelstructuren aanwezig. Het slagenlandschap bestaat uit zeer lange smalle percelen gescheiden door sloten. Vaak is beplanting aanwezig op de kavelgrens. Samen met de aanwezige boscomplexen is dit landschap relatief kleinschalig. Erven/boerderijen zijn gekoppeld aan linten.

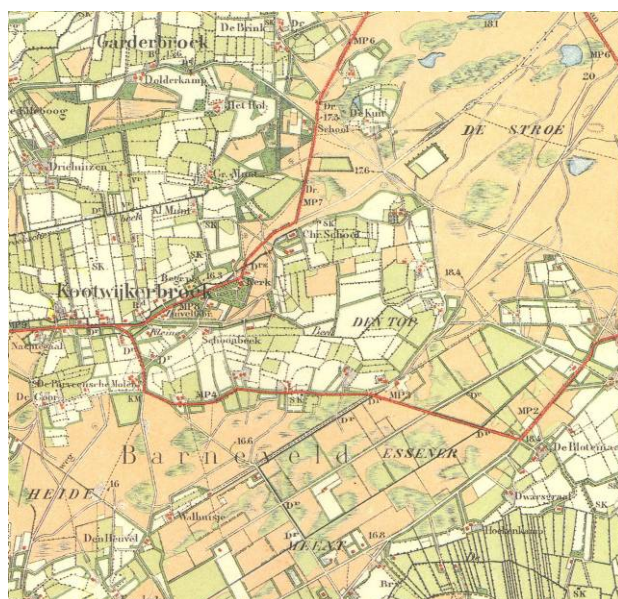
Bos- en heidelandschap

De Veluwe werd in de 16e eeuw gedomineerd door uitgestrekte heidevelden en stuifzanden. De Veluwe werd eind 19e eeuw herbebost met loof- en naaldbomen. De herbebossing vond hier noodgedwongen plaats omdat de stuifzanden een groot gevaar vormden voor de bestaande dorpen en agrarische gronden. Ook werden ze gebruikt voor de mijnbouw en de houtindustrie. Kenmerkend zijn de vele bossen met een rijke afwisseling met open plekken, resterende heidevelden en zandverstuivingen. Een deel van het gebied is (nog) in gebruik als militair terrein.

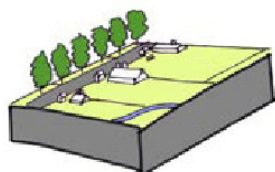

Bos en heidelandschap

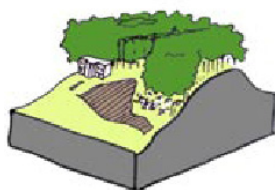

Heide (-en broek)ontginningslandschap

Heide(- en broek)ontginningen

Heide (- en broek)ontginningen zijn een jong landschapstype op oorspronkelijke (natte) heidegebieden. Dit landschapstype wordt gekenmerkt door een rationele geometrische verkaveling met lange rechte veelal beplante wegen. Ook zijn er grotere blokvormige bospercelen. Boerderijen maken onderdeel uit van een lint en staan gericht op de weg, aan de kop van de kavel.

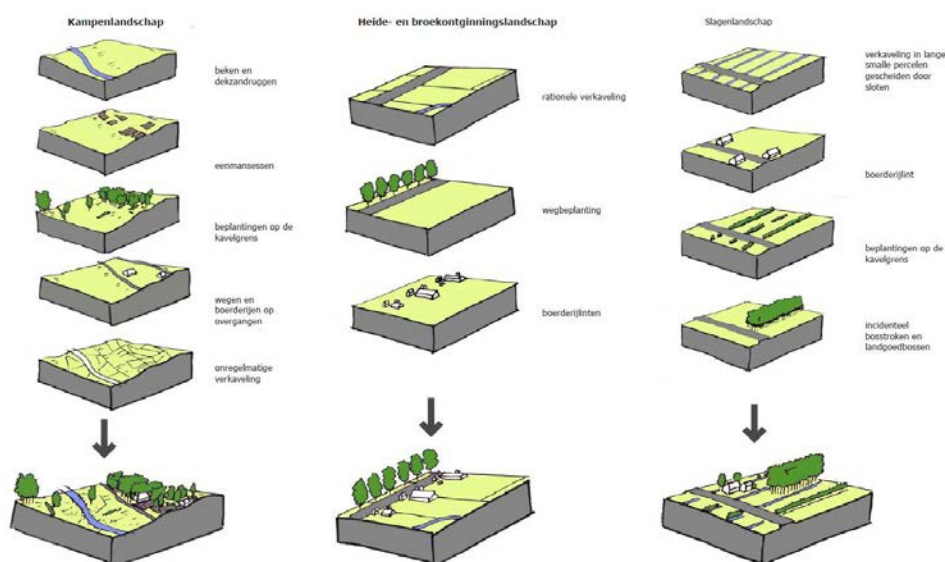

Es- en brinkdorpen

Verscholen in het bos- en heidelandschap van de Veluwe, liggen een aantal agrarische enclaves. Deze enclaves bestaan uit brinkdorpen (Garderen, Kootwijk etc.) met nabijgelegen essen. In de dorpen zijn oorspronkelijk het type langhuisboerderij en hallehuis.

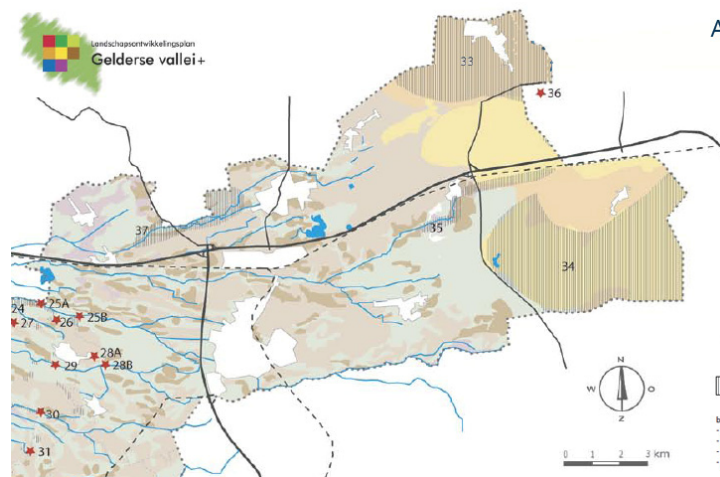
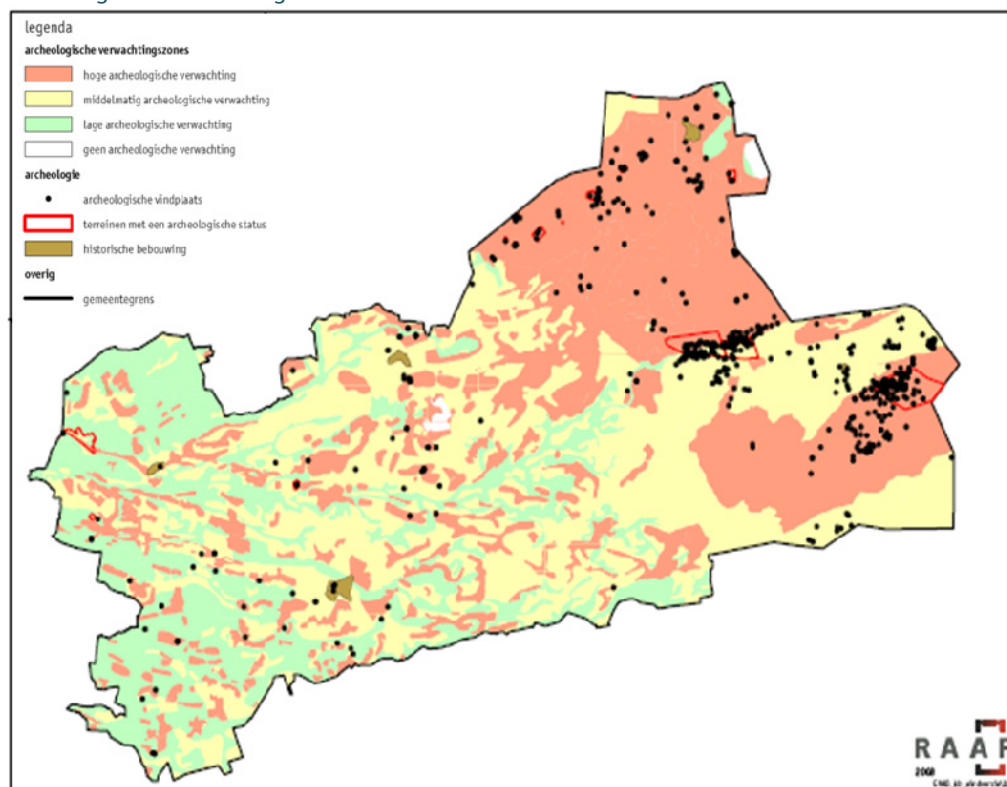
In het landschapsontwikkelingsplan wordt opgemerkt dat in de loop der tijd zoveel kenmerken van bovenstaande landschapstypen zodanig zijn vervaagd, vooral door ontwikkelingen in de landbouw, dat inmiddels sprake is van een diffuus landschapsbeeld. De grote concentratie van landbouwbedrijven ten oosten van Barneveld is daarbij opvallend.

Het buitengebied van Barneveld is zeer aantrekkelijk voor recreanten. Op de overgang van Gelders Vallei naar de Veluwe zijn grote complexen voor verblijfsrecreatie ontstaan. Juist deze overgangsgebieden zijn landschappelijk en recreatief waardevol, maar worden door de grootte van deze voor buitenstaanders afgesloten terreinen moeilijk doordringbaar. Ook het contrast tussen het dichte bosmassief van de Veluwe met de naastgelegen landschapstypes dreigt er door verloren te gaan.

Opbouw landschapstypes (bron LOP Gelderse Vallei)

Archeologische verwachtingszones

Aardkundige waarden

Cultuurhistorische monumenten en archeologische- en aardkundige waarden

Bodemkundige- en geomorfologische structuren vertellen het verhaal van de ontwikkelingsgeschiedenis van het landschap. Sommige structuren zijn zo gaaf en/of zeldzaam dat ze als aardkundige waarde bescherming verdienen. Ook Barneveld als gemeente op de grens van in de ijstijd gevormde plooiën heeft hier mee te maken. In Barneveld gaat het vooral om het stuifzand van het Kootwijker- en Harskamperzand en omgeving, het sneeuwsmeltwaterdal van het Kootwijkseveld en de beekdalen/dekzandrugsystemen van de Barneveldse Beek en bij Ter Schuur.

Het gebied kent al een lange bewoningsgeschiedenis. Het grote aantal grafheuvels op de Veluwe, de IJzertijd nederzettingen in Harselaar en de middeleeuwse nederzettingen in het Kootwijkerzand zijn hier mede getuige van. Grote delen van Barneveld kennen daarom ook een gemiddelde tot hoge archeologische verwachtingswaarde. Bijvoorbeeld de buurtschap Essen, de omgeving van Garderen en hoger gelegen dekzandruggen kennen een hoge archeologische verwachtingswaarde.

Van later tijd dateren diverse cultuurhistorische monumenten:

- Korenmolens:
 - De Goede Hoop in Garderen.
 - Kallenbroekermolen in Terschuur.
- Landgoederen:
 - Landgoed Meerveld; geen centraal huis, wel toezichthouderswoning.
 - Landgoed Schaffelaar; 15^e eeuw.
 - Bylear, Kallenbroek en Erica; oud boerenlandgoed.
- Monumentale boerderijen.

In Barneveld lopen diverse cultuurhistorisch belangrijke wegen. Meest prominent is de voormalige Hessenweg van Amersfoort via Voorthuizen naar Deventer. Deze weg was een belangrijke historische handelsroute. In 1809 nam de betekenis van de weg nog verder toe, want in dat jaar opende koning Lodewijk Napoleon de nieuwe straatweg van Amersfoort naar Deventer. Voor meer informatie over de aanwezige waarden wordt verwezen naar het LOP Gelderse Vallei.

**RATIONALISATIE
LANDBOUWSCHUREN**
Oud - nieuw

SCHAALVERGROTING LANDBOUW

Ontwikkelingen

De volgende ontwikkelingen zullen in meer of mindere mate effect hebben voor de landschappelijke structuur van het buitengebied van Barneveld:

- Schaalvergroting landbouw en functieverandering landbouwbedrijven
- Ontwikkeling natuurverbindingen
- Wateropgave

Schaalvergroting landbouw en functieverandering landbouwbedrijven

Als gevolg van schaalvergroting naar minder, maar grotere landbouwbedrijven zullen bij groeiende bedrijven de erven en de gebouwen daarop groter worden. De erven van stappende bedrijven komen vrij voor functieverandering naar wonen of werken.

De voortgaande schaalvergroting van grondgebonden landbouwbedrijven gaat gelijk op met het verschijnen van steeds grotere landbouwmachines en de wens tot grotere afzonderlijke percelen landbouwgrond, met bovendien bij voorkeur een regelmatige rechthoekige vorm. Ook worden de traditionele opzet van erven met bijbehorende groenelementen vaak verlaten voor een haast industriële benadering. Dit geldt, afhankelijk van de schaalgrootte, ook voor aan de agrarische sector gerelateerde bedrijvigheid als vergistingsinstallaties.

De spanning tussen deze wens tot grotere percelen en functionele moderne erven tegenover de wens tot behoud van kleinschalige landschappen loopt daarmee op. Het landschapsbeeld en de biodiversiteit (wilde planten en dieren) in het landschap worden namelijk in doorslaggevende mate juist bepaald door perceelsranden, sloten, bomen, houtwallen, bosjes

en erfbeplantingen. Bovendien zijn deze elementen en kavelpatronen van cultuurhistorische betekenis:

Ze laten de geschiedenis van het landschap zien. Naast de zo belangrijke landschappelijke (lijn)elementen “in het veld” staan ook de wegbeplantingen (lanen, bomenrijen etc.) onder druk. Steeds vaker blijken de plattelandswegen eigenlijk te klein voor de steeds grotere landbouwmachines en voor het toenemende en zwaardere vrachtverkeer van leveranciers en afnemers naar de steeds grotere bedrijven. Bij verbreding sneuvelt meestal de wegbeplanting. Dit betekent een verdere aantasting van de gewenste kleinschalige landschapskarakteristiek.

Ontwikkeling robuuste natuurverbinding

Om de natuurgebieden in de Gelderse Vallei met elkaar en omliggende natuurgebieden te verbinden is in de reconstructie Gelderse Vallei een Robuuste Ecologische Verbindingszone (REVZ) voorzien. Deze is overgenomen in het LOP Gelderse Vallei. De REVZ loopt ten westen van de kern Barneveld verbindt onder andere de aanwezige kleinschalige kampenrelicten. Doordat deze verbindingsrichting haaks staat op het patroon van de beekdalen kan deze afbreuk doen aan de leesbaarheid van de landschappelijke structuur.

BEHOUD CULTUURHISTORISCHE EN LANDSCHAPPELIJKE ELEMENTEN

Wateropgave

Aanpassing aan klimaatverandering (klimaatadaptatie) zal ook in Barenveld van belang zijn, mede als onderdeel van Food Valley. De combinatie van zwaardere piekmomenten in de waterafvoer als ook grotere periodes van droogtes heeft grote consequenties voor de beeksystemen in de Gelderse Vallei. Het beleid is er op gericht water zoveel mogelijk vast te houden, in plaats ze via de beken af te voeren. Hierdoor kan overlast benedenstrooms worden voorkomen bij piekbuien en verdroging worden tegengegaan. Beekdalen zullen daardoor een dominantere rol gaan spelen in het landschap.

Beleid landschap, cultuurhistorie en archeologie

De Veluwe is aangewezen als provinciaal waardevol landschap en Nationaal landschap. Enkele gebieden in de Vallei maken deel uit van de EHS.

In het regiospecifieke deel van het streekplan is de hoofdoggave voor de regio De Vallei beschreven. Dit deel van het streekplan is geschreven mede op basis van onze inbreng en van die van de andere gemeenten in de Gelderse Vallei. Voor ruimtelijke ontwikkelingen in de Vallei wordt de volgende koers ingezet:

- Beken als drager voor natte natuur, waterberging, routegebonden recreatie, functieverandering van vrijkomende agrarische bebouwing.
- Verbeteren van de kwaliteit en vitaliteit van landelijk gebied in het groene valleilint als ecologische verbinding tussen de Veluwe en de Utrechtse Heuvelrug.
- Heuvelrug/Veluwe als berging voor water, als recreatiegebied en als buffer Randstad/Amersfoort met Oost Nederland.
- Ontwikkeling toerisme en recreatie, geënt op cultuurhistorische en landschappelijke waarden.

Het landschappelijke beleid is in regionaal verband uitgewerkt in het Landschapsontwikkelingsplan Gelderse Vallei. Het beleid is gericht op behoud, versterking en vernieuwing van de structuurbepalende natuur en landschapselementen in het gebied. Het beleid is er verder op gericht de bestaande natuurgebieden met elkaar te verbinden als onderdeel van de ecologische hoofdstructuur. Dit ter versterking van de samenhang tussen afzonderlijke natuur- en bosgebieden, het Centraal Veluws Natuurgebied en de Utrechtse Heuvelrug. De landschapwaardekaart (uit het geldende bestemmingsplan) en het Landschapsontwikkelingsplan Gelderse Vallei vormen de basis voor het beschermen van bestaande, het herstellen van waarden die verloren zijn gegaan en het realiseren van nieuwe landschapswaarden. In het LOP wordt nadrukkelijk gestreefd naar versterking van landschappelijke raamwerken (bijvoorbeeld laanbeplantingen) vooral in diffuse landschappen, waarbinnen volop ruimte is voor een dynamische multifunctionele ontwikkeling. Bij een dergelijke ontwikkeling worden kansen gezien voor verbetering van recreatieve netwerken en recreatieve kwaliteiten.

Huidige situatie en ontwikkelingen sociaal-economische kwaliteit

Food Valley

In 2011 is de nieuwe Regio FoodValley van start gaat. Barneveld, Ede, Nijkerk, Renswoude, Rhenen, Scherpenzeel, Veenendaal en Wageningen, werken samen om de economische kracht van onze regio te benutten en de regio aantrekkelijk te houden voor wonen, werken en recreëren. 'FoodValley' is een sterk merk. Het zorgt dat we op de nationale en Europese agenda staan. En dat is belangrijk, omdat we een topregio op het gebied van gezonde en duurzame voeding willen worden. Dit is ook belangrijk voor de inwoners en ondernemers van dit gebied die niet direct iets met 'food' te maken hebben. De hele regio wordt door de samenwerking sterker, van het voorzieningenniveau tot de bouw-, zorg- en maakindustrie.

Als regio zijn we partner van de Food Valley Ambitie 2020. Samen met kennisinstellingen en het regionale bedrijfsleven werken we aan het realiseren van een dubbele doelstelling. Zowel de economische ontwikkeling als de leefbaarheid zijn essentieel voor de ambities die we met elkaar willen realiseren.

Doelstelling innovatieve regio

Regio FoodValley is een economisch sterke regio. Samen met de partners van de Food Valley Ambitie 2020 werkt Regio FoodValley aan het bereiken van een top 5 positie op het gebied van gezonde en duurzame voeding in Europa. We hebben de ambitie kennisintensieve bedrijvigheid naar de regio te halen en nieuwe kansen en innovatie te creëren door actief samenwerking op te zoeken.

Doelstelling hoogwaardige leefomgeving

Regio FoodValley wordt gewaardeerd vanwege haar groene karakter. Cultuur, sport- en recreatiefaciliteiten versterken de kwaliteit van het gebied. Economisch succes hangt af van een onderscheidend leefklimaat en duurzaamheid. We investeren dan ook stevig in een hoogwaardige leefomgeving waar natuur en cultuur tot hun recht komen en waar je goed kunt wonen en werken.

De Regio FoodValley heeft verschillende verantwoordelijkheden bij het realiseren van de doelstellingen.

- Opstellen en afstemmen van integraal ruimtelijk beleid
- Acquisitie van met name food-gerelateerde bedrijven en regiomarketing
- Vormen van allianties om nieuwe initiatieven van de grond te krijgen
- Organiseren van financiering
- Opzetten en uitvoeren van projecten.

De komende vier jaar focussen we hierbij op een aantal integrale opgaven waarmee we het vestigingsklimaat van onze regio versterken. Voor de doelstelling 'innovatieve regio' gaat het hierbij om:

- We versterken de duurzaam economische ontwikkelingen van de regio
- We leggen de rode loper uit voor bezoekers uit binnen en buitenland
- We faciliteren goed onderwijs en een aantrekkelijk ondernemersklimaat

Voor de doelstelling 'hoogwaardige leefomgeving' zijn van belang:

- We borgen de landschappelijke kwaliteiten en ontwikkelen ze verder
- We stimuleren een gezonde leefstijl van onze burgers

Specifiek over landbouw en voedselvoorziening stelt de Concept Integrale Strategische Agenda 2011-2015:

Voor de voedselproductie worden ook kansen gezien. In de regio worden deze kansen onderzocht en in de praktijk uitgetoetst. De huidige agribusiness is een mondiaal fenomeen: de bevoorradingsketens (transport van zaden, mest, veevoer, halffabricaten en eindproducten) bewegen zich over de gehele wereld. Tegenover dit mondiale denken staat een nadrukkelijk alternatief: het concept van de lokale en streekelijke voedselvoorziening. Ook onder de bevolking is een groeiende interesse voor streekelijke producten. Het besef van de dubbele problematiek van oprakende fossiele brandstoffen enerzijds en de klimaatverandering anderzijds zet de voedselproductie voor de eigen regio op de kaart. Wil FoodValley een topregio worden op het gebied van duurzame voeding dan zal dat niet alleen blijken uit de kennis over en productie van duurzaam voedsel maar ook uit de consumptie van duurzaam voedsel uit de eigen regio. Bij streekelijke voedselvoorziening is eveneens aandacht voor kwalitatief hoogwaardige streekproducten. Door de koppeling met recreatie en toerisme ontstaat een extra hoogwaardige impuls voor de regionale economie.

Landbouw

Huidige situatie landbouw

De landbouw in Barneveld bestaat met name uit veehouderijbedrijven: de grondgebonden (melk)rundveehouderij (met 33% van de totale economische productieomvang van de veehouderij in Barneveld in NGE) en intensieve veehouderij: met name kalverhouderij (27%), varkenshouderij (16%) en pluimveehouderij (16%). In 2009 (CBS) zijn er 689 landbouwbedrijven in Barneveld (groter dan 3NGE, bijvoorbeeld groter dan 2 koeien). Hiervan zijn er 627 bedrijven met graasdieren (rundvee en vleeskalveren) en 290 bedrijven met hokdieren (varkens en pluimvee). Gegeven het totale aantal bedrijven zijn er dus veel bedrijven met meerdere diersoorten.

Tussen 2000 en 2009 is het aantal bedrijven afgenomen met 26%, circa 3% per jaar. Het aantal bedrijven met graasdieren nam af met 27%. Het aantal melk- en fokvee daalde bijna evenveel met 23%, maar is de laatste jaren constant. Deze daling is mogelijk het gevolg van het ontmengen van gemengde bedrijven met rundvee en intensieve veehouderij, waarbij de tak melkveehouderij wordt gestaakt en geïnvesteerd wordt in uitbreiding van de tak intensieve veehouderij. Het aantal vleesklaveren nam toe met 18%. Het aantal geiten is de laatste jaren stabiel tussen 4000 en ruim 5000.

Het aantal bedrijven met hokdieren daalde met 45%. De varkensstapel is aardig constant gebleven in de periode 2002-2009. De overblijvende varkensbedrijven werden dus gemiddeld groter. De pluimveestapel is, na een dip vanwege de vogelpest in 2003, met name de laatste paar jaar gegroeid met 8% ten opzichte van begin deze eeuw vóór de vogelpest en de opkoopregeling. Barneveld is onlosmakelijk verbonden met de pluimveehouderij. De pluimveesector is sterk vertegenwoordigd in Barneveld. Als gevolg hiervan huisvest Barneveld veel kennis op het gebied van de pluimvee.

Ook de toeleverende en verwerkende bedrijvigheid (veevoeders, huisvestings- en verwerkingssystemen e.d.) heeft zich ontwikkeld tot de Europese en mondiale top. Barneveld wordt in deze sector dan ook nadrukkelijk geassocieerd met de begrippen kennis en innovatie.

De oppervlakte landbouwgrond in Barneveld bedraagt in 2009 volgens CBS 9.330 hectare, 53% van de totale oppervlakte van de gemeente Barneveld. De rundveehouderij (met name de melkveehouderij) gebruikt het overgrote deel van de oppervlakte landbouwgrond in de gemeente, met name als grasland en voor de teelt van snijmaïs. Op de landbouwgrond in Barneveld is gegeven de landelijke bemestingsnormen plaats voor ongeveer een kwart van de mest van het Barneveldse vee. Driekwart van de mestproductie is dus overschot dat afgevoerd wordt naar buiten Barneveld. De totale mestproductie (in kg fosfaat) in Barneveld is in 2008/2009 weer ongeveer net zo groot als in 2000/2001, vóór de opkoopregeling en de vogelpest. De plaatsingsruimte voor mest is in dezelfde periode afgenomen met ruim 15% en zal tot 2015 nog verder afnemen door lagere bemestingsnormen (bron: CBS).

Beleid en ontwikkelingen landbouw

Het economisch perspectief van de landbouw in de wereld en in Nederland is goed te noemen. De wereldbevolking groeit de komende decennia met circa een derde en zal bij gemiddeld toenemende welvaart meer gaan besteden aan voedsel en ook meer dierlijke producten gaan consumeren. Daarnaast neemt de vraag naar bio-energie en bio-plastics toe.

Ook het economisch perspectief van de veehouderijsector in Nederland is goed. De sector is de afgelopen jaren levenskrachtig gebleken en kan de concurrentie met het buitenland aan. De trend naar schaalvergroting naar minder maar grotere bedrijven zal doorzetten als gevolg van efficiency-voordelen, techniek en automatisering. Dat is een sterk autonoom proces waarop de overheid nauwelijks invloed kan uitoefenen, behalve het stellen van milieugrenzen en grenzen aan de omvang van bouwblokken en stallen. In het rapport "Agrocluster Oost in beeld" (LEI, 2006) is gesteld dat het aandeel grote bedrijven in Oost Nederland relatief klein is in vergelijking met de rest van Nederland. Hier is volgens het

rapport nog een flinke schaalvergrotingsslag te maken om voldoende groot te worden om de concurrentie op de wereldmarkt aan te kunnen.

Voor zover de omvang van individuele bouwblokken beperkend zal zijn voor schaalvergroting zullen schaalvergroterende bedrijven steeds vaker meerdere bedrijfslocaties omvatten. Het is niet aannemelijk dat de veestapel in Nederland afneemt door gebrek aan economisch perspectief of gebrek aan geschikte locaties. Binnen de huidige milieuregels en bouwblokken zijn er nog voldoende geschikte locaties om de huidige Nederlandse veestapel te huisvesten en te laten groeien op minder maar grotere bedrijven. De Nederlandse veestapel kan mogelijk gaan groeien door de volgende ontwikkelingen:

- Het afschaffen van de melkquotering in 2015. Dan kan de totale Nederlandse melkveestapel mogelijk toenemen, tenzij er dan, om de mestproductie en andere emissies te beperken, dierrechten voor melkvee ingesteld worden. Het Landbouw Economisch Instituut (LEI) heeft onderzocht dat de toename van de Nederlandse melkveestapel dan enkele tientallen procenten kan bedragen. Uitbreiden wordt dan goedkoper omdat melkveebedrijven voor die uitbreiding geen quotum meer hoeven te kopen van stoppende bedrijven.
- Het mogelijk vervallen van het systeem van pluimvee- en varkensrechten in 2015. Dit systeem vervalt als niet voor die tijd besloten wordt om het te handhaven. Als het systeem vervalt, kan de Nederlandse varkens- en pluimveestapel toenemen. Uitbreiden wordt dan goedkoper omdat veebedrijven voor die uitbreiding geen rechten meer hoeven te kopen van stoppende bedrijven.

De toekomstige ontwikkeling van de omvang van de veestapel in Barneveld zal vooral afhangen van het mestbeleid van het rijk na 2015, de internationale concurrentiepositie van de Nederlandse veehouderij en het ruimtelijk beleid van de gemeente Barneveld. Gegeven de sterke Nederlandse concurrentiepositie enerzijds en de beperkte milieugebruiksruimte (mestafzet, emissies) voor groei van de veestapel anderzijds is het niet aannemelijk dat de Nederlandse en Barneveldse veestapel, ook na 2015, grote krimp of groei zal laten zien.

Reconstructieplannen

Om de ruimtelijke en milieuproblematiek van de Gelderse Vallei en de Veluwe aan te pakken zijn de reconstructieplannen Gelderse Vallei/Utrecht Oost en Veluwe opgesteld. Deze reconstructieplannen beogen de problemen die zich voordoen in het landelijk gebied integraal aan te pakken en een goede ruimtelijke structuur te bevorderen, in het bijzonder met betrekking tot landbouw, natuur, bos, landschap, recreatie, water, milieu en infrastructuur. Daarnaast is het doel van de reconstructie het woon-, werk- en leefklimaat en de economische structuur te verbeteren.

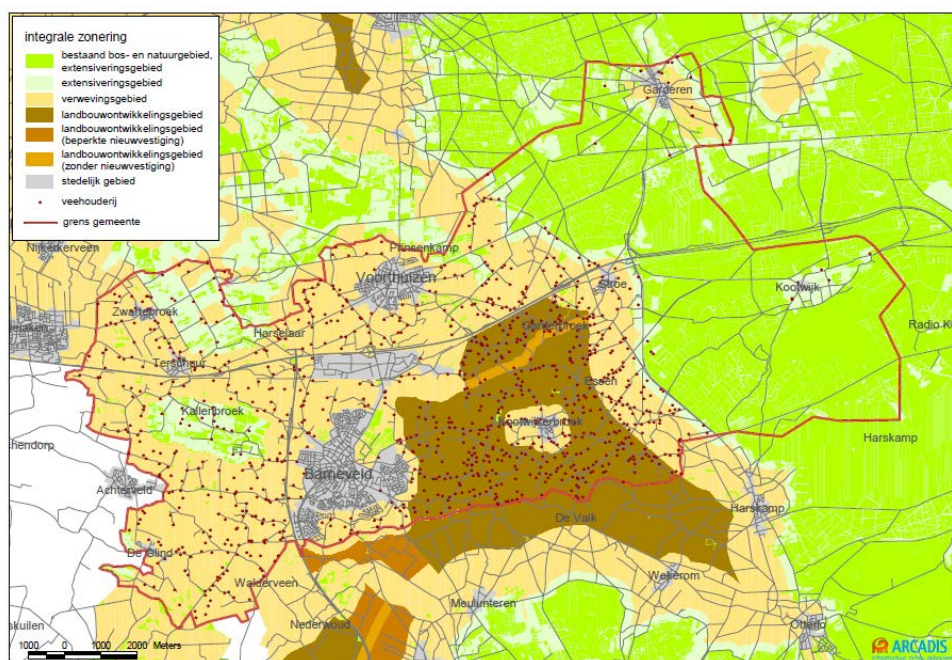
Om de intensieve veehouderij te scheiden van de kwetsbare natuur zijn bepaalde gebieden aangewezen als Landbouw Ontwikkelings Gebied (LOG) voor de verdere ontwikkeling van de intensieve veehouderij. Het LOG rond Kootwijkerbroek is het enige LOG binnen het agrarische buitengebied van gemeente Barneveld.

In het Reconstructieplan zijn de volgende hoofdlijnen van het zoneringsbeleid voor de intensieve veehouderij weergegeven:

- **Landbouwontwikkelingsgebied:** In een LOG ligt het primaat bij de landbouw. Een LOG voorziet geheel of gedeeltelijk in de mogelijkheid tot uitbreiding, hervestiging of nieuwvestiging van intensieve veehouderij, of zal daar in het kader van de Reconstructie in voorzien.
- **Verwevingsgebied:** Een ruimtelijk begrensd gedeelte van een reconstructiegebied gericht op verweving van landbouw, wonen en natuur, waar hervestiging of uitbreiding van de intensieve veehouderij mogelijk is, mits de ruimtelijke kwaliteit of functies van het gebied zich daar niet tegen verzetten.
- **Extensiveringsgebied:** Een ruimtelijk begrensd gedeelte van een reconstructiegebied met het primaat wonen of natuur, waar uitbreiding, hervestiging of nieuwvestiging van in ieder geval intensieve veehouderij onmogelijk is of in het kader van de reconstructie onmogelijk zal worden gemaakt.

AFBEELDING

Zonering intensieve veehouderij (bron: Reconstructieplan Gelderse Vallei/Utrecht – Oost)

Voor het welslagen van de reconstructie is een succesvolle verplaatsing van intensieve veehouderijen uit de extensiveringszones naar het LOG en het bieden van ontwikkelingsmogelijkheden op locaties in het verwevingsgebied essentieel. Planologische ruimte in het LOG en op enkele locaties in het verwevingsgebied betekent onder andere het ontzien van kwetsbare natuur en het oplossen van geurhinder elders in de regio.

De provincie draagt de gemeenten op de zonering van de intensieve veehouderij door te vertalen in de gemeentelijke bestemmingsplannen.

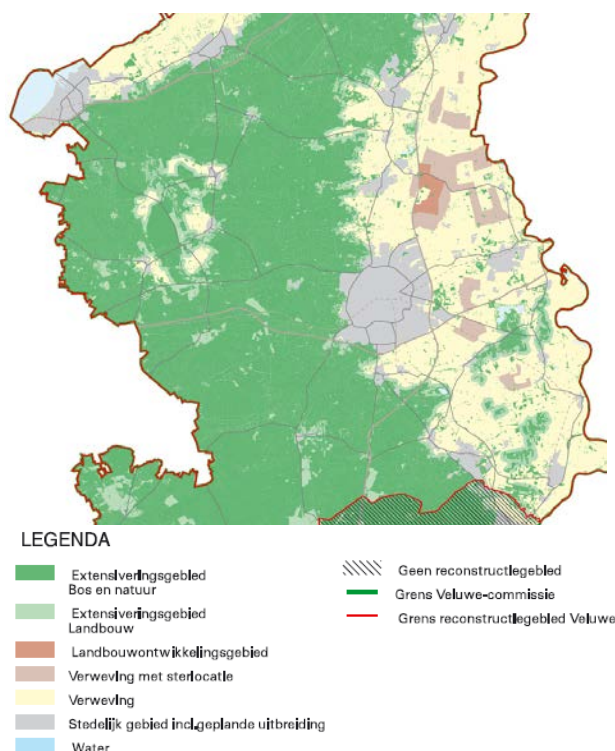
EVALUATIE: ADVIES STREEKCOMMISSIE

De streekcommissie heeft de provincies Gelderland en Utrecht geadviseerd over actualisatie van het reconstructieplan Gelderse Vallei/Utrecht-Oost. Hoofdpunten van dit advies zijn:

- Nog meer inzetten op ruimtelijke kwaliteit bij landbouwgebouwen en functieverandering door het sturen op landschappelijke inpassing via een beeldkwaliteitplan en via inrichtingsplan bij een bouw aanvraag.

- Meer nadruk op bovenwettelijke maatregelen emissiereductie (subsidie mits maximaal 50% opvullen milieuwinst) in plaats van alleen sturen op lokale depositie.
- Zonering niet veranderen. Monitoring ontwikkeling veehouderij kan leiden tot toekomstige aanpassing reconstructiezonering.
- In LOG maximum bouwblok van 2,5 ha (gezinsbedrijf).
- Bestaande locaties in LOG gebruiken. Nieuwsvestiging nee, tenzij (besluit streekcommissie).
- In verwevingsgebied ook een tweede uitbreiding met 30% toestaan op goede (ontwikkel)locaties onder strikte voorwaarden: wonen, milieu (BBT+), landschap, infrastructuur, bedrijfseconomische noodzaak. En besluitvorming in samenspraak tussen provincie, gemeente en gebied. Het grootste deel van de toekomstgerichte bedrijven is niet in het LOG maar in het verwevingsgebied gelegen. Gezonde, toekomstgerichte intensieve veehouderijen met groeiambitie in de verwevingsgebieden lopen tegen hen maximale uitbreidingsmogelijkheden aan.
- Monitoring dieraantallen (rechten t.o.v. december 2009) en depositie door SVGV i.s.m. provincies en gemeenten. SVGV wil niet meer dieren uit de intensieve veehouderij in de Vallei, ingrijpen indien meer vee: heroverwegen extra uitbreiding van 30% in verwevingsgebied.
- Waar een burgerwoning belemmerend is voor een groot aantal IVH bedrijven deze woning verplaatsen of omvormen tot agrarische locatie.

Het gedeelte van de gemeente Barneveld dat onderdeel is van de Veluwe maakt deel uit van het reconstructiegebied en reconstructieplan Veluwe. Onderstaande afbeelding laat de reconstructiezonering van de Veluwe zien. Het landbouwgebied rond Garderen is aangeduid als extensiveringsgebied en verwevingsgebied.

Paardensector

Huidige situatie paardensector

De paardensector neemt een belangrijke plek in, in het buitengebied. De paardensector is hierbij niet alleen ruimtelijk van belang. Ook economisch is het een belangrijke sector. Het bedrijfsmatig houden van paarden gebeurt met verschillende doelen. Deze doelen hebben ook verschillende behoeften qua functies en ruimtegebruik. Een deel van de paardenbedrijven is gelijk aan of vergelijkbaar met een agrarisch bedrijf. Dit geldt echter niet voor alle paardgerelateerde activiteiten. Wij hebben er daarom voor gekozen deze bedrijfstak apart te benoemen naast de agrarische sector.

De laatste jaren is het aantal paarden en pony's in Barneveld volgens CBS (meitelling) circa 800. In de jaren daarvoor lag dat aantal op circa 1100. In de telling zijn alleen de paarden op bedrijven meegenomen en niet de paarden van kleine hobbyhouders, zodat er wellicht (veel) meer dan 800 paarden zijn in Barneveld.

Beleid en ontwikkelingen paardensector

De afname van het aantal paarden in de afgelopen jaren heeft mogelijk te maken met de financiële crisis. In dat geval is herstel te verwachten bij economisch herstel.

Niet agrarische bedrijven

Huidige situatie niet-agrarische bedrijven

In het buitengebied van Barneveld liggen volgens het vigerende bestemmingsplan circa 130 niet-agrarische bedrijven en circa 25 agrarische bedrijven met een niet-agrarische neventak.

Het gaat om de volgende in het huidige bestemmingsplan buitengebied onderscheiden bedrijfstypen:

- Niet-agrarische bedrijven: onder andere autoschadeherstelbedrijf en ovenbouwbedrijf.
- Landelijke bedrijven: onder andere bosbeheer, dierenpension, fouragehandel en landbouw-mechanisatie.
- Detailhandelsbedrijven: onder andere antiekhandel, verkoop van caravans, tuincentra en verkooppunt motorbrandstoffen.

Beleid en ontwikkelingen niet-agrarische bedrijven

Als gevolg van het regionale functieveranderingsbeleid kan niet-agrarische bedrijvigheid toenemen op de erven van stoppende agrarische bedrijven.

Wonen

Het inwoner aantal van Barneveld zal de komende jaren toenemen. Dit is deels het gevolg van autonome groei en deels van een verstedelijkingsdruk vanuit andere delen van het land. Dit hebben wij ook benoemd in onze strategische visie. Ook ons buitengebied is al jaren voor veel mensen een aantrekkelijke plek om te wonen.

Door de ontwikkelingen in de agrarische sector en bijvoorbeeld door de introductie van ons functieveranderingbeleid zijn de mogelijkheden voor wonen in het buitengebied toegenomen. De laatste 10 jaar stopt gemiddeld per jaar 3% van de agrarische bedrijven in Barneveld (CBS). Nu zijn er nog circa 675 bedrijven en uitgaande van 3% stoppers per jaar

zullen er de komende jaren gemiddeld circa 20 bedrijven per jaar stoppen. Daaronder is een substantieel aantal (zeer) kleine bedrijven dat in de praktijk nu al zal bestaan uit een woonlocatie/hobbybedrijf. Onder de stoppers zit ook een substantieel aantal grotere bedrijven waarvan de agrarische erven (vaak met grote stallen en andere bedrijfsgebouwen) beschikbaar komen voor een nieuwe woon- of werkfunctie in overeenstemming met het regionale en gemeentelijke beleid voor functieverandering van vrijkomende agrarische bebouwing.

In de gemeente Barneveld zijn momenteel circa 50 functieveranderingverzoeken in behandeling (stand van zaken najaar 2010), waarvan 27 voor wonen (met in totaal 31 woningen) en 20 voor werken. Als er jaarlijks circa 20 bedrijven blijven stoppen zal dat wellicht voor een deel van die stoppende bedrijven leiden tot nieuwe functieveranderingsverzoeken.

Recreatie en toerisme

Huidige situatie recreatie en toerisme

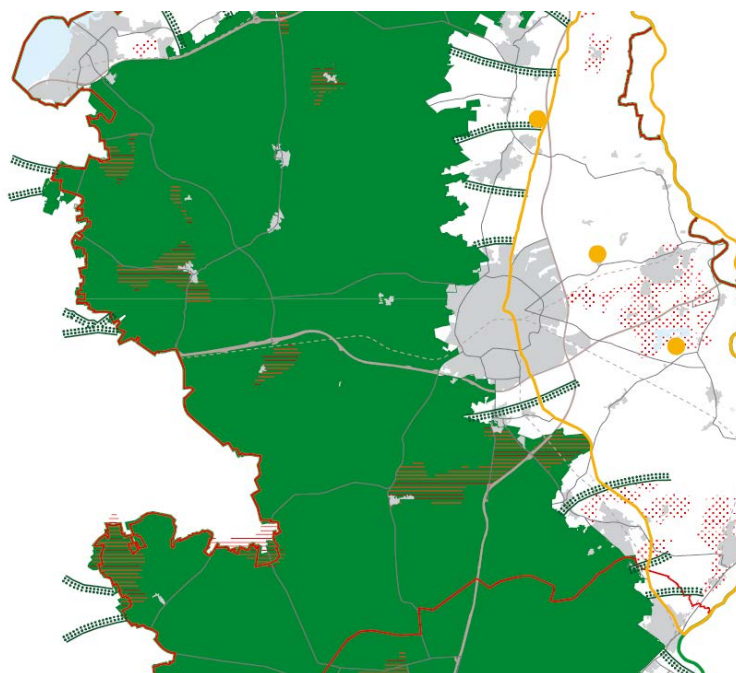
De aantrekkelijkheid van Barneveld voor recreanten uit zich in de aanwezigheid van 66 verblijfsrecreatieterreinen en circa 20 boerencampings. Het gaat in totaal om ruim 8000 overnachtingsplaatsen. Met name in het overgangsgebied van het Centraal Veluws Natuurgebied (CVN) ten oosten van Voorthuizen en in het gebied rondom de kern Garderen komen veel verblijfsrecreatieterreinen voor. Daarnaast vormt het afwisselende landschap een geschikt decor voor dagrecreatieve activiteiten. Zo zijn er op vele plekken in de gemeente wandel- en fietsroutes uitgezet. Een andere vorm van dagrecreatieve activiteiten manifesteert zich in het gebied rondom de recreatieplas Zeumeren. De afgelopen jaren is ingestoken op een verlenging van het seizoen. Ook de komende jaren zet de recreatiesector in op innovatie.

Beleid en ontwikkelingen recreatie en toerisme

Een deel van verblijfsrecreatieterreinen valt onder het Groei & Krimp-beleid van de provincie Gelderland. Groei van deze verblijfsrecreatieterreinen kan uitsluitend in de groeiclusters Garderen en Kootwijk (Streekplanuitwerking Groei- & Krimpbeleid op de Veluwe plaatsvinden. Groeiplannen binnen die clusters moeten voldoen aan de vastgestelde clustervisies en worden alleen toegekend via een tender van de provincie. Het merendeel van de verblijfsrecreatieterreinen valt echter niet onder het groei- en krimp-regime.

AFBEELDING

Krimp- en groeistrategie
recreatie Veluwe

LEGENDA

- Zoekgebied intensieve dagrecreatie IncL IJssel en Apeldoorns kanaal
- Zoekgebied voor intensieve dag- en verblijfsrecreatie buiten het C.V.N.
- Zoekgebied recreatieclusters
- Krimpgebied verblijfsrecreatie
- Groene wijk
- Stedelijk gebied IncL geplande uitbreiding
- Grens CVN

In de regio is het project klompenpaden gestart. In de gemeente liggen diverse klompenpaden, zoals het Paradijsspad en het Glindhorsterpad. Met het realiseren van klompenpaden wordt aangesloten bij de doelen met betrekking tot de versterking van de identiteit van verschillende landschapstypen, de vernieuwing van het landschap en de verbeterde mogelijkheden voor wonen, werken en recreëren in het buitengebied. Eén van de kenmerken van de klompenpaden is dat deze zoveel mogelijk aansluiten bij lokale initiatieven zoals kamperen bij de boer, (eco) kaasboerderijen etc., zodat de (agrarische) ondernemers in het gebied optimaal van de toeristische ontsluiting kunnen profiteren.

Overige functies

Huidige situatie overige functies

Huidige situatie overige functies

In het huidige bestemmingsplan vallen onder de term 'maatschappelijke doeleinden' de volgende functies:

- Een begraafplaats.
- Defensie terreinen, inclusief schietbanen en een zenderpark.
- Scholen, waaronder een agrarische praktijkschool.
- Verenigingsgebouwen.

Met uitzondering van de begraafplaats(en) en de verenigingsgebouwen is bij de bestemming maatschappelijke doeleinden een bedrijfswoning toegestaan. De bebouwing ten behoeve van deze bestemming is gemaximeerd. Het geldende bestemmingsplan bevat geen flexibiliteitsbepaling die groei mogelijk maakt.

Zoals hierboven genoemd vallen militaire terreinen en complexen ook onder de bestemming 'maatschappelijke doeleinden' in het geldende bestemmingsplan. Binnen het plangebied komen drie (grote) militaire terreinen voor. Het gaat hierbij om:

- Het voormalige magazijnencomplex aan de Garderbroekerweg (het MOB-complex genoemd), nu niet meer in gebruik voor militaire doeleinden (waarschijnlijk een transformatie naar oefenterrein voor de brandweer).
- Het oefenterrein Het Stroesche zand, met daarbij de Generaal-Majoor Kootkazerne en Majoor Mulderkazerne.
- Een deel van het infanterie schietkamp Harskamp.

Beleid en ontwikkelingen overige functies

De bestaande maatschappelijke doeleinden worden als zodanig meegenomen in de structuurvisie en het bestemmingsplan. Vooralsnog worden geen nieuwe ontwikkelingen voorspeld op dit gebied.

Verkeer

Met name in het buitengebied neemt de verkeersdruk steeds verder toe. Daar ontstaat steeds meer spanning tussen autoverkeer en fietsers en voetgangers. Dit heeft ook gevolgen voor de recreatieve beleving. Landbouwverkeer conflicteert meer dan eens met recreatief en utilitair fietsverkeer. Vooral op schoolfietsroutes treedt deze conflicterende situatie op, wat leidt tot een gevoel van onveiligheid. De grotere machines en het grotere aantal percelen per bedrijf, vaak ook op afstand van het bedrijf, brengen niet alleen meer landbouwverkeer op de openbare weg mee. Steeds vaker blijken de plattelandswegen eigenlijk te klein voor deze machines en voor het toenemende en zwaardere vrachtverkeer van leveranciers en afnemers naar de steeds grotere bedrijven met als gevolg: vertragingen, schade aan de wegen en verkeersonveiligheid met name voor de kwetsbare weggebruikers. Afhankelijk van de aard en omvang van functieverandering van vrijkomende erven kan ook deze ontwikkeling bijdragen aan verkeersproblemen. Een extra verkeersstroom van zwaar verkeer kan veroorzaakt worden door grotere mestvergistingsinstallaties: Aanvoer van onvergiste mest en eventuele co-vergistingsproducten en afvoer van de vergiste mest en verwerkte producten.

Bijlage 2 Toelichting landschap en deelgebieden

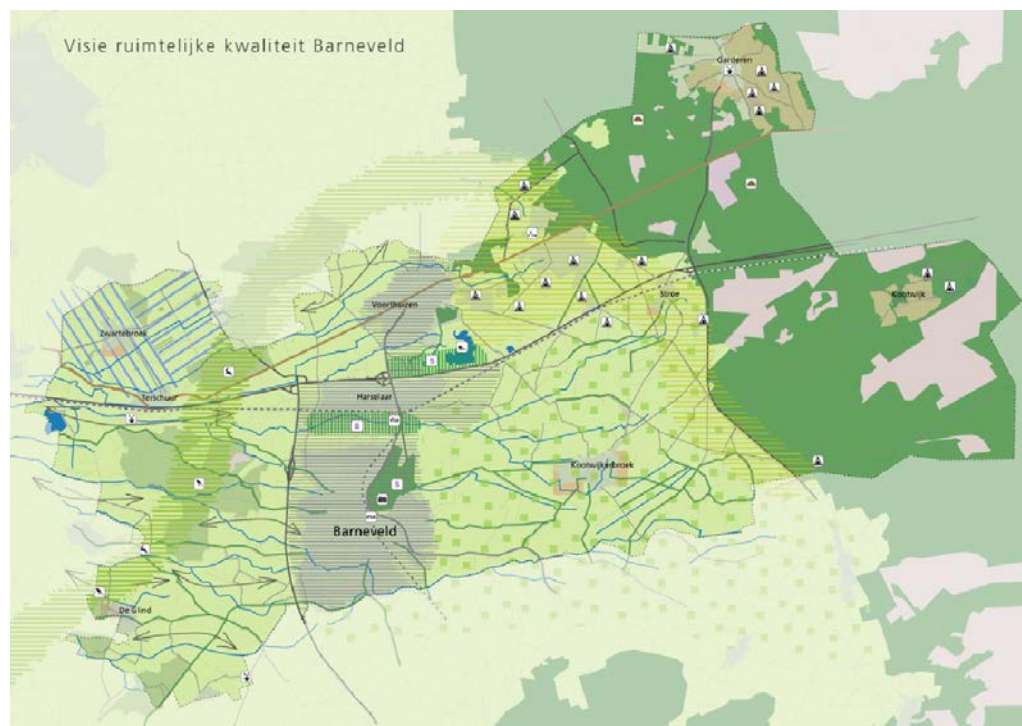
Toelichting op de bepaling van de deelgebieden

In deze structuurvisie zijn 4 deelgebieden en 4 zones onderscheiden:

- **Deelgebieden(samenhangende landschappelijke eenheden)**
 - Agrarisch bedrijvenlandschap
 - Agrarisch bekenlandschap.
 - Agrarisch slagenlandschap.
 - Veluws natuurgebied met agrarische enclaves.
- **Zones (functionele ontwikkelingsrichting) :**
 - Overgangszone landschap, landbouw en recreatie.
 - Stedelijke zone.
 - Landschappelijke bufferzone.
 - Robuuste ecologische verbindingzone.

Afbeelding

Visie ruimtelijke kwaliteit
Barneveld.

Legenda

Zones

- Stedelijke zone
- Overgangszone landschap, landbouw en recreatie
- Robuuste ecologische verbindingszone
- Landschappelijke bufferzone

Deelgebieden

- Agrarisch bedrijvenlandschap
- Agrarisch bekenlandschap (dicht lint, open landschap, beek)
- Agrarisch slagenlandschap
- Veluws natuurgebied met agrarische enclaves (bos, heide, es- en brinkdorpen)

Ontwikkelingen

- Stedelijk uitlooptgebied
- Uitbreiding wonen en bedrijven bij kleine kernen

Basis

- Gemeentegrens
- Stedelijk gebied
- Relicten kampenlandschap
- Spoorlijn
- Water/ beken
- Snelweg
- Wegen
- Historische weg
- Lanen
- Cultuurhistorische elementen (grafheuvel, molen, landgoed)
- Verblijfsrecreatie
- Golfbaan
- Recreatieplas

23-05-2011

 ARCADIS

In de deelgebieden is de landschappelijke structuur bepalend voor het functionele gebruik, c.q. gebruiksmogelijkheden. Veelal is de functie landbouw de belangrijkste functie. In de zones wordt op basis van beleidskeuzes een ontwikkelingsrichting voorgestaan die gekoppeld is aan een specifieke functie. In het geval van de Robuuste ecologische verbindingszone is sprake van een op natuur gerichte ontwikkeling die zich over twee deelgebieden uitstrekt.

De in deze structuurvisie gehanteerde gebiedsindeling is meer uitgesplitst dan in de Structuurvisie 2009 (zie kader), omdat ten opzichte van de Structuurvisie 2009 het accent niet op het stedelijk maar op het landelijk gebied ligt. Om de verschillende aspecten goed te kunnen duiden, werd een meer uitgesplitste gebiedsindeling als noodzakelijk gezien. Deze is een vereenvoudiging van de gebiedsindeling zoals gehanteerd in het Landschapsontwikkelingsplan Gelderse Vallei. De gebiedsindeling van het LOP gaat uit van cultuurhistorische landschapstypen, zoals beschreven in bijlage 1. In het LOP zijn zeer gedetailleerd de verschillende typen geduid. Echter deze indeling is niet hoe men het gebied in de praktijk beleefd. Daarnaast wordt in het LOP aangegeven dat veel gebieden weinig tot geen historische kenmerken meer hebben. Hiervoor worden in het LOP diverse categorieën van diffuus landschap onderscheiden. Bij de gebiedsindeling in dit structuurplan gaat het niet om de individuele cultuurhistorische landschapstypen die als onderdeel herkenbaar en waardevol zijn, maar de grotere eenheden die aangeven hoe het landschap gebruikt en beleefd wordt, met bijbehorende kwaliteiten en ontwikkelingsmogelijkheden. Het buitengebied ten westen van Barneveld bestaat uit een mix van verschillende cultuurhistorische landschapstypen. Gave, maar ook minder gave delen kampenlandschap worden afgewisseld met gave en minder gave heideontginningen. Het landschap wordt echter vooral gedomineerd door de vele agrarische bedrijven. In deze structuurvisie wordt het gebied daarom gekarakteriseerd als kleinschalig afwisselend agrarisch beken- of slagenlandschap, waarbij de diverse cultuurhistorische landschapstypen bijdragen aan het algemene afwisselende karakter.

RELATIE MET GEBIEDSINDELING STRUCTUURVISIE 2009

De in deze visie gehanteerde indeling is een nadere specificering van de ruimtelijke structuur zoals onderscheiden in de Structuurvisie 2009. Hierin worden 4 deelgebieden aangegeven:

- Het gebied Barneveld-Harselaar-Voorthuizen. Dit deelgebied komt overeen met de hier onderscheiden Stedelijke zone.
- Het gebied ten westen van de A30 (Zwartebroek-Terschuur-De Glind). Dit deelgebied is in deze structuurvisie gesplitst in de deelgebieden Agrarisch bekenlandschap en Agrarisch slagenlandschap, omdat de landschappelijke structuur en daarmee het opnamevermogen van beide gebieden anders is.
- Het landbouwgebied rond Kootwijkerbroek en Stroe: Dit deelgebied komt overeen met het deelgebied Agrarisch bedrijvenlandschap.
- De Veluwe (Garderen en Kootwijk). Dit deelgebied komt overeen met het deelgebied Veluws natuurgebied met agrarische enclaves.

Waar in de Structuurvisie 2009 de recreatieve zone en de robuuste ecologische verbindingszone nog uitgewerkt worden per deelgebied, zijn ze in deze structuurvisie uitgelicht, om de specifieke problematiek per zone beter te kunnen beschrijven.

Nadere uitwerking van de visie landschap

Behoud door ontwikkeling

Een belangrijke vraag voor Barneveld is of de diverse landschappen gereconstrueerd, geconserveerd of vernieuwd dienen te worden. Dit verschilt per deelgebied, maar Barneveld kiest in algemeenheid voor het principe ‘behoud door ontwikkeling’ als uitgangspunt voor de ruimtelijke-, landschappelijke- en cultuurhistorische kwaliteit van het buitengebied. De gemeente zal hierbij vooral een voorwaardenscheppende en faciliterende rol spelen. Bijvoorbeeld door het bieden van planologische mogelijkheden zoals in ons functieverandering- en landgoederenbeleid.

Landschappelijke- cultuurhistorische- en archeologische kwaliteiten

De landschappelijke- cultuurhistorische- en archeologische kwaliteiten dienen gehandhaafd, beschermd en bij voorkeur versterkt dienen te worden. Versterking vindt plaats door het realiseren van nieuwe landschapselementen (zoals houtwallen en andere houtopstanden) als uitwerking van het in het LOP genoemde landschappelijke raamwerk gekoppeld aan de ontwikkeling van een dynamisch multifunctioneel landschap. Archeologische monumenten worden in het nieuwe bestemmingsplan beschermd. Deze krijgen een zodanige bestemming, dat de bescherming optimaal is gewaarborgd. Om de overige archeologische waarden te beschermen, wordt uitgegaan van de gemeentelijke archeologische verwachtingswaarden kaart. Deze kaart is actueel en gekoppeld aan het archeologische beleid van de gemeente Barneveld.

Ruimte voor ontwikkeling

Met uitzondering van de Veluwe met haar enclaves, is het Barneveldse buitengebied vooral een functioneel landschap waarin gewoond en gewerkt wordt. Door het concentreren van stedelijke voorzieningen op de as Voorthuizen-Barneveld wordt dit overige landschap ontzien. Hier blijft daardoor ruimte voor ontwikkelingen op het gebied van landbouw, recreatie, natuur en water. Belangrijk hiervoor is het zogenaamde opnamevermogen of draagkracht van het landschap ten aanzien van ontwikkelingen. Dit verschilt per landschapstype. In een kleinschalig afwisselend landschap zijn nieuwe ontwikkelingen makkelijker in te passen, zonder dat het ruimtelijk beeld wordt aangetast. Sterker nog, daar waar kleinschaligheid verloren is gegaan, kan bijvoorbeeld een nieuwe ontwikkeling voor landschappelijke versterking zorgen, bijvoorbeeld door bij uitbreiding van agrarische bedrijfsactiviteiten deze landschappelijk in te passen door goede erf- c.q. kavelgrensbeplanting.

Ook bij dit landschapstype zijn er grenzen. Het landschap moet voldoende “poreus” blijven en niet geheel dichtslippen. In open gebieden zijn veranderingen juist zeer zichtbaar. Ontwikkelingen zijn dan meer denkbaar binnen de dichtere lintstructuren op de dekzandruggen, dan in de open beekdalen zelf (zie kader).

AFWEGING VERDICHTING LINT – AANTASTING OPENHEID BEKENLANDSCHAP

In de loop der tijd zijn de linten in Barneveld steeds verder verdicht. Dit heeft als nadeel dat er steeds minder contact is vanaf de weg naar het achtergelegen landschap. Verdere verdichting (ontwikkeling in de breedte) zal dit negatief beïnvloeden. Echter ontwikkeling in het beekdal (in de diepte) betekent een aantasting van de openheid die op grote afstand voelbaar is en effect heeft. Barneveld geeft er daarom toch de voorkeur aan om de ontwikkelingen langs het lint te blijven concentreren. Ook omdat de afwisseling tussen rug en dal en daarmee alle landschapsdelen steeds goed te beleven is via de vele wegen die de structuur haaks doorsnijden. Bij ontwikkelingen in het lint zal er nadrukkelijk wel voor gezorgd moeten worden dat er over de erven en dergelijke doorzichten naar het achtergelegen landschap blijven. Dit kan bijvoorbeeld door de ontsluitingsweg over het erf als zichtas te gebruiken en niet te blokkeren met gebouwen, opslag of beplanting.

Juist vanwege het opnamevermogen dienen bepalende structurerende landschapselementen als houtsingels, bossages en wegbeplantingen te worden bewaard of uitgebreid als onderdeel van het eerder genoemde landschappelijk raamwerken.

LAAN

EENZIJDIGE BOMENRIJ

ONDUIDELIJK BEELD

Meer enkele rij dan laan

Doordat wegbeplantingen onder druk staan door vragen voor wegverbreding vanwege beter gebruik voor fietsers, capaciteitsvergroting etc. zijn er heldere principes nodig om de gewenste landschappelijke kwaliteit te waarborgen:

- Hoofdstructuren (historische verbindingen/doorgaande wegen die kernen verbinden): handhaven en/of ontwikkelen van een tweezijdige laanbeplanting of een dubbele eenzijdige bomenrij¹.
- Substructuren (overige wegen): doorgaande eenzijdige bomenrijen².
- Langs de noord-zuid wegen in het bekenlandschap dient geen wegbeplanting te zijn, omdat deze wegen haaks op de open beekdalen lopen en het doorzicht zouden blokkeren.

Schaalvergroting en functieverandering

De gemeente faciliteert de schaalvergroting naar minder maar grotere grondgebonden landbouwbedrijven op een manier die optimaal recht doet aan zowel de landbouw als het landschap. Dit geldt ook voor functieverandering, waarbij agrarische functies worden omgevormd naar woon- of andere bedrijfsfuncties: “rood voor rood”. De gemeente doet dit door middel van het stellen van eisen aan de vormgeving en inpassing van erf en gebouwen. Elk landschapstype heeft daarbij eigen mogelijkheden en stelt eigen eisen. Aanwezige cultuurhistorisch waardevolle landschappelijke- of bebouwingselementen op de erven (van bakhuizen, hooibergen tot hakhoutbosjes) dienen bewaard te blijven³. Wel kunnen zij met behoud van de oorspronkelijke uitstraling ingezet worden voor een nieuwe functie.

Grootschalige agrarische structuren zullen een goed landschappelijk casco vragen, doordat deze ontwikkeling haaks staat op karakteristieke kleinschalige landschapstypes in de gemeente. Het landschappelijke casco is te bepalen op basis van:

- Het aangeven van welke patronen en elementen behouden moeten worden.

¹ Het dilemma bij het versterken van laanbeplantingen langs hoofdstructuren, is dat juist op deze wegen de druk voor verbreding het hoogst zal zijn. Hier is dus meer moeite voor nodig dan bij de substructuren.

² Daar waar nu dubbelzijdige boombeplanting aanwezig is, is daardoor de mogelijk aanwezig tot het eenvoudig versterken van het lokale wegennet in verband met zwaarder belasting van dit wegennet. Anderzijds is het ook eenvoudiger mogelijk wegen die nu zonder boombeplanting zijn te voorzien van bomenrijen, doordat dit minder ruimtebeslag met zich meebrengt.

³ In de nota “Regionale functieverandering en nevenactiviteiten” 4 april 2008 van de Regio De Vallei wordt al in aansluiting op het streekplan en de reconstructieplannen voor de Gelderse Vallei en de Veluwe aangegeven dat bij functieverandering cultuurhistorische bebouwing niet gesloopt mag worden, de nieuwe situatie zorgvuldig wordt ingepast en er geen buitenopslag plaats vindt. Het begrip cultuurhistorische bebouwing kan worden verengd tot karakteristieke gebouwen en/of boerderijen, maar wordt in dit Structuurplan breder uitgelegd. Ook karakteristieke objecten als bakhuizen, hooibergen die de historische ontwikkelingsgeschiedenis vertellen, behoren hiertoe. Conform de nota, dient bij functieverandering eerst nagegaan te worden of ook deze objecten ingezet kunnen worden voor de nieuwe functie voordat nieuwbouw plaats kan vinden. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan de hooiberg als garage in plaats van het nieuw bouwen van een garage.

- Het aangeven van welke patronen en elementen op welke wijze gewijzigd mogen worden.
- Het aangeven van welke nieuwe patronen en elementen gewenst zijn om landschap en biodiversiteit te versterken.
- Het verbeteren van de recreatieve ontsluiting in samenhang met het casco.

Het Ontwikkelingsfonds platteland heeft nu al voorzien in een projectbudget voor een pilot voor "Barneveldse" architectuur en inpassing van nieuwe (grote) stallen.

Daarnaast wordt er momenteel gewerkt aan het opstellen van een regionaal Beeldkwaliteitsplan voor het Reconstructiegebied Gelderse Vallei/Utrecht Oost. De landschappelijke inpassing van de schaalvergroting is daarin een belangrijke opgave. In beide projecten zal ook aandacht worden besteed aan de streekeigenheid van bebouwing.

**LANDSCHAPPELIJKE
RAAMWERKEN / CASCO'S
VERGROTEN DE
OPNAMECAPACITEIT VAN
HET LANDSCHAP**

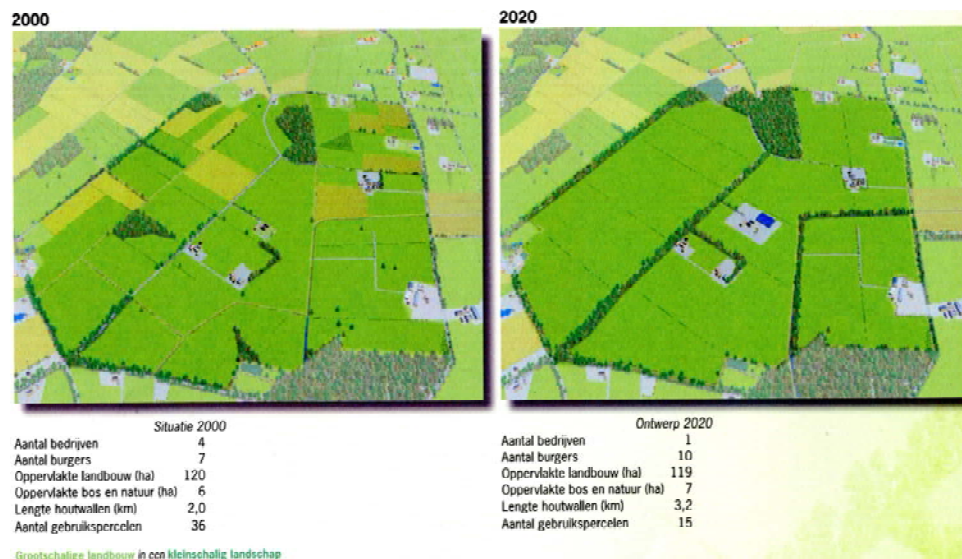
Bij het ontwerpen van het casco is waar mogelijk rekening te houden met de gewenste kavelgrootte- en kavelvorm van landbouwpercelen. Afhankelijk van landschappelijke omstandigheden en wensen is per gebiedsdeel meer of minder tegemoet te komen aan de wensen tot schaalvergroting van percelen. Een goede verkaveling met een voldoende grote huiskavel is ook van groot belang voor het blijvend mogelijk maken van beweiding met koeien in de wei. Het Beeldkwaliteitsplan Functieverandering Geldersevallei vormt een goede leidraad bij het komen tot op gebiedskwaliteiten afgestemde groene casco's.

Het casco is vervolgens op te nemen in het bestemmingsplan. Maar dat is niet genoeg. Ook nu zijn veel landschapselementen op papier beschermd (bestemmingsplan, kap-, of aanlegvergunning), maar vindt toch nog steeds een sluipende achteruitgang plaats van landschapselementen en kavelpatronen. Dat is slechts te veranderen door eigenaren van gronden en landschapselementen marktconform te gaan belonen voor het in stand houden en onderhouden van (kleinschalige) patronen en landschapselementen. Er zijn belangrijke ontwikkelingen gaande om deze beloning mogelijk te maken: de herziening van het Europese landbouwbeleid en het oprichten van (regionale/gemeentelijke) landschapsfondsen. Binnen de provincie Gelderland is hiervoor ook het subsidiesysteem GroenBlauwe Diensten ontwikkeld en in werking gesteld. Ook de gemeente Barneveld oriënteert zich op de organisatie van groenblauwe diensten. Vooruitlopend daarop werken wij aan het opstellen van het daarvoor benodigde Gebieds Uitvoerings Programma (GUP). Dit programma geeft aan welke ambities worden nagestreefd, in welke (deel)gebieden en voor welke diensten de subsidies beschikbaar worden gesteld. Dit wordt gebaseerd op het bestaande LOP en op deze structuurvisie.

INSPIRATIE CASCOBENADERING

Afbeelding

Afbeeldingen uit
rapportage Alterra 1642

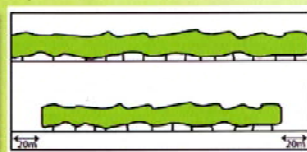

Het Alterra-rapport 1642, Grootschalige landbouw in een kleinschalig landschap is voor de cascobenadering als inspiratiebron te gebruiken.

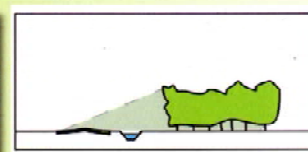
Box 4 ontwerpprincipes:

Principe 1 - Verplaats blokkerende kleine landschapselementen vanuit het midden naar de randen van kavels of aansluitend bij andere robuuste landschapselementen zoals bosjes.

Principe 2 - Greppels en houtwallen binnen kavels 20 meter ruimte geven, waardoor met landbouwwerktuigen onbelemmerd kan worden doorgereden en tegelijkertijd landschapselementen wel – zij het iets korter – in stand blijven. Op deze wijze kunnen ook nieuwe elementen met minimale consequenties in de bedrijfsvoering worden ingepast.

Principe 3 - Houtwallen aan oostzijde van wegen en sloten aanleggen zodat de schaduw niet op het agrarisch land valt maar in de sloot en/of op de weg.

LANDSCHAPPELIJKE INPASSINGEN:

fraaie rustige
vanzelfsprekende inpassing
agrarisch ensemble met
landschappelijke elementen
en mooie compositie met
onderscheid voor- en
achtererf. Het bedrijf is niet
verstopt, maar ingebed.

Minder maar grotere
bedrijven

Bijlage 3

Samenvatting PlanMER

Inleiding

Bij de voorbereidingen van dit structuurvisie- en bestemmingsplanbesluit is sprake van de plicht voor een MER. Deze omdat de structuurvisie en het bestemmingsplan buitengebied een kader vormen voor toekomstige m.e.r.-(beoordelings)plichtige besluiten, zoals een omgevingsvergunning voor de uitbreiding van een intensieve veehouderij. De MER bevat informatie over de milieugevolgen die samenhangt met het beleid (de structuurvisie) en de planologisch-juridische regeling (het bestemmingsplan), zodat deze informatie kan worden gebruikt in de besluitvorming over die plannen. Het MER wordt samen met de ontwerp-structuurvisie ter visie gelegd. Reacties op het MER worden meegenomen bij de vaststelling van de structuurvisie en de verdere voorbereiding van – en besluitvorming over het bestemmingsplan buitengebied.

Het MER is een zelfstandig document en bevat ook een zelfstandig leesbare, uitgebreide samenvatting. Die samenvatting is opgenomen in het MER. Deze bijlage bevat een selectie van die samenvatting. Het MER en daarmee ook deze bijlage is vooral gericht op de mogelijke milieugevolgen van de ontwikkeling van de intensieve veehouderij in de gemeente Barneveld.

Huidige situatie en ontwikkeling veehouderij

De huidige situatie en vaststaande autonome ontwikkelingen vormen de referentie voor het beoordelen van de beleidsopties of scenario's voor ontwikkeling in het MER. De landbouw in Barneveld bestaat vooral uit veehouderijbedrijven: de grondgebonden (melk)rundveehouderij en intensieve veehouderij (zoals pluimvee, varkens en mestkalveren).

Schaalvergroting in de veehouderij

Het aandeel grote bedrijven is in de provincies Gelderland en Overijssel relatief klein in vergelijking met vooral de zuidelijke provincies. Het LEI verwacht in oost Nederland nog een flinke schaalvergrotingsslag (het aantal bedrijven daalt, de omvang per bedrijf stijgt) omdat bedrijven voldoende groot moeten zijn om de concurrentie op de wereldmarkt aan te kunnen. Het LEI verwacht dat het aantal melkveebedrijven zal afnemen. Dit door deze schaalvergroting naar minder maar grotere bedrijven, ondanks een goed perspectief voor de melkveehouderij als geheel. Een deel van de met melken stoppende bedrijven zal echter nog wel (tijdelijk) blijven bestaan met rundvee zonder melkvee of als akkerbouwbedrijf. De perspectieven voor de eier-, kalver- en varkenssector zijn volgens het LEI redelijk positief. Ook hier zal de schaalvergroting naar minder maar grotere bedrijven doorzetten.

Veehouderijen in Barneveld

Tussen 2000 en 2009 is het aantal bedrijven in Barneveld afgenomen met 26%, circa 3% per jaar. Er is sprake van een zekere "ontmenging" van bedrijven met rundvee en intensieve veehouderij, waarbij de tak melkveehouderij wordt gestaakt en geïnvesteerd wordt in uitbreiding van de tak intensieve veehouderij.

Op basis van het milieuvergunningenbestand (2009) zijn in het plangebied 1.029 agrarische locaties met veehouderij. Hiervan houdt 50 % rundvee, 15% varkens en 9% pluimvee. Ruim

15% van de bedrijven is gemengd en 8% houdt paarden. Bijna de helft van de bedrijven is kleiner dan 40 Nederlandse Grootte Eenheden (NGE) en deze grote groep bedrijven kleiner dan 40 NGE omvat slechts 9% van de totale productieomvang. De bedrijven met een “volwaardige tak” (groter dan 70 NGE), een kleine 40% van het totaal aantal bedrijven, omvatten samen bijna 80% van de totale productieomvang. Uitgaande van de verwachte schaalvergroting zal het aantal bedrijven boven de 70 NGE stijgen en het aantal onder de 70 NGE sterker dalen. In aandeel van de totale economische omvang van de veehouderij in Barneveld in NGE is de (melk)rundveehouderij met 33% de grootste veehouderijtak in Barneveld, gevolgd door de kalverhouderij met 27% en de varkens- en pluimveehouderij met elk 16%.

De gemiddelde bouwblokgrootte van agrarische bedrijven in het vigerende bestemmingsplan is circa 0,9 hectare. De variatie rond dit gemiddelde is groot met uitschieters tot vier hectare.

Milieugebruiksruimte

De milieugebruiksruimte is het verschil tussen de huidige milieubelasting en de maximale milieubelasting op basis van wettelijke normen. Ontwikkeling van de veehouderij binnen Barneveld zal slechts binnen deze milieuruimte kunnen plaatsvinden. De milieugebruiksruimte voor de veehouderijen wordt vooral bepaald door de wet- en regelgeving op het gebied van ammoniak (rundvee en intensieve veehouderij) en geur (vooral intensieve veehouderij). Lokaal kunnen normen op het gebied van fijn stof (vooral pluimveehouderij) en geluid (vooral intensieve veehouderij) een belangrijke sturende factor zijn voor de milieugebruiksruimte.

Ammoniak

In het kader van de Natuurbeschermingswet of de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn worden diverse gebieden beschermd. Deze worden ook als Natura 2000-gebieden aangeduid. Omdat de huidige ammoniakbelasting de instandhoudingdoelstellingen van de natuurwaarden van de Natura2000-gebieden in en rondom Barneveld bedreigt, leidt dit tot vergaande beperkingen van de uitbreiding van ammoniakdepositie op die gebieden en daarmee op de uitbreidingsmogelijkheden (in emissie van ammoniak) van veehouderijen in Barneveld.

In Gelderland is het nog is tussen de provincie Gelderland, landbouw-, natuur- en milieuorganisaties een convenant Stikstof en Natura 2000 gesloten met de volgende hoofdpunten. Gelderland hanteert een drempelwaarde van 0,5% van de kritische depositiewaarde (KDW). Bedrijfsontwikkeling boven de drempelwaarde vereist een NB-wet vergunning en salderen (met rechten van stoppers) voor toename van de emissie t.o.v. de huidige situatie. Bij het salderen wordt 70% van de depositie en 15% van de emissie van stoppende bedrijven afgeroomd. Grondgebonden bedrijven kunnen uitbreiden zonder salderen, mits de stikstofproductie per hectare niet te hoog is en alle mest kan worden afgezet op gronden binnen 10 kilometer van het bedrijf.

In het MER is een kaart opgenomen waarin de milieuruimte voor de emissie van ammoniak, uitgaande van de drempelwaarde van 0,5%, is weergegeven. De milieuruimte in het oostelijk deel van de gemeente is beperkt. Dat geldt ook voor het oostelijk deel van het LOG

bij Kootwijkerbroek. De milieuruimte is het westelijk deel van het LOG is ruim, net zoals in het gebied ten westen van de A30 en het noordwestelijk deel van de gemeente. Voor circa een derde deel van de veehouderijen is de emissieruimte op basis van de drempelwaarde beperkt.

Per saldo zal de depositie van ammoniak (onderdeel van de depositie van stikstof) op de overbelaste Natura2000-gebieden moeten dalen. De emissieruimte op basis van de 0,5% drempelwaarde zal niet door alle veehouderijen benut kunnen worden omdat dit zou betekenen dat een er toename van de stikstof belasting op nu al overbelaste Natura2000-gebieden zou ontstaan. Op welke wijze deze totale taakstelling op het gebied van emissiereductie (en de monitoring daarvan) zal worden meegewogen bij de vergunningverlening is nog niet geheel duidelijk. De provincie zal dit als bevoegd gezag uitwerking in haar verordening(en). Voor het bestemmingsplan buitengebied zal dat kunnen betekenen dat een deel van de planologische ontwikkelingsruimte voor veehouderijen niet bij recht kan worden toegekend.

Geurhinder uit stallen

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) vormt het toetsingskader voor geur veroorzaakt door het houden van dieren in dierenverblijven. Door de gemeente Barneveld is in oktober 2008 een verordening vastgesteld met afwijkende geurnormen (zogenaamde voorgrondnormen). Bij het bepalen van de milieugebruiksruimte wordt op vergunningenniveau de cumulatie, de zogenaamde achtergrondbelasting, niet meegenomen.

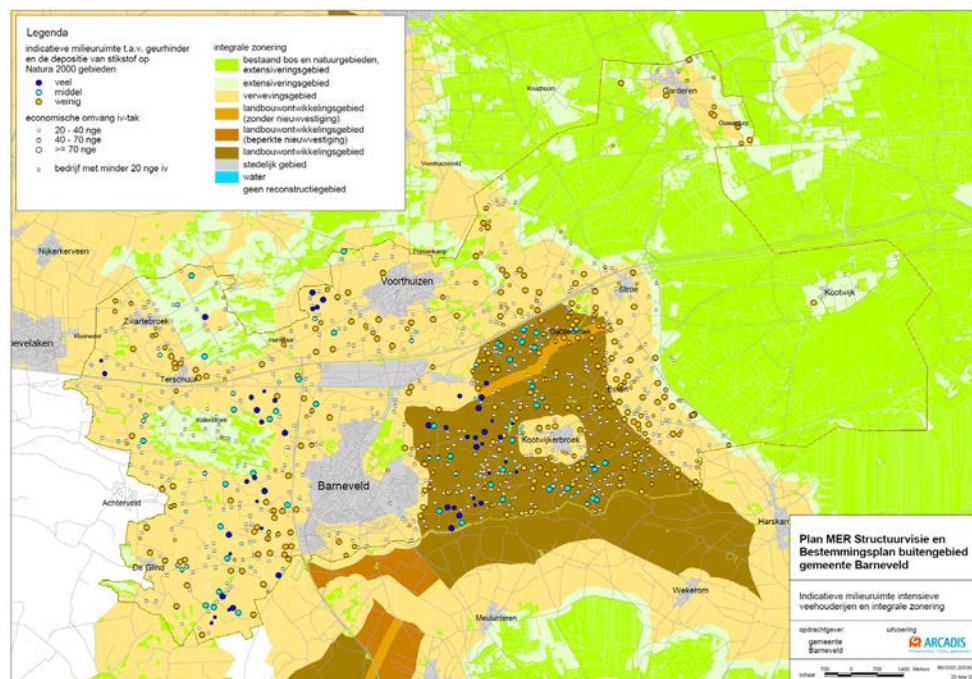
Nieuwvestiging van een intensieve veehouderij of omschakeling van een niet-intensief naar een intensief bedrijf gaat altijd gepaard met een uitbreiding van de geuremissie. Uitbreiding van bestaande intensieve veehouderijen (meer dierplaatsen) kan gepaard gaan met de uitbreiding van de vergunde geuremissie, maar dat is niet noodzakelijkerwijs het geval. Door toepassing van moderne stalsystemen of luchtwassers is het ook mogelijk om, binnen het vergunde emissieniveau, uit te breiden.

In een kaart in het MER is de milieuruimte voor de emissie van geur, uitgaande van de gemeentelijke normstelling voor de voorgrondbelasting, weergegeven. De milieuruimte wordt sterk bepaald door de aanwezigheid van burgerwoningen in het buitengebied en de afstand tot kernen. De verweving van vele functies in het buitengebied van Barneveld, ook in het LOG, is hierin terug te zien. Voor de bedrijven met weinig milieuruimte geldt dat een schaalvergroting gepaard zal moeten gaan met extra emissiereductie, omdat een uitbreiding van het aantal dieren binnen een bepaald emissieplafond mogelijk te maken. Voor circa de helft van de intensieve veehouderijen in Barneveld is dat het geval.

Uitgaande van een toets aan het criterium “een goed woon- en leefklimaat” en de streefwaarden zoals die zijn genoemd in de gebiedsvisie (2008) zijn er in Barneveld gebieden waar ook de huidige achtergrondbelasting randvoorwaarden stelt aan de realisatie van ruimtelijke initiatieven, zoals de uitbreiding van een bouwblok voor een intensieve veehouderij. Dit zijn in ieder geval de gebieden waar de huidige achtergrondbelasting hoger is dan de streefwaarden uit de gebiedsvisie.

Milieuruimte: combinatie ammoniak en geur

In onderstaande kaart (een grotere versie is opgenomen in bijlage 4) en tabellen is een combinatie gemaakt van de milieuruimte voor de emissie van ammoniak (drempelwaarde van 0.5%) en geur (gemeentelijke normstelling voor de voorgrondbelasting).

Relatief gezien zijn er in de extensiveringsgebieden en verwevingsgebieden meer locaties met een beperkte milieuruimte dan in het LOG. Locaties met veel milieuruimte zijn echter ook in het verwevingsgebied te vinden. Voor de meeste locaties (ruim 70%) geldt dat groei veelal gepaard zal moeten gaan met de toepassing van emissiearme stalsystemen en/of luchtwassers, om groei binnen het milieuplafond mogelijk te maken. Ook regelgeving als de IPPC-richtlijn en de provinciale verordening stikstof en Natura2000 zorgt er voor dat de bouw van nieuwe stallen of modernisering van stallen zal moeten samengaan met de reductie van de emissie (ammoniak, geur, fijn stof) per dierplaats. Om dergelijke investeringen te kunnen financieren gaat dat vaak gepaard met een toename van het aantal dierplaatsen en een “opvulling” van de milieugebruiksruimte.

Fijn stof

Uit verschillende publicaties is bekend dat fijn stof gezondheidsproblemen en vroegtijdige sterfte kan veroorzaken bij de mens. Concentratie van veehouderijen kan de kans op overschrijding van de fijn stof normen verhogen. Mogelijk vormt dit een beletsel bij de vergunningverlening voor grotere intensieve veehouderijen, vooral voor pluimveebedrijven. In het toetsingskader is opgenomen dat de concentratie van fijn stof uitsluitend wordt beoordeeld op woonlocaties en op locaties die voor het publiek toegankelijk zijn.

Uit de Grootchalige Concentratiekaart Nederland blijkt dat in 2010 de jaargemiddelde achtergrondconcentratie van fijn stof (PM10) in het buitengebied van Barneveld overwegend liggen tussen 20 en 30 µg/m3. Dit ligt ruim onder de maximale jaargemiddelde

concentratie van 40 µg/m³ fijn stof, maar boven de (gezondheids)advieswaarde van de WHO. De concentraties worden voor een belangrijk deel bepaald door de heersende achtergrondconcentraties.

De bijdrage van de veehouderij in de concentratie fijn stof (PM₁₀) ligt in grote delen van de gemeente tussen 0 en 5 µg/m³. Plaatselijk, direct rondom vooral pluimveehouderijen, is die bijdrage groter (tussen 10 en meer dan 30 µg/m³).

In gebieden met een hogere achterconcentratie (>25 µg/m³) kan fijn stof een sturende factor zijn voor de milieugebruiksruimte. Dit zal vooral aan de orde zijn bij pluimveebedrijven die omschakelen naar scharrelhuisvesting of andere systemen i.v.m. dierwelzijnseisen. Gemiddeld genomen zal fijn stof voor andere veehouderijen geen bepalende factor zijn voor de milieugebruiksruimte omdat het invloedsgebied veelal beperkt is.

Alternatieven

Om de milieugevolgen van de mogelijke ontwikkeling van de veehouderij in beeld te brengen zijn in het MER een aantal alternatieven (scenario's voor ontwikkeling) geformuleerd, zijn de effecten van die alternatieven ingeschat en onderling vergeleken. Die alternatieven focussen vooral op de ontwikkeling van intensieve veehouderij. Daarnaast is er aandacht besteed aan de ontwikkeling van de melkrundveebedrijven.

Alle alternatieven gaan uit van een (modelmatige) aanname dat de kleinste bedrijven (<40 NGE) op termijn, binnen de planperiode van de structuurvisie, stoppen. Bedrijven die iets groter zijn zullen stoppen als ze in de gevoelige gebieden liggen en de grotere bedrijven (>70 NGE) groeien niet als ze onvoldoende milieuruimte hebben, maar blijven wel bestaan. Voor melkveehouderij geldt dat bedrijven kleiner dan 70 NGE als stopper beschouwd worden.

De overige bedrijven groeien maximaal tot een bepaalde bedrijfsgrootte. Deze maximale grootte verschilt in tussen het landbouwonwikkelingsgebied en het verwevingsgebied omdat er in het LOG planologisch gezien meer ontwikkelingsmogelijkheden zijn. In de varianten waarin de veestapel niet groeit t.o.v. de (vergunde situatie) in 2010, wordt de economische omvang van de bedrijven die modelmatig gezien stoppen herverdeeld over de bedrijven die modelmatig gezien groeien. In de varianten met 10-20% groei van de veestapel in Barneveld worden extra NGE's verdeeld over de bedrijven met groeimogelijkheden.

Autonoom moeten alle bedrijven voldoen aan het Besluit Huisvesting. Hiermee is in het MER rekening gehouden met het beoordelen van de effecten voor alle aspecten. De ammoniakdepositie op Natura 2000-gebieden vormt hierop een uitzondering.

Vergunningen voor individuele bedrijven zullen op het moment van bedrijfsuitbreiding in voorkomende gevallen in het kader van de Natuurbeschermingswet beoordeeld worden ten opzichte van de individuele situatie in december 2004 of februari 2009. In het MER is op het niveau van de gemeente Barneveld een vergelijking gemaakt tussen de vergunde dierplaatsen en de veebezetting op basis van de CBS landbouwtellingen. In de beoordeling op basis van de Natuurbeschermingswet worden de vergunde en ook gerealiseerde dierplaatsen als referentie gebruikt.

In onderstaande tabel is de uitwerking van de alternatieven samenvattend beschreven.

Alternatief	Variant (en)	Toelichting
1. Referentiesituatie: Huidige situatie en autonome ontwikkeling	1a Huidige situatie, op basis van vergunde rechten veehouderijen in 2010 1b Huidige situatie, conform 1a, gecorrigeerd voor eisen uit Besluit Huisvesting 1c Huidige situatie, conform 1a gecorrigeerd voor gemiddelde bezetting	1a De huidige situatie is de vergunde milieusituatie (Wm) in het peiljaar 2010. 1b Autonoom moeten alle bedrijven gedurende de looptijd van het bestemmingsplan buitengebied voldoen aan de maximale emissiewaarden uit het Besluit huisvesting. De stalemissies worden hierop gecorrigeerd. 1c. Op basis van een vergelijking tussen CBS-meitellingen en vergunde rechten wordt een inschatting gemaakt van de latent aanwezige milieuruimte voor emissie van ammoniak. Dit is van belang i.v.m. toets van effecten op Natura 2000-gebieden
2. Minder maar grotere_ bedrijven. Intensieve veehouderijbedrijven met economisch perspectief (> 70 NGE) in verwevingsgebied met voldoende milieuruimte groeien in bouwblok met maximaal 2 keer 30% tot maximaal 1,5 ha bouwblok. Bedrijven in LOG groeien tot maximaal 2,5 ha bouwblok, geen nieuwvestiging. Melkveebedrijven met economisch perspectief (>70 nge) groeien in zowel verwevings- als landbouwontwikkelingsgebied tot een omvang van 150 melkkoeien met bijbehorend jongvee.	2a: Totale gemeentelijke veestapel blijft gelijk 2b: Totale gemeentelijke melkveestapel- en varkensstapel groeien met 10%, pluimvee- en vleeskalverenstapel groeien met 20%.	2a: In deze variant nemen de groeiende bedrijven productierechten over van stoppende bedrijven. Per saldo blijft daarbij de totale veestapel in de gemeente gelijk, wat overeenkomt met het advies van de streekcommissie om de veestapel in de Gelderse Vallei niet meer te laten groeien. 2b: Deze variant brengt de gevolgen van groei van de totale gemeentelijke veestapel in beeld en is daarmee ook een worst-case variant. Grotere groeipercentsages worden niet realistisch geacht. Deze variant komt voor de intensieve veehouderij overeen met het voortzetten van de groeitrend in de totale veestapel in Barneveld in de periode 2004-2010. Het aantal melkkoeien in Barneveld was stabiel in de periode 2004-2010. 10% groei brengt de gevolgen in beeld van het eventueel groeien van de melkveestapel na het afschaffen van de melkquotering in 2013.

Vergelijking van effecten op hoofdlijnen

In het MER zijnde effecten van de alternatieven op verschillende aspecten in beeld gebracht en vergeleken met de referentiesituatie. Per aspect zijn één of meer criteria gebruikt voor de effectbeoordeling. De effecten zijn kwalitatief beoordeeld met de volgende zevenpuntsbeoordelingsschaal:

Score	Omschrijving
++	Zeer positief ten opzichte van de referentiesituatie
+	Positief ten opzichte van de referentiesituatie
0/+	Licht positief ten opzichte van de referentiesituatie
0	Neutraal
0/-	Licht negatief ten opzichte van de referentiesituatie
-	Negatief ten opzichte van de referentiesituatie
--	Zeer negatief ten opzichte van de referentiesituatie

Thema	Beoordelingscriterium	HS	2a Minder maar grotere bedrijven, veestapel blijft gelijk	2b Minder maar grotere bedrijven, melkvee en varkens + 10%, pluimvee en vleeskalveren + 20%
Ammoniak en natuur	Depositie van ammoniak op Natura 2000-gebieden	0	+	0/+
	Depositie van ammoniak op Beschermde Natuurmonumenten	0	+	0/+
	Depositie van ammoniak op EHS-gebieden	0	+	0/+
Overige effecten natuur	Verdroging van waardevolle en beschermde gebieden	0	0	0
	Waardevolle en beschermde soorten	0	0	0
Fijn stof	Verkeer fijn stof (PM10)	0	0/+	0
	Bedrijfsvoering fijn stof	0	0	0/-
Geluid	Verandering geluidsemissie bij geluidsgevoelige categorieën: bebouwde kom, geluidgevoelige gebouwen en terreinen, woningen en stiltegebieden	0	0/+	0/+
Geur	Leefklimaat binnen de bebouwde kom	0	0/+	0
	Leefklimaat buiten de bebouwde kom	0	0/+	0/-
Landschap, cultuurhistorie & archeologie en aardkundige waarden	Beïnvloeding van specifieke landschappelijke patronen/objecten en elementen.	0	0/+	0/+
	Beïnvloeding van visueel ruimtelijke karakteristiek	0	0	0/-
	Aantasting archeologische waarden	0	0/-	-
	Beïnvloeding historisch geografische waarden	0	0/+	0/+
	Beïnvloeding historische (steden)bouwkundige waarden	0	0/+	0/+
	Aantasting aardkundige waarden	0	0/-	-
Bodem en water	Effect op de bodem	0	0	0
	Effect op het watersysteem	0	0	0

In een bijlage bij het MER is informatie opgenomen aangaande de lopende onderzoeken en huidige inzichten met betrekking tot de relatie tussen intensieve veehouderij en gezondheid en is een relatie gelegd met het milieuonderzoek in het kader van het planMER. Omdat het beoordelen van de effecten op de volksgezondheid geen onderdeel van de planMER maar er maatschappelijk gezien wel veel aandacht is voor dit thema, is deze bijlage opgenomen.

Aanbevelingen intensieve veehouderij

In het MER zijn o.a. de volgende aanbevelingen opgenomen voor de uitwerking van het beleid met betrekking tot de intensieve veehouderij.

- Een actieve handhaving en intrekking van “lege” vergunningen, vooral in en rondom de kwetsbare gebieden. Ook bij het begrenzen en toekennen van bouwblokken in het bestemmingsplan buitengebied hier op inspelen. Dit om latente ontwikkelruimte op ongunstige locaties terug te dringen.
- Nieuwsvestiging in het LOG in principe uit te sluiten gezien de beschikbaarheid van vele “vrijkomende” locaties.
- Omschakeling naar intensieve veehouderij alleen toe te staan als onderdeel van de afwaartse beweging. Dus als er sprake is van de afbouw van een locatie in het extensiveringsgebied, een niet-duurzame locatie in het verwevingsgebied of het oplossen van een knelpunt. Ook dient de locatie waar er sprake is van omschakeling zodanig zijn gelegen dat deze gezien de milieuruimte en andere omgevingsaspecten als een duurzame locatie kan worden aangemerkt.
- Ook bij grote schaa sprongen van bestaande intensieve veehouderijen (bij hervestiging) dient een dergelijke toets op duurzaamheid te worden gedaan.
- Het afwegingskader voor de extra 30% aan groeir ruimte voor de intensieve veehouderij uitbreiden met zones rondom de gevoelige gebieden, zoals 500 meter rond N2000-gebieden, maatwerkzones rond kernen, toekomstige uitbreidingen van die kernen en in gebieden waar andere functies (natuur, recreatie) het primaat hebben.
- Bij uitbreidingen van bestaande intensieve veehouderijen en omschakelingen naar intensieve veehouderij in het kader van de bestemmingsplanprocedure een omgevingstoets uitvoeren, waarin o.a. wordt ingegaan op
 - De geurbelasting, inclusief de cumulatieve belasting. Deze mag de streefwaarden niet overschrijden
 - Bij een toename van de ammoniakemissie moet er concreet zicht op voldoende salderingsmogelijkheden en/of dat er voldaan wordt aan de eisen uit de provinciale verordening stikstof en Natura2000
 - Een goede inpassing van het initiatief in het landschap
 - Een goede ontsluiting
 - Eventuele risico's voor de volksgezondheid
 - Een evenredige verdeling van de milieuruimte
 - Een positief advies van de waterbeheerder(s)

In het MER zijn ook aanbevelingen opgenomen op het gebied van mestvergiftiging en recreatie.

Bijlage 4 Kaart milieugebruiksruimte

Legenda

indicatieve milieuruimte t.a.v. geurhinder
en de depositie van stikstof op
Natura 2000 gebieden

- veel
- middel
- weinig

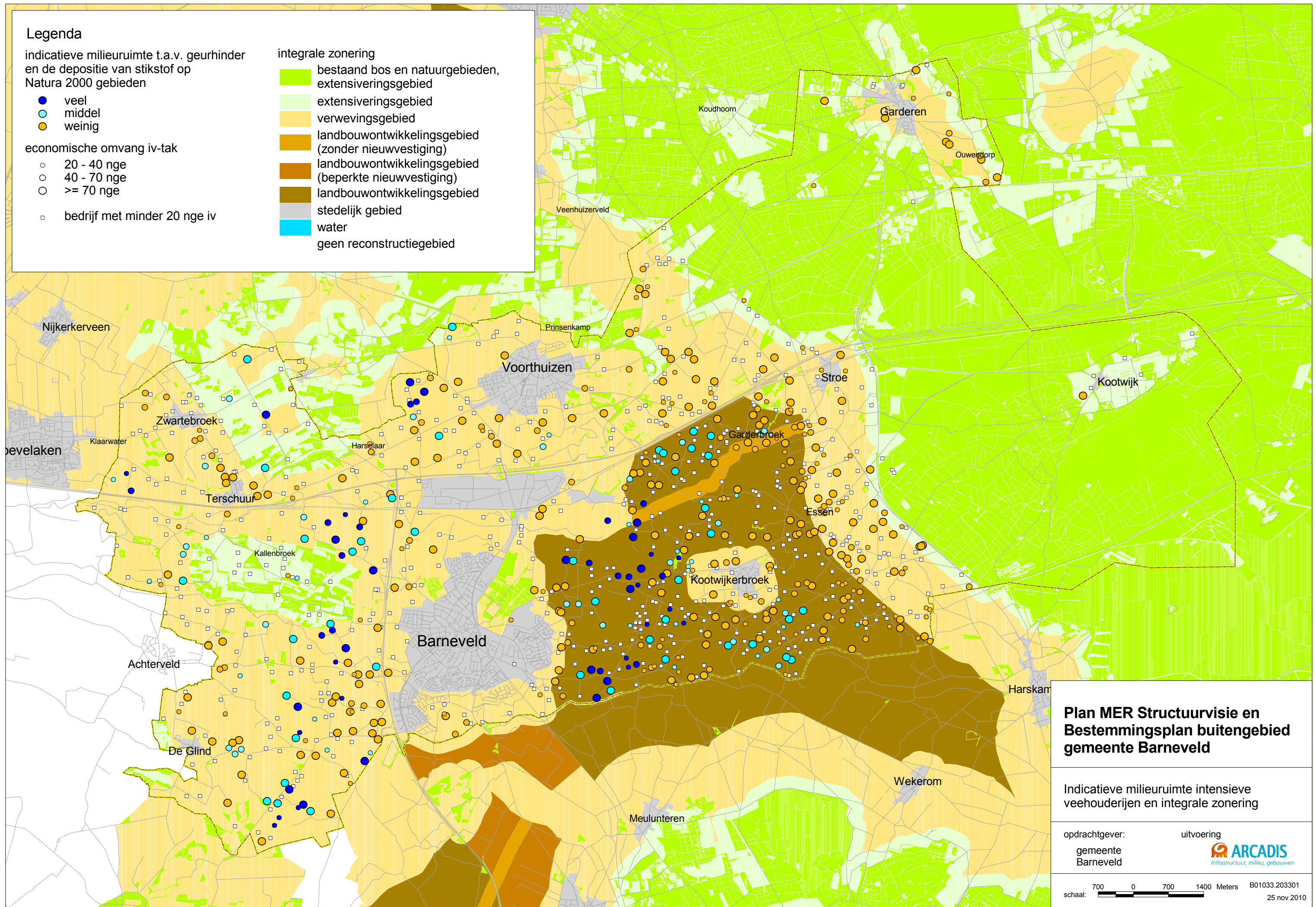
economische omvang iv-tak

- 20 - 40 nge
- 40 - 70 nge
- ≥ 70 nge

- bedrijf met minder 20 nge iv

integrale zonering

- bestaand bos en natuurgebieden, extensiveringsgebied
- extensiveringsgebied
- verwevingsgebied
- landbouwontwikkelingsgebied (zonder nieuwvestiging)
- landbouwontwikkelingsgebied (beperkte nieuwvestiging)
- landbouwontwikkelingsgebied
- stedelijk gebied
- water
- geen reconstructiegebied

Plan MER Structuurvisie en Bestemmingsplan buitengebied gemeente Barneveld

Indicatieve milieuruimte intensieve
veehouderijen en integrale zonering

opdrachtgever:
gemeente
Barneveld

uitvoering
ARCADIS
Infrastructuur, milieu, gebouwen

700 0 700 1400 Meters B01033.203301
schaal: 25 nov 2010

Bijlage 5

Samenstelling Klankbordgroep

Plaatselijk belang Barneveld
Plaatselijk belang De Glind
Plaatselijk belang Garderen
Plaatselijk belang Kootwijkerbroek
Plaatselijk belang Stroe
Plaatselijk belang Zwartebroek/Terschuur
Plaatselijk belang Voorthuizen
Kootwijk Vooruit
LTO Noord, afdeling Barneveld
Nederlandse Vakbond van Varkenshouders
Agrarisch Jongeren Kontakt Stroe-Wekerom
Nederlandse Vakbond Pluimveehouders
Kamer van Koophandel Oost Nederland
IVN afdeling Lunteren/Barneveld
Gelderse Milieufederatie
Geldersch Landschap
Gelders Particulier Grondbezit
Recron
Horeca Nederland

Bijlage 6 Nota zienswijzen en reacties

Nota zienswijzen en reacties ***"structuurvisie buitengebied Barneveld"***

Inhoudsopgave

Inleiding	1
Planvorming Buitengebied Barneveld	2
Ter inzage legging Ontwerp Structuurvisie Buitengebied Barneveld	2
Overzicht indieners zienswijzen en reacties.....	2
Zienswijzen.....	2
Ambtelijke reacties	2
Samenvatting en beantwoording zienswijzen.....	3
Gasunie	3
mevr. Kleijer en mevr. Versteeg-Kleijer	3
LTO Noord en NVP en NVV	4
Ministerie van Defensie	4
Recron	5
dhr. Van Gastel en mevr. Eigenraam	5
Gelderse Milieu Federatie	6
Rentmeesterskantoor Noordanus & Partners	8
Bosselaar Strengers advocaten	9
dhr. Van den Bosch	9
Samenvatting en beantwoording ambtelijke reacties.....	10
Waterschap Veluwe.....	10
Waterschap Vallei & Eem	10
Gemeente Apeldoorn.....	10
Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed	10
Gemeente Ede	11
Gemeente Nijkerk	11

Inleiding

Planvorming Buitengebied Barneveld

De gemeente Barneveld werkt aan een structuurvisie en een nieuw bestemmingsplan voor haar buitengebied. Een omvangrijk project dat betrekking heeft op een plangebied van ongeveer 16.000 ha. Het buitengebied van Barneveld biedt plaats aan een groot aantal zeer uiteenlopende functies, van agrarische bedrijven tot recreatieterreinen en natuur. Al deze functies vragen om een beleidslijn (de Structuurvisie) en een juridisch kader (het bestemmingsplan).

Ter inzage legging Ontwerp Structuurvisie Buitengebied

Als startpunt voor de Structuurvisie is een Nota van Uitgangspunten opgesteld en vastgesteld door de raad. Vervolgens is het ontwerp van de Structuurvisie Buitengebied door het college van burgemeester en wethouders. De ontwerp structuurvisie heeft van 1 april 2011 tot en met 12 mei 2011 ter inzage gelegen. Tijdens deze ter inzage legging kon iedereen zienswijzen indienen. Er zijn uiteindelijk 10 zienswijzen en 6 ambtelijke reacties ingediend. Na instemming met deze nota zienswijzen en reacties, zal de definitieve structuurvisie wordt vastgesteld.

Overzicht indieners zienswijzen en reacties

Zienswijzen:

1. Gasunie;
2. mevr. Kleijer en mevr. Versteeg-Kleijer;
3. LTO Noord en NVP en NVV;
4. Ministerie van Defensie;
5. Recron;
6. dhr. Van Gastel en mevr. Eigenraam;
7. Gelderse Milieu Federatie;
8. Rentmeesterskantoor Noordanus & Partners, namens mevr. Hilhorst;
9. Bosselaar Strengers advocaten, namens dhr. Strijbis;
10. pro forma dhr. Van den Bosch;

Ambtelijke reacties:

1. Waterschap Veluwe;
2. Waterschap Vallei & Eem;
3. gemeente Apeldoorn;
4. Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
5. Gemeente Ede, afdeling ruimtelijke ontwikkeling
6. Gemeente Nijkerk, afdeling RMO

In het onderstaande treft u per ingekomen zienswijze en reactie een samenvatting aan en aansluitend het antwoord van de gemeente. Indien de zienswijze of reactie tot een aanpassing van de structuurvisie heeft geleid, is dit *cursief* aangegeven.

Samenvatting en beantwoording zienswijzen

1. Gasunie

Samenvatting zienswijze:

Aangegeven wordt dat er binnen de gemeente een aantal aardgastransportleidingen en gasontvangststations liggen. Gesteld wordt dat deze een planologisch relevant gegeven zijn waarvan aanduiding op de verbeelding en vermelding in de regels verplicht is gesteld. Verzocht wordt hieraan aandacht te besteden. Verzocht wordt de Gasunie te zijner tijd de betrekken bij het vooroverleg als bedoeld in artikel 3.1.1. Bro.

Antwoord gemeente:

De aanwezigheid van genoemde leidingen en ontvangststations is ons bekend. Wij onderschrijven dat deze een plek moeten op de verbeelding en in de regels. Aan de structuurvisie zijn echter geen regels verbonden en geen verbeelding op een detailniveau waarop dit aangegeven kan worden. Die informatie wordt te zijner tijd opgenomen in het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied. Wij zullen de Gasunie betrekken bij het vooroverleg over dat plan.

2. mevr. Kleijer en mevr. Versteeg-Kleijer;

Samenvatting zienswijze:

Indiener stelt dat de Robuuste verbindingszone en Natura 2000 een belemmering kunnen zijn voor agrarische ontwikkelingen, dat de Robuuste verbindingszone geschrapt is in februari 2011 en dat het Natura 2000 gebied Groot-Zandbrink in november 2010 definitief geschrapt is. Verzocht wordt beide daarom uit de structuurvisie te laten vervallen. Tevens wordt verzocht het beken-slagenlandschap te laten vervallen.

Antwoord gemeente:

Het regeerakkoord meldt inderdaad dat de Robuuste ecologische verbindingzones worden geschrapt. Vooralsnog is dit echter nog niet in nieuw (rijks- en provinciaal) beleid vastgelegd. Om die reden en omdat het gebied van deze zone landschappelijk waardevol is, hebben wij de robuuste verbindingszone benoemd en op de kaart aangegeven. De aanduiding op de kaart is echter globaal, in tegenstelling tot de exacte begrenzing op perceelsniveau zoals die in het kader van de EHS is vastgelegd. In lijn met het verzoek van indiener zijn wij wel terughoudend. Daarom staat in de (ontwerp)structuurvisie het volgende: “We zullen de robuuste verbinding pas opnemen in ons beleid zodra er concreet zicht is op uitvoering. Dit om planologische schaduwwerking te vermijden. In het geval de robuuste verbinding definitief wordt geschrapt zullen we passend bij ons landschapsbeleid waar mogelijk met kleine landschapselementen bijdragen aan de ecologische verbinding tussen de Veluwe en de Utrechtse heuvelrug.”

De staatssecretaris heeft inderdaad aangekondigd Groot-Zandbrink als Natura 2000 gebied te schrappen. Dit is echter nog niet definitief, omdat hiervoor een procedure loopt bij de Europese Commissie. Nederland kan gebieden niet schrappen zonder toestemming van de Europese Commissie. Overigens blijft Groot-Zandbrink de status van Beschermd natuurmonument houden, waardoor de aanwezige natuurwaarden wettelijk beschermd blijven.

Het verzoek om het beken-slagenlandschap te schrappen kunnen wij op basis van de zienswijze niet plaatsen. Daarbij merken wij op dat dit een gebiedsaanduiding is die het belang van de aanwezige landschappelijke gebiedskenmerken aangeeft. Het doet niets af aan de agrarische mogelijkheden die er op grond van het Reconstructieplan worden geboden.

3. LTO Noord en NVP en NVV;

Samenvatting zienswijze:

- a) In die zienswijze wordt waardering uitgesproken voor de structuurvisie.
- b) Verzocht wordt niet alleen aandacht te besteden aan nieuwe functies, maar ook aan de autonome ontwikkelingen van bestaande land- en tuinbouwbedrijven, zodat deze niet op slot komen door andere functies of wetgeving.
- c) verzocht wordt de voorkeur uit te spreken dat agrarische ondernemers een prominente rol krijgen in het onderhoud van het landschap en landschapsontwikkeling, ten onrecht wordt nu alleen Gelders landschap en Staatsbosbeheer genoemd.
- d) gesteld wordt dat onderzoek naar de gevolgen voor de land- en tuinbouwbedrijven onderbelicht blijven in de ontwerp-structuurvisie en de planMER. Daarom wordt verzocht duidelijkheid te geven over de effecten.
- e) geconstateerd wordt dat aan de grondgebonden landbouw de mogelijkheid wordt geboden het bestaande bouwblok met een afwijkingsprocedure uit te breiden met maximaal 250m2 en verzocht wordt dit ook mogelijk te maken voor bouwblokken met intensieve veehouderij.
- f) Gesteld wordt dat de aanbeveling in het planMER dat omschakeling naar intensieve veehouderij alleen is toegestaan als onderdeel van de afwaartse beweging in tegenstelling staat tot het beschreven beleid voor omschakeling vanaf een grondgebonden bedrijf en vanaf een niet-agrarische functie. Daarbij onderschrijven indieners het laatstgenoemde beleid.

Antwoord gemeente:

- a) deze waardering nemen wij graag in ontvangst.
- b) wij onderschrijven dit aandachtspunt. In de structuurvisie hebben wij daarom ruim aandacht besteedt aan de ontwikkelingsmogelijkheden van de bestaande bedrijven. Benoemd zijn onder meer de schaalvergroting en verbreding. Binnen de kaders van het rijks- en provinciaal beleid en de wetgeving, is de structuurvisie er op gericht de bestaande landbouw te faciliteren. Dat we beogen de bestaande landbouw niet te belemmeren blijkt ook uit de visie op de deelgebieden waarin we aangeven dat de landbouw (mede) richtinggevend is. Nieuwe ontwikkelingen zullen altijd worden getoetst op het criterium dat deze geen belemmeringen mogen vormen voor bestaande (agrarische) bedrijven.
- c) *wij onderschrijven dit standpunt en vullen de structuurvisie aan op dat punt.*
- d) in het onderzoek dat is uitgevoerd in het kader van de m.e.r. speelt de agrarische sector een zeer prominente rol. In onze ogen zijn de mogelijkheden van deze sector op gebiedsniveau goed in beeld gebracht en is een verdere verdieping op dit punt niet noodzakelijk.
- e) deze mogelijkheid voor grondgebonden bedrijven is ook van toepassing op intensieve veehouderijen (mits geen situatie ontstaat die strijdig is met het reconstructiebeleid). *De tekst zal hierop worden aangepast.*
- f) wij erkennen dat er een spanning kan zijn de aanbevelingen die onze adviseur heeft gedaan in de planMER en de beleidskeuzes in de structuurvisie.

4. Ministerie van Defensie;

Samenvatting zienswijze:

De militaire bestemming van delen van het buitengebied worden niet aangegeven. Het ministerie verzoekt de militaire bestemmingen de Legerplaats Stroe, oefenterrein Stroese Zand en Infanterie Schietkamp in de beschrijving en de verbeelding mee te nemen.

Antwoord gemeente:

Vanwege het abstractieniveau van de structuurvisie zijn niet alle bestaande functies benoemd. Gezien de forse omvang van de genoemde militaire terreinen, is dit gebruik in algemene zin wel benoemd. Het beschrijven van de bestemmingen en het aangeven op de verbeelding zal gebeuren in het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied dat momenteel wordt opgesteld. Dit hoort niet thuis in de structuurvisie.

5. Recron;

Samenvatting zienswijze:

- a) De Recron stelt voor 20 boeren campings toe te laten in plaats van de 30 die in de structuurvisie worden genoemd. Dit omdat dit een toename betekent van het aantal kampeerplaatsen in relatie tot recreatiebedrijven die niet mogen uitbreiden.
- b) De Recron stelt voor binnen recreatieterreinen de keuze voor tourcaravans, stacaravans of chalets (of nieuwe vormen) over te laten aan de recreatieondernemer en niet vast te leggen in het bestemmingsplan.
- c) de Recron stelt voor om het thema 'kwaliteitsverbetering en productontwikkeling' toe te voegen aan de lijst met categorieën van projecten die prioriteit krijgen in het uitvoeringsprogramma van de structuurvisie.

Antwoord gemeente:

- a) het beleid voor minicampings zoals dat is verwoord in deze structuurvisie is gebaseerd op het vigerende gemeentelijke beleid zoals dat door de raad is vastgesteld in 2007 bij de gedeeltelijke herziening van het Bestemmingsplan Buitengebied 2000. Wij nemen het vigerende beleid over en zullen het maximaal toegestane aantal minicampings niet verlagen tot 20.
- b) in deze structuurvisie is aansluiting gezocht bij het beleid zoals dat ook is opgenomen in het vigerende bestemmingsplan. Daarbij bieden wij in deze structuurvisie ook ruimte aan ondernemers voor de ontwikkeling van hun bedrijf mits er sprake is van een bedrijfsmatige exploitatie en het realiseren van een kwaliteitsslag. Dit in overleg met de gemeente.
- c) dit voorstel nemen wij niet over. De onderwerpen die wij noemen voor het uitvoeringsprogramma dragen in onze ogen wel in belangrijke mate bij aan het verhogen van de aantrekkelijkheid van het buitengebied voor toeristen en recreanten. Het verbeteren van de kwaliteit van recreatiebedrijven en de productontwikkeling zien wij op de eerste plaats als een verantwoordelijkheid van de recreatieondernemers zelf. Op basis van deze structuurvisie kunnen wij daarbij wel een stimulerende en faciliterende rol spelen.

6. dhr. Van Gastel en mevr. Eigenraam;

Samenvatting zienswijze:

- a) De percelen die in gebruik en eigendom zijn van indianers, zijn geen natuur, maar landbouwgrond en indianers zijn niet van plan deze gronden om te zetten naar natuur. Toch vallen de percelen volgens de structuurvisie onder het "Veluws natuurgebied". Verzocht wordt de kaart zodanig aan te passen dat de percelen van indianers worden aangeduid als "agrarische enclave".
- b) verzocht wordt geen planologische schaduwwerking te laten uitgaan van nog niet (definitief) vaststaande zaken, zoals het ontwerp aanwijzingsbesluit Natura 2000, alsmede de in heroverweging genomen EHS en kwesties in verband met stikstof en ammoniak.
- c) verzocht wordt om bij het uitwerken van het beleid in de structuurvisie en bijbehorende stukken voorwaarden op te nemen dan wel aan te passen, zodanig dat alle bestaande bebouwing en papieren bouwmogelijkheden en het gebruik gewaarborgd is, zodat in het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied alles positief bestemd kan worden.
- d) verzocht wordt aan te geven of het juist is dat bij de voorbereiding geen contact is met indianers en waarom niet. Tevens wordt verzocht aan te geven welke informatie is verkregen over de percelen van indianers en van welke partijen.
- e) verzocht wordt aan te geven welke afweging en onderbouwing ten grondslag ligt aan de structuurvisie voor zover het de percelen in eigendom van indianers betreft.

Antwoord gemeente:

- a) De structuurvisie beschrijft de gebiedsindeling van de gemeente in hoofdlijnen. Daardoor wordt niet op perceelsniveau de functie aangegeven. De legenda van de kaart en de tekst van de structuurvisie benoemt het deelgebied waar de betreffende percelen in liggen als 'Veluws natuurgebied en agrarische enclaves' en sluit daarmee goed aan bij de huidige werkelijkheid.

b) voorop staat dat wij onnodige planologische schaduwwerking willen vermijden. Wij hebben echter wel te maken met vaststaande wetgeving en beleid. Het aanwijzingsbesluit van de Veluwe als Natura 2000 is weliswaar nog een ontwerp, maar de wetgeving bepaalt dat de wettelijke bescherming van de natuur die daaraan verbonden is, al wel geheel van toepassing is, inclusief de stikstof- en ammoniaktoetsing. Wat betreft de EHS kunnen wij in de structuurvisie niet vooruitlopen op de heroverweging, omdat dit nog niet in het beleid van rijk en/of provincie is vastgelegd. Wij gaan er vanuit dat er meer duidelijkheid is voordat het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied in procedure gaat, zodat wij het nieuwe beleid dan kunnen vastleggen.

c) In de structuurvisie geven wij aan dat wij er bij het streven naar het open houden van waardevolle open essen en het behoud en de ontwikkeling van de natuur, nadrukkelijk wel de balans zoeken met een duurzame economische ontwikkeling. Concreet geven wij dat wij voor de landbouw rondom Garderen de mogelijkheden voor bedrijfsontwikkeling bieden zoals beschreven in het uitwerkingsplan van het reconstructieplan Veluwe. Dit wordt uitgewerkt in het op te stellen bestemmingsplan Buitengebied, waarbij het behoud van bestaande rechten voor ons zoveel als mogelijk is, het uitgangspunt is.

d en e) bij de voorbereiding zijn vertegenwoordigers van een groot aantal belangenorganisaties betrokken, zie voor een overzicht bijlage 4 van de structuurvisie. Er zijn geen individuele eigenaren/gebruikers benaderd. Er is met de vertegenwoordigers niet over specifieke adressen/percelen gesproken en daarover is ook geen informatie uitgewisseld. De structuurvisie beschrijft het beleid op een hoger abstractieniveau. Er is daarom ook geen specifieke afweging of onderbouwing gemaakt voor de percelen van indieners.

7. Gelderse Milieu Federatie;

Samenvatting zienswijze:

a) De GMF vindt het opschonen van lege (milieu-)vergunningen een goed initiatief in het kader van het bestemmingsplan.

b) de aandacht voor de biologische landbouw wordt gemist.

c) er wordt gepleit voor een natuur/landschapscompensatiebeginsel in het beleid. Dit betekent dat een onvermijdelijke aantasting van natuur bij bepaalde ontwikkelingen er compensatie plaatsvindt, bij voorkeur direct bij de locatie zelf.

d) gevraagd wordt actief in te zetten op het beschermen van de essen in de agrarische enclaves op de Veluwe door boomteelt tegen te gaan.

e) verzocht wordt om naast het verbeteren van waterkwaliteit ook te streven naar herstel van het hydrologisch watersysteem en het tegengaan van verdroging.

f) verzocht wordt een groene buffer te realiseren rond de Esvelderbeek.

g) er wordt voorgesteld voor de ecologische verbindingzones wel te continueren.

h) voorgesteld wordt om naast behoud ook te streven naar herstel van Natura2000 gebieden.

i) aangenomen wordt dat het eindadvies van de gebiedspartners over de actualisatie van de reconstructie wordt overgenomen.

j) voorgesteld wordt om een maximale oppervlakte op te nemen voor veehouderijen die in het verwevingsgebied omschakelen naar intensieve veehouderij.

k) voorgesteld wordt om groeiruimte voor agrarische bedrijven alleen te bieden wanneer de bestaande planruimte daadwerkelijk benut is.

l) verzocht wordt ondergronds bouwen niet toe te staan bij verblijfsrecreatie.

m) in de clustervisie voor Kootwijk wordt onvoldoende rekening gehouden met het voorkomen van tweede woninggebruik en met het leefgebied van de das.

n) het voorkomen van onnodige omgevingsverlichting-lichtvervuiling verdient aandacht.

o) voorgesteld wordt om (illegaal ontstane) bedrijfstes te verplaatsen naar bedrijventerreinen en niet positief te bestemmen.

p) het ontwikkelingsfonds wordt gezien als een goed initiatief. Hierbij wordt gevraagd of agrarische bedrijven die uitbreiden ook een bijdrage zullen leveren aan het fonds.

q) voorgesteld wordt om de ontwikkeling van de EVZ's en groen-blauwe diensten inzet van het ontwikkelingsfonds te maken.

r) op basis van het MER onderzoeken zij ons voor het meest milieuvriendelijke alternatief te kiezen.

s) de MER gaat nog uit van 0,5% norm voor stikstof. Deze norm is achterhaald.

- t) het GMF stelt vraagtekens bij de te verwachten omgevingseffecten bij een toename van de veestapel gezien de toename die zij verwachten qua verkeer, watergebruik etc..
- u) ze stellen voor om de oppervlakte norm voor nieuwe landgoederen te verhogen van 5 naar 10 ha..
- v) de groene wig ten noorden van Voorthuizen wordt gemist in de tekst.
- w) het GMF is van mening dat er in gebiedsbestemmingen te sturen is op de vergunningsvrije bouw mogelijkheden uit de Wabo.

Antwoord gemeente:

- a) deze opmerking nemen wij voor kennisgeving aan.
- b) *binnen ons beleid voor de agrarische sector bieden wij ook ruimtelijke mogelijkheden voor de biologische landbouw. Dit zullen wij explicieter benoemen in de tekst.* Het is aan de agrarische ondernemers zelf of zij kiezen voor het wijzigen van hun bedrijfsvoering binnen de geboden mogelijkheden.
- c) in onze ogen wordt het behouden en verbeteren van de landschappelijke en ecologische waarden op diverse plaatsen in de structuurvisie expliciet genoemd. Daarnaast geldt er in algemene zin een compensatieregeling op basis van de Boswet en de Flora en fauna wet. Wij zullen in de structuurvisie geen aanvullende compensatieregeling opnemen.
- d) in paragraaf 2.1 van de visie noemen wij expliciet dat wij de openheid van de essen willen beschermen.
- e) in paragraaf 2.2.1 van de visie noemen wij dat wij, op basis van het beleid van de waterschappen, meewerken aan een natuurlijker en veerkrachtiger watersysteem. De bestrijding van droogte benoemen wij hierbij expliciet.
- f) voor het deel van de Esvelderbeek dat grenst aan de noordzijde van de (toekomstige) bebouwde kom hebben wij een separate gebiedsvisie opgesteld. Hierin wordt expliciet aangegeven dat dit deel van het gebied dienst doet als groene buffer. Voor het buitengebied als geheel hebben wij de rol van de beken (waaronder de Esvelderbeek) op het gebied van ecologie en landschap expliciet benoemd.
- g) Het regeerakkoord meldt dat de Robuuste ecologische verbindingzones worden geschrapt. Wij willen geen onnodige planologische schaduwwerking creëren en om die reden zijn wij terughoudend met het continueren van de verbindingzone. Vooralsnog is het schrappen van deze zone nog niet in nieuw (rijks- en provinciaal) beleid vastgelegd. Om die reden en omdat het gebied van deze zone landschappelijk waardevol is, hebben wij de robuuste verbindingzone benoemd en op de kaart aangegeven. De aanduiding op de kaart is echter globaal, in tegenstelling tot de exacte begrenzing op perceelsniveau zoals die in het kader van de EHS is vastgelegd.
- h) in de structuurvisie benoemen wij expliciet dat wij streven naar zowel behoud als herstel van de biodiversiteit (zie bijvoorbeeld paragraaf 2.2.2.).
- i) wij onderschrijven deze aanname.
- j) bij een omschakeling in het verwevingsgebied wordt in beginsel de bestaande maat van het bouwperceel aangehouden. Voor eventuele vergroting van het perceel is het beleid voor uitbreiding van het bouwvlak voor de intensieve veehouderij van toepassing zoals dat is verwoord in deze structuurvisie. Dit betekent (onder strikte voorwaarden) een uitbreidingsmogelijkheid van maximaal 2 maal 30% uitgaande van de bestaande oppervlakte c.q. de oppervlakte van het bouwvlak zoals dat in het nieuwe bestemmingsplan buitengebied zal worden opgenomen. Het voorstel om aanvullend een maximale oppervlakte op te nemen, nemen wij niet over.
- k) Bij een verzoek om uitbreiding van een bouwvlak maken wij een integrale ruimtelijke afweging. Hierbij wegen wij ook de benutting van het bestaande bouwvlak mee. Hierbij merken wij op dat een intensieve bebouwing van het bestaande bouwvlak als alternatief voor een uitbreiding niet ten koste mag gaan van de landschappelijke kwaliteit.
- l) de zinsnede over ondergronds bouwen in paragraaf 2.3.6 is gericht op het stimuleren van innovatie in de verblijfsrecreatieve sector. Bij concrete verzoeken zal de invloed op bijvoorbeeld de waterhuishouding waar nodig expliciet worden meegewogen. Zoals benoemd in de

structuurvisie streven ook wij naar een bedrijfsmatige exploitatie van recreatiewoningen en willen wij permanente bewoning van recreatiewoningen tegen gaan.

m) wij delen deze mening niet. In de clustervisie voor Kootwijk is juist wel expliciet rekening gehouden met het voorkomen/beperken van tweede woninggebruik en wordt expliciet ingezet op toeristische exploitatie. Ook de ecologische waarden in het gebied krijgen in onze ogen voldoende aandacht in de clustervisie.

n) *wij zullen dit thema explicieter benoemen in de structuurvisie onder verwijzing naar de nota 'Veluwe donker en stil'.*

o) voor het nieuwe bestemmingsplan wordt een toets uitgevoerd waarin bepaalt wordt wat de bestaande rechten zijn van de niet-agrarische bedrijven. Op basis daarvan worden bestemmingen toegekend. Illegale bedrijven worden niet gefaciliteerd tenzij men kan voldoen aan het functieveranderingbeleid. Hiervoor zal dan een separate procedure gevolgd moeten worden. In ons beleid bieden wij slechts beperkte groei ruimte aan niet-agrarische bedrijven in het buitengebied. Voor verdere groei zijn deze bedrijven in principe aangewezen op de bedrijventerreinen.

p) agrarische bedrijven die willen uitbreiden betalen geen bijdrage aan het ontwikkelingsfonds.

q) in de Regeling Ontwikkelingsfonds zijn de groen-blauwe diensten al opgenomen. De regeling voorziet ook in mogelijke financiering van natuurontwikkeling;

r) op basis van het MER hebben wij voor een voorkeursalternatief gekozen waarin alle belangen van het buitengebied voor ons op een goede manier zijn meegewogen.

s) Er is geen sprake van een achterhaalde norm, omdat wij in de MER zijn uitgegaan van de Programmatische Aanpak Stikstof (vaak kortweg PAS) genoemd en het mede daarop gebaseerde Gelderse Convenant Stikstof en Natura 2000 van januari 2011.

t) wij delen dit niet. De verwachting is dat op gebiedsniveau de veestapel gelijk zal blijven. Door schaalvergroting kan er een toename zijn van bijvoorbeeld de verkeersdruk op een individuele locatie, maar wij verwachten geen invloed op gebiedsniveau.

u) in de visie geven wij aan dat wij uitgaan van het vigerende beleid voor nieuwe landgoederen. Hierin gaan wij al uit van een minimale oppervlakte van 10 hectare voor nieuwe landgoederen.

v) in onze ogen zijn de doelen voor de groene wiggen, zoals omschreven in het Streekplan Gelderland, voldoende verankerd in het beleid zoals wij dat hebben verwoord in deze structuurvisie. Wij zullen daarom in het kader van deze structuurvisie geen separate ontwikkelingsvisie opstellen voor de groene wig ten noorden van Voorthuizen. *Naar aanleiding van deze reactie hebben we wel inzichtelijk gemaakt dat de robuuste ecologische verbindingzone doorloopt ten noorden van Voorthuizen.*

w) deze opmerking nemen wij voor kennisgeving aan en zal worden meegewogen bij de voorbereidingen van het nieuwe bestemmingsplan buitengebied.

8. Rentmeesterskantoor Noordanus & Partners, namens mevr. Hilhorst;

Samenvatting zienswijze:

a) indiener kan zich vinden in de visie waarin de landbouw een prominente rol moet blijven spelen.

b) verzocht wordt terughoudend te zijn met betrekking tot de Robuuste Ecologische verbindingzone en te garanderen dat dit geen beperkende werking heeft op de agrarische mogelijkheden van het agrarisch bedrijf van indiener. Verzocht wordt deze zone te schrappen totdat de heroverweging van de EHS door het kabinet duidelijkheid geeft.

Antwoord gemeente:

a) het is goed te constateren dat deze visie wordt onderschreven.

b) omdat het bestaande beleid nog niet is gewijzigd en omdat het gebied van deze zone landschappelijk waardevol is, hebben wij de robuuste verbindingzone benoemd en op de kaart aangegeven. De aanduiding op de kaart is echter globaal, in tegenstelling tot de exacte begrenzing op perceelsniveau zoals die in het kader van de EHS is vastgelegd. Wij onderschrijven

de terughoudendheid die indiener verzoekt. Daar staat in de (ontwerp)structuurvisie het volgende: “We zullen de robuuste verbinding pas opnemen in ons beleid zodra er concreet zicht is op uitvoering. Dit om planologische schaduwwerking te vermijden. In het geval de robuuste verbinding definitief wordt geschrapt zullen we passend bij ons landschapsbeleid waar mogelijk met kleine landschapselementen bijdragen aan de ecologische verbinding tussen de Veluwe en de Utrechtse heuvelrug.”

9. Bosselaar Strengers advocaten, namens dhr. Strijbis;

Samenvatting zienswijze:

Verzocht wordt om in de structuurvisie en bij de uitwerking geen algemene (beleids)keuzes te maken die gevolgen hebben voor lopende plannen en trajecten, gemaakte afspraken en de juridische positie van indiener. Benoemd wordt de lopende herinrichting van recreatieterrein Goedkamp en de lopende functieverandering van de hoeve Oud Milligen. Verzocht wordt dit te bevestigen en de structuurvisie zodanig gewijzigd vast te stellen dat materieel geen sprake is nadelige gevolgen voor de belangen van indiener.

Antwoord gemeente:

De structuurvisie voorziet niet in wijzigingen van het beleid ten aanzien van verblijfsrecreatie en functieverandering. Ook overigens blijkt ons uit de zienswijze niet welke beleidsuitspraken nadelig zijn voor indiener. Het verzoek om de structuurvisie gewijzigd vast te stellen is daarom onvoldoende concreet om tot wijzigingen te leiden.

10. pro forma zienswijze dhr. Van den Bosch;

Samenvatting zienswijze:

Verzocht wordt een aanvullende termijn van 2 weken te geven.

Antwoord gemeente:

Omdat niet is gebleken dat er duidelijke redenen zijn dat indiener niet eerder van het ontwerp kennis heeft kunnen nemen, is geen nadere termijn gegund.

Samenvatting en beantwoording ambtelijke reacties

1. Waterschap Veluwe;

Samenvatting reactie:

Het Waterschap Veluwe constateert dat met name het Waterbeheersplan van het Waterschap Vallei & Eem in de structuurvisie besproken wordt, doordat het grootste deel van de gemeente in het beheersgebied van dat Waterschap ligt, en verzoekt om ook het Waterbeheersplan Veluwe 201-2015 in het beleid te betrekken.

Antwoord gemeente:

Naar aanleiding van deze reactie is de structuurvisie aangevuld met verwijzingen naar het beleid van het Waterschap Veluwe.

2. Waterschap Vallei & Eem;

Samenvatting reactie:

- a) het Waterschap onderschrijft de doelstelling en geeft aan graag bij te dragen aan de concretisering naar het bestemmingsplan.
- b) Verzocht wordt in de structuurvisie te benoemen dat de ontwikkeling in het oosten van de gemeente invloed hebben op de waterkwaliteit in het westen, waaronder de natuurkerngebieden daar.
- c) Daarbij wordt verzocht expliciet te noemen dat minder intensief gebruik van landbouwgronden en het inrichten van natuurvriendelijke oevers in het oostelijke deel mogelijk is als initiatiefnemers dat wensen.

Antwoord gemeente:

- a) het Waterschap zal bij het opstellen van het bestemmingsplan betrokken worden.
- b) *Deze onderlinge relatie zullen wij benoemen bij de beschrijving in Bijlage 1.*
- c) De genoemde mogelijkheden zijn al toegestaan. Het beleid in 2.2.1 geldt namelijk voor de gehele gemeente.

3. gemeente Apeldoorn;

Samenvatting reactie:

De gemeente Apeldoorn ziet geen aanleiding tot opmerkingen

Antwoord gemeente:

Wij hebben kennis genomen van deze reactie.

4. Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed

Samenvatting reactie:

- a) De Rijksdienst waardeert de goede uitwerking van het aspect cultuurhistorie naar aanleiding van de reactie van de dienst op de notitie Reikwijdte en Detailniveau van het planMER.
- b) het woord 'indicatieve' (bij de archeologische waardenkaart) is verkeerd gespeld.
- c) op p.118 van de MER staat "Echter de diepte maat voor archeologisch onderzoek gaat van 40cm naar 50cm volgens de plannen. Dit is een verbetering ten opzichte van de huidige situatie en beperkt het risico van aantasting." De rijksdienst wil graag vermeld zien welke plannen bedoeld worden. Vanuit archeologie begrijpt men niet dat hier staat dat het een verbetering is. Men vat het zo op dat de onderzoeksverplichting nu pas ingaat bij 50 cm i.p.v. bij 40 cm. De rijksdienst verzoekt dit helderder te formuleren.

Antwoord gemeente:

- a) deze waardering nemen we graag in ontvangst.

b) die kaart wordt uit de structuurvisie gehaald, omdat verwezen wordt naar de meer recente en meer nauwkeurige archeologische waardenkaart van de gemeente.

c) de gemeente Barneveld heeft recent nieuw beleid vastgesteld in het kader van het beschermen van archeologische waarden. Het MER heeft dit nieuwe beleid als uitgangspunt genomen. Dit archeologische beleid zal ook een vertaling krijgen in het bestemmingsplan buitengebied, bijvoorbeeld in de regels voor het verlenen van omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken zoals afgraven, diepploegen en egaliseren. Dat nieuwe beleid gaat uit van een wijziging van de dieptemaat van 40 naar 30 cm. De in de planMER genoemde 50 cm is een verschrijving en is niet correct. Overigens heeft dit geen gevolgen voor de structuurvisie, omdat deze maat daarin niet wordt beschreven.

5. gemeente Ede, afdeling ruimtelijke ontwikkeling

Samenvatting reactie:

a) de gemeente Ede geeft in haar ambtelijke reactie aan dat het advies van de streekcommissie over de actualisatie van het Reconstructieplan Gelderse Vallei/Utrecht-Oost nog niet is vastgesteld als beleid door de Provinciale Staten van Gelderland. Hierbij wordt gesteld dat het daarom prematuur is om een mogelijke extra uitbreiding in verwevingsgebied in het gemeentelijke beleid op te nemen.

b) Gesteld wordt dat het opnemen van een maximale omvang van bouwblokken in de landbouwonwikkelingsgebieden een beperking van de flexibiliteit betekent. Dit omdat uit een discussie op landelijk niveau mogelijk een ruimere mogelijkheid naar voren komt.

c) De gemeente neemt aan dat het beleid zoals wij dat hebben geformuleerd voor mestvergistings onuitvoerbaar is, doordat in afwijking van het gezamenlijk ontwikkelde beleid een aanzienlijk kleinere buurt is gedefinieerd waarbinnen de mest voor een buurtvergister beschikbaar moet zijn.

d) gesteld wordt dat ons mestvergistingsbeleid een bepaling bevat over de lokale aanvoer van mest en dat deze bepaling niet voorkomt in het provinciale beleid op dit vlak, en dat die bepaling daardoor onnodig beperkend kan zijn.

Antwoord gemeente:

a) wij zijn ons er van bewust dat de Provinciale Staten van Gelderland nog geen nieuw beleid hebben vastgesteld op dit punt. Wij hebben daarom, mede op basis van ons MER, een eigen beleidsafweging gemaakt op basis van het advies van de streekcommissie. Daarbij geldt dat wij deze extra 30% bouwblokvergroting niet als generieke maatregel mogelijk maken. Het zal in alle gevallen een bestemmingsplanwijziging vergen op basis van maatwerk aan de hand van de criteria die in het advies van de streekcommissie zijn aangegeven. *Naar aanleiding van deze reactie voegen wij in de structuurvisie toe dat deze mogelijkheid onder het voorbehoud is van besluitvorming hierover door de provincie.*

b) wij hebben gekozen voor het benoemen van een maximale omvang van bouwblokken omdat dit noodzakelijk is voor het maken van een goede afweging met betrekking tot de milieugevolgen van ons beleid. Dit in het kader van het m.e.r. dat wij hebben laten uitvoeren.

c) er is inderdaad sprake van een afwijking van het gezamenlijk vastgestelde beleid, met een beperking voor de daadwerkelijke mogelijkheden. Dit is een beleidskeuze van de raad, die in de structuurvisie is gerespecteerd.

d) evenals voorgaand punt is deze strengere bepaling een afwijking van het gezamenlijk opgestelde beleid waartoe de raad heeft besloten en die in de structuurvisie is gerespecteerd.

6. gemeente Nijkerk, afdeling RMO

Samenvatting reactie:

De gemeente Nijkerk geeft in haar reactie aan dat zijn geen aanleiding ziet tot het indienen van een zienswijze.

Antwoord gemeente:

Wij hebben kennis genomen van deze reactie.

Colofon

STRUCTUURVISIE BUITENGEBOED BARNEVELD 2011

Ontwikkelingsperspectief voor ons landelijk gebied

OPDRACHTGEVER:

Gemeente Barneveld

STATUS:

Definitief

AUTEUR:

ing. L.T.M. Lamers

ing. W. Schik

drs. H. Ullenbroeck

GECONTROLEERD DOOR:

drs. H. Ullenbroeck

VRIJGEGEVEN DOOR:

drs. H. Ullenbroeck

24 mei 2011

075546559:A

ARCADIS NEDERLAND BV

Beaulieustraat 22

Postbus 264

6800 AG Arnhem

Tel 026 3778 911

Fax 026 4457 549

www.arcadis.nl

Handelsregister 9036504

©ARCADIS. Alle rechten voorbehouden. Behoudens
uitzonderingen door de wet gesteld, mag zonder schriftelijke
toestemming van de rechthebbenden niets uit dit document
worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door
middel van druk, fotokopie, digitale reproductie of anderszins.